ಆರ್ಯಮತಸಂಜೀವಿನಿ.

ಕರ್ಣಾಟಕಮಂಡಲಾಧೀಶ್ವರ

ಶ್ರೀ ಚಿಕದೇವರಾಯ ವಿರಚಿತವಪ್ಪ

"ಚಿಕದೇವರಾಯ ಬಿನ್ನಹಂ."

(೩)

Edited by M. A. Ramanuja Iyengar.

HOSA AGRAHAR, MYSORE.

ಮೈಸೂರು: ಸದ್ವಿದ್ಯಾಮಂದಿರ ಮುದ್ರಾಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ

ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

೧೮೯೦

ಶೋಧನ ಪತ್ರ

ಪುಟ	ಪಙ್ಕ್ತಿ	ಅಶುದ್ಧಂ	ಶುದ್ಧಂ	ಪುಟ	ಪಙ್ಕ್ತಿ	ಅಶುದ್ಧಂ	ಶುದ್ಧಂ
೧	೧೯	ಸೂರ್ಕ್ಕಿನಿಂ	ಸೊರ್ಕ್ಕಿನಿಂ	೧೦	೨೦	ಬದುಂಕೆ	ಬರ್ದುಂಕೆ
೨	೨	ಪೊಯ್ದು	ಪೊಯ್ದು	,,	೨೨	ವಂನೀನೆ	ವ್ರಂನೀನೆ
,,	೭	ಗ್ಗನೊಳ್ದೊ	ಗ್ಗನೊಳೊ	೧೧	೯	ನೊರ್ವನೆ	ನೋರ್ವನ
,,	೮	ಪರಿತೆರೆ	ಪರಿತರೆ	,,	೧೦	ಪುಟ್ಟೆ	ಪುಟ್ಟೆ
,,	೧೧	ಶಾಹನಕೆರಂ	ಶಾಹನಂಕೆರಂ	,,	೧೭	ರಿಯುವಾದೊಡೆ	ರಿದಾದೊಡೆ
,,	೧೫	ಬಾಳ್ವೆಸಂ	ಬಾಳ್ವೆಣಸೆಂ	,,	೨೪	ಮೂರುಂ	ಮಾರುಂ
,,	೨೧	ಗೊಂಡೆಣದೆ	ಗೊಂಡಣದೆ	೧೨	೧೩	ವನುಗದು	ಮನುಗದು
೩	೧	ಘಟಿನ್ನೆ	ಘಟಿನ್ನ	,,	೧೬	ಶ್ಮಶ್ಚ	ಯೊಳ್ಮಶ್ಚ
,,	೨೫	ಅರವತ್ತುಂ	ಅರುವತ್ತುಂ	೧೩	೨	ತೊರ್ಪೈ	ತೋರ್ಪ್ಪೈ
೪	೩	ಯುನೆಪನ	ಯುಪ[illegible]	,,	೬	ನಾಕ್ಕುಂ	ನಾಲ್ಕುಂ
,,	೫	ಓದ	ಓದೆ	,,	೧೪	ತೊರಿಸು	ತೋರಿಸು
,,	೯	ರಭಸದಿಂ	ರಭಸದಿಂ	,,	೨೨	ಶಿಕ್ಷೇ	ಶಿಕ್ಷೆ
,,	೨೮	ಗತಿಯುಂ	ಗತಿಯುಂ	೧೪	೧	ಗಳಮುಂ	ಗಳುಮಂ
೫	೧೨	ಪ್ರಕಟಿಸುವಂ	ಪ್ರಕಟಿಸುವಂ	,,	೩	ಬಾಹ್ಯಂ	ಬಾಹ್ಯಂ
,,	೨೦	ಪ್ರೀತಿ	ಪ್ರೀತಿ	,,	೩	ನೆಗಳ್ದುದುರಿಂ	ನೆಗಳ್ದುದರಿಂ
೬	೨೭	ಳ್ಪ್ರಶಾದ	ಳ್ಪ್ರಪ	೧೬	೧೮	ನಿರ್ನ್ನಯ	ನಿರ್ಣ್ಣಯ
೭	೮	ಪದಿನೆಂಟು	ಪದಿನೆಂಟು	೧೭	೧೨	ಸುನೀ	ನಂನಿ
	೧೮	ಇಪ್ಪತ್ತು	ಇಪ್ಪತ್ತ	,,	೧೩	ಗಿರ್ವ	ಗಿರ್ವ
೮	೩	ಪ್ರಿವಂ	[illegible]	,,	೨೩	ಅಪ್ರೊಂದೇ	ಅವ್ರೊಂದೇ
೯	೬	ಪೆಳ್ಪು	ಪೇಳ್ಪು	,,	,,	ವಸ್ತ್ರಗಂ	ವಸ್ತ್ರುವಂ
,,	೮	ಗಳಾಪ್ಪುಂಟು	ಗಳ[illegible]ರ್ಪುಂಟು	೧೮	೭	[illegible]ಮ್ಯ	ಸಾಮ್ಯ
,,	೧೨	ಗಳುವಿತ್ತು	ಗಳುವಿತ್ತು	೨೧	೩	ರೂಪನ	ರೂಪಮನ
,,	೧೫	ಪಿಡೆಪ	ಪಿಡೆಪು	,,	೧೫	ಈಣ್ಪ	ಈಣ್ಪ
,,	೨೨	ಬಿಪ್ಪದಂಕು	ಬರ್ದುಂಕು	೨೧	೨೫	ಪೆನ್ನು	ಪೆರ್ನು
,,	೨೬	ಸುತ್ತು	ಸುತ್ತು	೨೨	೧೧	ಬೆಳ್ಪ	ಬೆಳ್ಪುಂ
೧೦	೧೧	ನೆಳ್ಳಂ	ನೊಳ್ಳಂ	೨೪	೬	ಪುದಂ	[illegible]
,,	೧೫	ನೀನೇ	ನೀನೆ	,,	೭	ಪ್ರದಂ	
,,	೧೯	ವದು	ವ್ರದು	,,	೨೫	ಮೊನ್ನುಯಿ	
,,	೨೦	ಅಪ್ರುದುರಿಂ	ಅಪ್ರುದರಿಂ	೨೫	೨೦	ಘರ್ಣವು	[illegible]

ಪುಟ	ಪಙ್ಕ್ತಿ	ಅಶುದ್ಧಂ	ಶುದ್ಧಂ	ಪುಟ	ಪಙ್ಕ್ತಿ	ಅಶುದ್ಧಂ	ಶುದ್ಧಂ
೨೬	೧೧	ಪೃಥಿವೀ	ಪೃಥಿವಿ	೩೮	೨೬	ಮನುಷ್ಯರುಂ	ಮನುಷ್ಯರಂ
,	೧೯	ಬೆಳಗನ್ನೊ	ಬೆಳಗನೆನ್ನೊ	೩೯	೮	ತನೆಗೆ	ತನಗೆ
,	೨೪	ಜಾಣ್ಮ	ಜಾಣ್ಮಂ	,	೧೮	ಎಳ್ಳುವುವು	ಎಳ್ಳುವುರ್
೨೭	೨೧	ಮಾರ್ಕ್ಕಂ	ಎರ್ಕ್ಕ	,	೨೩	ದೊಡೆ	ದೊಡ
೨೮	೧೩	ಕಾರಣ	ತಾಣ	೪೦	೧೦	ಯುಗಗಳ	ಯುಗಳಗೆ
,	೨೧	ಅಯ್ವತ್ತು	ಐವತ್ತು	೪೧	೧೪	ತರ್ತ್ತರಿ	ಕರ್ತರಿ
,	೨೬	ಎಳ್ಪತ್ತು	ಎಳ್ಪತ್ತು	,	,	ಗಾಗೆ	ಕಾಗೆ
೩೦	೧೩	ನಿರ್ನ್ನಿಗೀತ	ನಿಙ್ಗೀತ	,	೨೩	ಗುಂಭ	ಗುಂಬ
•	,	ಮೊಂದುಂ	ಮೊಂದು	೪೨	೭	ಪಾವು	ಗೋರಕಪಾವು
೩೨	೨೦	ಅಯ್ದುಂ	ಐಯ್ದುಂ	೪೨	೧೧	ಪೆಣದೀನಿ	ಪೆಣದಿನಿ
೩೩	೨೩	ದೊಂಟ	ದೋಂಟ	೪೪	೧೨	ನಿಧಿ	ನಿದಿ
೩೫	೧೮	ದೆಸವು	ದೆಸೆವು	೪೮	೮	ಮಾಳ್ಪ	ಮೊಳ್ಪ
೩೬	೪	ವರ್ಣ್ಣ	ವಣ್ಣ	೪೯	೯	ಕಳದಿ	ಕಳೆದಿ
,	೯	ಕೋಟಿ ಳಗ	ಕೋಂಟಿ ಳಂಗ	೫೧	೨೫	ಸಡೆತೆ	ನಡೆತೆ
,	೧೧	ಗಿರ್ಕ್ಕು	ಗಿರ್ಚ್ಚು	೫೨	೨	ಮರಲ್ದು	ಮರಳ್ದು
,	೨೦	ಬಿಸಯು	ಬಿಸಿಯು	,	೬	ಪಡೆಯು	ಪಡೆಯು
೩೭	೨	ತೊಂಭತ್ತು	ತೊಂಬತ್ತು	೫೪	೧೦	ಪೋದದರಿಂ	ಪೋದುದರಿಂ
,	೧೦	ನಿಷದ	ನಿಷಧ	,	೧೩	ದರಿಜುವ	ದರಜುವ
,	೧೮	ನಾಲ್ಕು	ನಾಲ್ಕುಂ	೫೯	೪	ಯಿರ್ದುಱ್	ಇದುಱ್
೩೮	೧೮	ಳ್ಬಳ್ವರ್	ಳ್ಬೇಳ್ವರ್	೬೦	೬	ಳ್ಬಳೆ	ಳ್ಬಳೆ

ಪಾಠಾಂತರಗಳು

೧೦	೬	*ನರಮುನಿಯಿಂದ	ಎಂಬುದಕ್ಕೆ	ನಾರಾಯಣಮುನಿಯಿಂದ.
೧೧	೧	ಕೆಲವುಂ	,	ಕೆಲಂಬರಂ*
೩೩	೫	ಶಕ್ತಿಯುವಾಗಿರ್ಪ್ಪ	,	ಶಕ್ತಿಯುವುಳ್ಳರಾಗಿರ್ಪ್ಪ*
೩	೨೦	ಕೀಗೆರ್ಂಬು	,	ಕಿರುಗೆರಂಬು*
	೧	*ಕಾಯ್ದು	,	ಕಾದ
	೮	ನೀರಕಾಗೆ	,	ನೀರ್ಕಾಗೆ
	೧೦	ಸವಿಸು	:	ಸವಿಸುವೆ;* ಸವಿಸನುಂ,

ಈ ಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಶೋಧಿಸಿರುವ ಪದವನ್ನು ಪುನ 'ಲ್ಲ. ಪಾಠಕರು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ಗುರುತುಮಾಡಿರುವ ಪಾಠಾಂತರವ ುಬದಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಚಿಕದೇವರಾಯ ಬಿನ್ನಪಂ.

ಶ್ರೀರಮಣನಖಿಲಸದ್ಗುಣ ।
ವಾರಿಧಿ ಯಾನಂದಮಯವಿಮಾನೋದರವಿ॥
ಸ್ಫಾರಿತರೂಪಂ ಯದುಗಿರಿ।
ನಾರಾಯಣನಾಳ್ದನಕ್ಕೆ ನರಪತಿಗನಿಶಂ॥ ೧ ॥

(ಶಾರ್ದೂಲವಿಕ್ರೀಡಿತಂ)

ಆನಂದೈಕರಸಂ ಸಮಸ್ತಜಗದಾನಂದಂಗೆ ಚಕ್ರಾಯುಧಂ ।
ಸೇನಾಚಕ್ರವಿಮರ್ದಿತಾಹಿತಮಹೀಚಕ್ರಂಗೆ ವೈಕುಂಠನ ॥
ನ್ಯೂನೋಪಾಯವಿಕುಂಠಿತಾರಿಧರಣೀಭೃದ್ದುರ್ಗಸವರ್ಗಂಗೆ ಲ ।
ಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣನೀವನಕ್ಕೆ ಚಿಕದೇವೇಂದ್ರಂಗೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಮಂ॥ ೨ ॥

ಶ್ರೀಮದ್ಯಾದವಶೈಲವಲ್ಲಭಪದಾಂಭೋಜಾತಭೃಂಗಂ ಗುಣಾ ।
ರಾಮಂ ಪಶ್ಚಿಮರಂಗಧಾಮನಗರೀಸಿಂಹಾಸನಾಧೀಶ ನು ॥
ದ್ದಾಮಶ್ರೀಯದುವಂಶಕಲ್ಪಕತರುಪ್ರೌಢಪ್ರವಾಳಂ ಜಗ ।
ತ್ಪ್ರೇಮಂ ಚಿತ್ತನೆಗಳ್ಗೆ ಬಾಳ್ಗೆ ಚಿಕದೇವೇಂದ್ರಂ ಮಹೀಚಂದ್ರಮಂ॥

ಮಯನೋಶಂಬರನೋದಶಾಸ್ಯಸುತನೋವಾಲೀಜನೋಎಂಬಿನಂ।
ಭಯದಿಂದಾ ಗರೆ ಢಿಳ್ಳಿ ಭಾಗನಗರ ಪ್ರಾಂತಂಗಳೊಳ್ಳಾಡುಗರ್ ।
ಜಯಜೀಯೆಂದಿದಿರಿಟ್ಟಕಪ್ಪದೊದವಿಂ ಪೆಂಪೇರಿ ಬಂದಾಶಿವಾ ।
ಜಿಯಸೊರ್ಕಂ ಮುರಿದಿಕ್ಕಿ ಯಪ್ರತಿಮವೀರಾಭಿಖ್ಯೆಯಂ ತಾಳ್ದಿದಂ ॥

ಢಿಳ್ಳಿಯಬಾಗಿಲೊಳ್ಪರಿದುಕೊಳ್ಳೆಯಕೊಂಡುರೆಗೋಲುಕೊಂಡೆಯುಂ
ಜಳ್ಳಿಸಿ ಯೊಕ್ಕಲಿಕ್ಕಿ ವಿಜಯಾಪುರಮಂ ಬರಿಗೈದು ಸೂರ್ಕಿನಿಂ ॥
ಪಳ್ಳಿರಿವಾಶಿವಾಜಿಸುತಶಂಭುಜಿಯೊಳ್ಗೆಯನುರ್ಬುಕೊರ್ಬುಮಂ ।
ತೆಳ್ಳನೆಗೆಯ್ದನದ್ಭುತಪರಾಕ್ರಮದಿಂ ಚಿಕದೇವಭೂವರಂ ॥ ೪ ॥

ಮೂಗಂ ಕೊಯ್ದು ಸೆವಂತರಾವುವನವಂಗಿತ್ತು ಸ್ತ್ರಸನ್ಯಾಸಮಂ ।
ಲೋಗಭೂಪನೆ ಪೊಯ್ದು ಚಿತ್ರವಧೆಗೆಯ್ದಾಜೇತಜೇಘಾಟಿಯುಂ ॥
ಬೇಗಂ ದಾದಜಿಕಾಕಡಾಂಕ*ನಣಲಂ ಕೊಯ್ದಲ್ಲದೇಶಕ್ಕಮು ।
ದ್ವೇಗಂಪೋಪಿನಮಾಳ್ದನಪ್ರತಿಮವೀರಂ ಮೇದಿನೀಚಕ್ರಮಂ ॥೬॥

ನೆರದುಸುರಾಸುರರ್ಶರಧಿಯಂಕಡೆವುತ್ತಿರೆ ಯೆಂಟುದಿಕ್ಕಿನೊಳ್ ।
ತೆರೆಕವಿದೆಯ್ದನುಗ್ಗನುಸಿಗೆಯ್ದುಪಳಂಚುವ ಮಂದರಾದ್ರಿಯೋಲ್॥
ಪಿರಿಕಿರದೆಂನದೇಣ್ದಿಸೆಯ ಮನ್ನೆಯರೊಳ್ಗನೊಳೊನ್ದುವೇಳೆಯೊಳ್
ಪರಿತೆರೆಪೊಯ್ದುಪೊಯ್ದು ಭರಭಂ ಬಱಿಗೈದನ ಭೇದ್ಯವಿಕ್ರಮಂ॥೭॥

ಬಳಸಿಯುಮೊನ್ದುಗೂಡಿ ಪರಿತಂದ ರಿಪುಕ್ಷಿತಿಪಾಲವರ್ಗಮಂ ।
ಘುಳಿಲನೆ ಪೊಯ್ವೆನೆಂದೊಡದು ಪೇರ್ಮೆಯೆಯುಪ್ರತಿಮಂಗಿದರ್ಬ್ಬಿಡಂ ॥
ಬಳಯುತರಪ್ಪ ಬಲ್ಕುತುಪಶಾಹನನೇದುಲಶಾಹನ ಕರಂ ।
ಮುಳುಗಿಸಿ ಮೃಮೆವೆತ್ತನೆನಲೊಪ್ಪುಗುಮೀಚಿಕದೇವಭೂವರಂ ॥೮॥

ತಳ್ವದೆ ಢಿಳ್ಳಿಯಾಳ್ವ ಧೊರೆಯಂ ಕರೆತಂದವನತ್ತಣಿನ್ದಮೇ ।
ತೋಳ್ವಳೆವೆತ್ತ ಭಾಗನಗರಾಧಿಪನಂ ವಿಜಯಾಪುರೇಶನಂ ॥
ಬಾಳ್ವನೆಂಬಿನಂ ಪಿಡಿದು ಕೈಸೆರೆಗೊಂಡುರೆ ಪಾಡು ಪಂತದಿಂ ।
ಬಾಳ್ವನಭೇದ್ಯವಿಕ್ರಮನೆನಲ್ ಚಿಕದೇವನರೇಂದ್ರಚಂದ್ರಮಂ ॥೯॥

(ಲಯಗ್ರಾಹಿ)

ಅಂದಿವನಿನಳ್ಕಿಭಯದಿಂದೆಮಣಿದಿದರ್ದ ನೃಪಬ್ಬಂದಮನಿ ತುಂ
ಭರದೊಳೊನ್ದುವೆರೆದೊಳ್ಪಂ । ಸೂದಿಸಿಶಿವಾಜಿಗನುವಿಂದೊರೆದು ಮ
ರ್ಮಮನವನ್ದಿರೊಡಗೂಡಿ ಯವನಂದುಕವಡಿಂದು ॥
ಸಂದಣಿಯಕಾಳಗದೊಳೊಂದಿನಿಸು ಮುಂಬಱಿಯೆ ಬಂದೆರಗಿ ಪಾವ್ರುಗ
ಳ ಗೊಂದೆಣಿದೆ ವಿಷ್ಣು । ಸ್ಯಂದನದ ಮಾಳ್ಕೆಯೊಳೆಕೊಂದು ಕೊಲೆ
ಯಾಡಿದಳವಿಂದೆ ಚಿಕದೇವನೃಪನಿಂದು ಸೊಗವಾಳ್ಗುಂ ॥ ೧೦ ॥

ಒನ್ದೆಸೆಯೊಳುತ್ತುರುಕರೊನ್ದುಕಡೆಯೊಳ್ಮರಸರೊನ್ದೆಸೆ
ಯೊಳಾರೆಯರ । ಬಿನ್ದಮಳವಿ ಮ್ಬೇರೊನ್ದುಬಳಿಯೊಳ್ತುಗುಳರೊ
ನ್ದಿರವಿನೊಳೊಕ್ಕಡಗರೊನ್ದುಕೆಲದೊಳ್ಮಲೆಗರೊನ್ದುವೆರೆದೆಲ್ಲರ್ ॥

ಗನ್ದಣಿಸಿ ಕಾಳಗಕೆ ಮುಂದುವರಿವನ್ನಮಥಟನ್ದವರ ಥಟ್ಟುಗಳ | ಪನ್ದಲೆಗಳ ನ್ದಿಗ್ಬೃನ್ದ ಬಲಿಯಿತ್ತು ಗೆಲವಿನ್ದೆ ಚಿಕದೇವನೃಪ ನನ್ದ ಮಿ ಗಪೇರ್ಜಸಮನೊನ್ದಿ ಸೊಗವಾಳ್ಗುಂ || ೧೧ ||

ಶ್ರೀಪತಿಯ ಸೇವೆಯೆನ್ದೇ |
ಈಪರಿಯೊಳ್ ಕ್ಷಾತ್ರಧರ್ಮ ಮೆಸಗುತೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ||
ಲಾಪಙ್ಗಳ ತತ್ವಾರ್ಥನಿ |
ರೂಪಣದಿಂ ಪ್ರೊಳ್ತುಗಳೆವ ನಪ್ರತಿಪಾಜ್ಞಂ || ೧ ||

ಓದಿ ತಿಳಿದೊಳ್ಪನಿನ್ದಂ |
ವೇದಾಂತದತತ್ವಗತಿಯ ನೆಲ್ಲರು ಮರಿವ ||
ನಾತ್ದರದಿ ನ್ದಪ್ರತಿಮಂ |
ಯಾದವಗಿರಿಯೊಡೆಯ ನಡಿಗೆ ಬಿನ್ನತಿಗೆಯ್ದಂ ||೨||

ಮಾವತ್ತುಂ ಬಿನ್ನಪದಿ |
ನ್ದವೇದಾನ್ತಾರ್ಥತತ್ವ ಮನಿತುಂ ಸೊಗದೊಳ್ ||
ಭಾವನೆಗೆ ಬರ್ಪಿನಂ ಚಿಕ |
ದೇವಂ ಯದುಶೈಲನಾಥ ನಡಿ ಗುಸುರ್ದ ನಿದಂ ||೩||

ಷ್ಟಪ್ರದೊ ಳೆಲ್ಲರು ಮರಿವ |
ನ್ತಪ್ಪ್ರತಿಪತ್ತ್ಯಾದಿ ದೋಷಮಂ ಕಳೆದೊಳ್ಪಂ ||
ದಪ್ಪ್ರತಿಮವೀರನರಪತಿ |
ಯಪ್ಪ್ರಾಕೃತನಡಿಗೆ ಮಣಿದು ಬಿನ್ನತಿಗೆಯ್ದಂ||೪||

(ಗದ್ಯಂ)

ಅದೆಂತೆನೆ, — ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜಂ ರಾಜಪರಮೇಶ್ವರಂ ಪ್ರೌಢಪ್ರತಾಪಂ ಅಪ್ರತಿಮವೀರನರಪತಿ ಶ್ರೀಚಿಕದೇವಮಹಾರಾಯಂ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದೊಳ್ ಸಿಂಹಾಸನಾರೂಢನಾಗಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದೀಕ್ಷೆಯಂ ತಳೆದು, ದೇವಬ್ರಾಹ್ಮಣಪರಿಪಾಲನಮಂ ಪ್ರಧಾನಂಗೆಯ್ದು, ಸಕಲಪ್ರಜೆಗಳಂ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿರ್ಪಿನಂ; ಉತ್ತರದೇಶದೊಳುದ್ವೃತ್ತಚರಿತ್ರನೆನಿಸಿ, ಅರವತ್ತುಂ ಸಾಸಿರಂ ವಾರುವಂಗಳುಂ ಲಕ್ಕದೆಣಿಕೆಯುಕಾಲ್ಗಳ್ಗಳುಂ ಬೆರಸುನಡೆದು. ಡಿಳಿಯ

ನಾತನನಿತುಮಂ ಕೊಳ್ಳೆಯೊಳಂ ಕಳ್ತಗಾಳಗದೊಳಂ ಜಳ್ಳುಗೈದು, ವಿಜಯಾಪುರದರಸಂಜಯಿಸಿ, ಅವರ ನಾಡುಬೀಡುಗಳಂಕೊಂಡು, ಗೋಲಕೊಂಡೆಯನವನು ಬುಡುಗೆಯ್ದು, ಅವನಿತ್ತ ಕಪ್ಪಮನೊಪ್ಪಗೊಣ್ಡು, ಆ ಸೊರ್ಕಿನಿಂ ಗಳ್ಕನೆ ಕನ್ನಡನಾಡಂಪೊರ್ಕ್ಕ ಶಿವಾಜಿಯುಂ ಆ ಜಿರಂಗದೊಳೋಜಗೆಡಿಸಿ, ಅವನಸೇನಾನಿಗಳೊಳ್ ಜೈತಜಿಕಾಟಕರನು ಘೋಟಕಖುರಪುಟಂಗಳಂ ತೊತ್ತುಳದುಳಿಸಿ, ಮಾಗುಶಿವಿಕೊರಳ್ಕೈಕಾಳ್ಗಳಂ ಖಂಡಿಸಿ, ಆ ತುಂಡುಗಳಂ ಪೇತುವಿಂಡುಗಳಂ ತಣಿಯಿಸಿ, ಮತ್ತಮಾದಾದಜಿಕಾಕಡೆಯೆನಿಪನ ಅಣಲಂ ಕೊಯ್ದು, ಆ ಪನ್ದಲೆಯಂ ಮನ್ದಿಯೊಳ್ಮೆರೆಯಿಸಿ, ಆ ರಭಸದಿಂ ಶಂಭೋಜಿಯಂ ಭಯಾರ್ಣವದೊಳ್ಮುಳುಂಗಿಸಿ, ಅವಂಗೆ ನೆರವಾಗಿಬಂದ ಎಕ್ಕೋಜಿಯ ಜನ್ಮಮಂ ಸಾಕುಮಾಡಿ, ಅವನ ಮಹಾಪ್ರಧಾನನೆನಿಸುವ ಎಸವಂತರಾಪ್ರವ ನಾಸಾಚ್ಛೇದನಂಗೆಯ್ದು, ಮತ್ತಮಾಶಂಭೋಜಿಗೆ ಕಪ್ಪವಿತ್ತುಂ ಕೂಟಮಂಕಳುಪಿ ಪೆಂಪುಗೆಯ್ದ ಗೋಲಕೊಂಡೆವಿಜಯಾಪುರದವರಂ ಕೇಣಂಗೊಣ್ಡು, ಅವರನಂಪಲೆಪುದರ್ಕೆ ಢಿಳ್ಳಿಯಾಳ್ವ ಮಹಾಪಾದುಶಾಹನೆನಿಸುವ ಅವರಂಗಶಾಹನಂ ಬರಿಸಿ, ಅವನಿಂದಿವರೀರ್ವರ ದೇಶಕೋಶಂಗಳಂ ಕವರ್ದು ಕೈಸೆರೆಗೊಂಡು, ಮತ್ತಮಾಮರಾಟರಾಟೋಪಮಂ ನಂಬಿ ಮುಂಬರಿದು ಎತಬಲಮೊಳಸಿಸಿನಿಸುಂ ಪೊಣರ್ವ್ವ ವೆರಾರಸತಿಗುಳಕೊತಗಮಲೆಯಾಳನಾಷಮನ್ನೆಯರು ಬನ್ನಂಬಡಿಸಿ, ಈ ತೆರದೊಳೇಣ್ದೆಸೆಯಂ ಗೆಲ್ದು, ಸುಖಸಂಕಥಾವಿನೋದದಿಂ ಡಿರುತ್ತುಂ; ಚಿತ್ತದೊಳ್ದಯಾರಸಮುಣ್ಮೆ ಯಾಳೋಚಿಸಿದಂ. ಏಣ್ದೆಸೆಯುಪಗೆಗಳಡಂಗಿದುದರಿಂ ಪ್ರಜೆಗಳ್ಗೆ ರಾಜಿಕಭಯಮಿಲ್ಲದೆಯುಂ, ದೇವತಾಪ್ರಸಾದದಿಂ ಮಳೆಬೆಳೆಗಳುಂಟಾದುದರಿಂ ದೈವಿಕಭಯಮಿಲ್ಲದಯುಮಿಪ್ಪುದರಿಂ, ಪ್ರಜೆಗಳನಿಬರುಂ ಇಹದೊಳ್ ಸೊಗವಾಳ್ದಪರ್. ಇವರ್ಗೆ ಪರಗತಿಯುಂ ಸಂಪಾದಿಸವೇಳ್ಪುದೆನ್ದಾರೈದು,

॥ಶ್ಲೋ॥ ಮಾಂಹಿ ಪಾರ್ಥ ವ್ಯಪಾಶ್ರಿತ್ಯ ಯೇಪಿಸ್ಯುಃ
ಪಾಪಯೋನಯಃ । ಸ್ತ್ರಿಯೋ ವೈಶ್ಯಾ ಸ್ತ
ಥಾ ಶೂದ್ರಾ ಸ್ತೇಪಿ ಯಾನ್ತಿ ಪರಾಂಗತಿಮ್ ॥

ಎನ್ದು ಗೀತೆಯೊಳ್ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಂ ತಾನೇ ನಿರೂಪಿಸಿದ ತೆರದೊಳ್

ಪಿನ್ತಣ್ಗಿನಿತಾನುಂ ಪಾಪಿಗಳಾದೊಡಂ ಆವಜಾತಿಯೊಳ್ಪುಟ್ಟಿದೊರ್ಡನಿಾಗಳುಂ ತತ್ವಜ್ಞಾನದಿಂ ತನ್ನೊಳ್ಭಕ್ತಿಗೆಯ್ದು ನಂಬಿದವರ್ಗೆಮುಕ್ತಿತಪ್ಪದೆನ್ದೆಣಿಸಿ, ಅಕ್ಷರಮನರಿಯದೊಕ್ಕಲಿಗರ್ಗಂ ಪೆಣ್ಗಳ್ಗಂ ಸಕ್ಕದದಿಂ ತತ್ವಜ್ಞಾನಮಪ್ಪುದರಿದು ಎಂದು, ಎಲ್ಲರುಮರಿವಂತೆ ಕನ್ನಡವಾತಿನೊಳಂ ಮೆಲ್ನುಡಿಗಳಿಂದೆ ಅಖಿಲತತ್ವಾರ್ಥಂಗಳಂ ಸಂಗತಿಗೊಳಿಸಿ, ತಾನ್ತನ್ನ ಕುಲದೇವತೆಯಪ್ಪ ಯಾದವಗಿರಿನಾರಾಯಣನಡಿದಾವರೆಗಳ್ಗೆ ಬಿನ್ನಪಂಗೆಯ್ವೆನೆವದೊಳ್ ಮೂವತ್ತುಂಬಿನ್ನಪಂಗಳಂ ಪವಣ್ಗೆಯ್ದುಂ. ಅವರಲ್ಲಿ:—

೧ — ಒಂದನೆಯ ಬಿನ್ನಪದೊಳ್, ಅವಾಪ್ತಸಮಸ್ತಕಾಮನಾದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣಂ ಪರವ್ಯೂಹವಿಭವಾನ್ತರ್ಯಾಮ್ಯರ್ಚಾವತಾರಂಗಳನಂಗೀಕರಿಸಿಪ್ಪುದು ಭಕ್ತಾನುಗ್ರಹಾರ್ಥಮೆಂದವನ ದಯಾತಿಶಯಮುಂ ಪ್ರಕಟಿಸಿದಂ.

೨ — ಎರಡನೆಯ ಬಿನ್ನಪದೊಳ್, ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೇ ಜಗತ್ಕಾರಣನೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿದಂ.

೩ — ಮೂರನೆಯ ಬಿನ್ನಪದೊಳ್, ಆ ಜಗತ್ಕಾರಣವಸ್ತುವಂ ತಿಳಿಯಕೂಡದೆಂಬಾಕ್ಷೇಪಮುಂ ಪರಿಹರಿಸಿದಂ

೪ — ನಾಲ್ಕನೆಯಬಿನ್ನಪದೊಳ್, ಆ ಜಗತ್ಕಾರಣವಸ್ತುವಂ ತಿಳಿವುದುಂ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳಿಂದಮೇ ಎಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿದಂ.

೫ — ಐದನೆಯ ಬಿನ್ನಪದೊಳ್, ಆ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳನಿತುಂ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನನೆ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ತೆರನಂ ತಿಳುಪಿದಂ.

೬ — ಆರನೆಯ ಬಿನ್ನಪದೊಳ್, ಆ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳೊಳ್ತೋರುವ ವಿರೋಧಂಗಳಂ ಮಾಣಿಸಿದಂ.

೭ — ಏಳನೆಯ ಬಿನ್ನಪದೊಳ್, ಆ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಸಿದ್ಧಮಾಗಿ, ನಾರಾಯಣಂಗೆ ಶರೀರಮಾದ ಜಗತ್ತುಮಿಥ್ಯೆಯಲ್ತು, ಸತ್ಯಮಾಗಿಪ್ಪುದೆಂಬುದಂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದಂ.

೮ — ಎಂಟನೆಯ ಬಿನ್ನಪದೊಳ್ಸ್ವಪ್ನದೃಷ್ಟಾನ್ತದಿಂ ಪ್ರಪಂಚಂ ಮಿಥ್ಯೆಯೆಂದು ಭ್ರಮಿಸದಂತೆ ಕನಸಿನೊಳ್ಕಾಣ್ಬ ವಸ್ತುಗಳಂ ತತ್ಕಾಲದೊಳ್ಜಗದೀಶ್ವರನುಂಟುಮಾಳ್ಪುದರಿಂ ಸತ್ಯಮೆಂದು ಪವಾದಿಸಿದಂ.

೯ – ಒಂಭತ್ತನೆಯ ಬಿನ್ನಪದೊಳ್, ಜಗಮುಂ ವಿಷಮಮಾಗಿ ಸೃಜಿಸುವುದರಿಂ, ಜಗದೀಶ್ವರಂ ವಿಷಮನುಂ ನಿರ್ದಯನು ಮಕ್ಕುಮೆಂಬಾಕ್ಷೇಪಮಂ ತೀರ್ಚಿದಂ.

೧೦ – ಪತ್ತನೆಯ ಬಿನ್ನಪದೊಳ್, ಘಟಪಟಾದಿದೃಷ್ಟಾನ್ತದಿಂ ಜಗಕ್ಕೆ ಮೂರುಂತೆರದ ಕಾರಣಂಗಳ್ ಬೇರೆಬೇರೊಳವೆಂಬಾಕ್ಷೇಪಮಂ ಚಿದಚಿದ್ವಸ್ತುಶರೀರಕನಾದ ಜಗದೀಶ್ವರನೋರ್ವನೇ ಮೂರುಂತೆರದ ಕಾರಣಮಾಗಿರ್ಕುಮೆಂದು ಸಮಾಧಾನಂಗೆಯ್ದು: ಇಂತು ಪತ್ತುಂ ಬಿನ್ನಪಂಗಳೊಳ್ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೇ ಪರಮದಯಾಳುವುಂ ಜಗತ್ಕಾರಣನುಂ, ಅಪರಿಚ್ಛೇದ್ಯಮಹಿಮನುಂ, ಸಕಲವೇದವೇದ್ಯನುಂ, ಆಶ್ಚರ್ಯಚರಿತ್ರನುಂ, ಚೇತನಾಚೇತನಶರೀರಕನುಂ, ಅಘಟಿತಾರ್ಥಘಟಕನುಂ, ಸರ್ವಸಮನುಂ, ತ್ರಿವಿಧಕಾರಣನುಮೆನ್ದು ತಿಳಿಪಿಮುದರಿಂ; ಈಶ್ವರತತ್ವನಿರೂಪಣಂಗೆಯ್ದಂ.

---

೧೧ – ಪನ್ನೊಂದನೆಯ ಬಿನ್ನಪದೊಳ್, ಜೀವತತ್ವಸ್ವರೂಪಮಂ ವಿವರಿಸಿದಂ.

೧೨ – ಪನ್ನೆರಡನೆಯ ಬಿನ್ನಪದೊಳ್, ತತ್ವಸೃಷ್ಟಿಕ್ರಮಮಂ ತೋರಿಸಿದಂ.

೧೩ – ಪದಿಮೂರನೆಯ ಬಿನ್ನಪದೊಳ್, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಸೃಷ್ಟಿಪ್ರಕಾರಮಂ ಬಗೆಗೊಳಿಸಿದಂ

೧೪ – ಪದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಬಿನ್ನಪದೊಳಾ ಬ್ರಹ್ಮಾಣ್ಡದೊಳಪ್ಪ ಪದಿನಾಲ್ಕುಂ ಲೋಕಂಗಳ ನೆಲೆಯಂ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದಂ.

೧೫ – ಪದಿನೈದನೆಯ ಬಿನ್ನಪದೊಳ್, ಭೂಮಣ್ಡಲಪರಿಮಾಣಮಂ ಗಣನೆಗೆಯ್ದಂ.

೧೬ – ಪದಿನಾರನೆಯ ಬಿನ್ನಪದೊಳ್ಸುಖಾನುಭವಸ್ಥಾನಮಾದ ಭೂಸ್ವರ್ಗಂಗಳ ತೆರನ ನರಿವುಗೊಳಿಸಿದಂ.

೧೭ – ಪದಿನೇಳನೆಯ ಬಿನ್ನಪದೊಳ್ ದುಃಖಾನುಭವಸ್ಥಾನಂಗಳಾದ ನರಕಂಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯಂ ಬಿತ್ತರಿಸಿದಂ.

೧೮ – ಪದಿನೆಂಟನೆಯ ಬಿನ್ನಪದೊಳ್ಪಾಪಫಲಂಗಳ್ಕ್ರೂರಮಾಗಿಪ್ಪುವೆಂದು ತೋರಿ, ಆ ಪಾಪಂಗಳನಿತುಂ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ

ಚರಣಾರವಿಂದ ಭಕ್ತಿಯೊಳೇ ಪರಿಹರಿಪ್ಪುದೆಂಬುದ ನೆರ್ದೆಗೊಳಿಸಿದಂ. ಇಂತು ಪರತತ್ತ್ವಸ್ವರೂಪಮೆಂಬುದಾದಿಯಾಗಿ, ಈವರೆಗಮೇಳುಂ ಬಿನ್ನಪದೊಳ್ಪ್ರಾಕೃತಸೃಷ್ಟಿಕ್ರಮಮುಂ ಆ ತತ್ತ್ವಂಗಳಿಂ ಪುಟ್ಟಿದ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವಿಸ್ತಾರಮುಂ, ಆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದೊಳಿರ್ಪ್ಪ ಪದಿನಾಲ್ಕುಂ ಲೋಕಂಗಳ ನೆಲೆಯುಂ, ಅವರೊಳ್ಭೂಮಂಡಲದ ಪರಿಮಾಣಮುಂ, ಭೂಸ್ವರ್ಗಗಳುಂ, ನರಕಯಾತನೆಗಳುಂ, ಆ ಯಾತನಾಪರಿಹಾರೋಪಾಯಮುಂ ಪೇಳ್ದುದರಿಂದೆ ಅಚಿತ್ತತ್ತ್ವಸ್ವರೂಪನಿರೂಪಣಂಗೆಯ್ದಂ.

ಇಂತು ಪದಿನೆಂಟು ಬಿನ್ನಪಂಗಳಿಂ ಈಶ್ವರಚೇತನಾಚೇತನಂಗಳೆಂಬ ತತ್ತ್ವತ್ರಯಮುಂ ನಿರೂಪಿಸಿದಂ. ಈ ಮೂರುಂ ತತ್ತ್ವಂಗಳ ನೆಲೆಯುಂ ವಿಚಾರಿಸೆ, ಚಿದಚಿತ್ತತ್ತ್ವಂಗಳೆರಡುಂ ಅಲ್ಪಸುಖಂಗಳುಂ ಅನಿತ್ಯಮುಮೆಂದು ಅವರೊಳ್ವೈರಾಗ್ಯಮುಂ ಈಶ್ವರತತ್ತ್ವಮೊಂದೇ ನಿರವಧಿಕಾನಂದಮೆಂದು ಅದರೊಳನುರಕ್ತಿಯುಂ ಪುಟ್ಟುಗುಂ. ಇಂತು ವಿಷಯವಿರಕ್ತಿಯುಂ ಪರಮಾತ್ಮಭಕ್ತಿಯುಂ ಪುಟ್ಟಿದವರ್ಗ್ಗೆ ಮೋಕ್ಷೋಪಾಯಮಪೇಕ್ಷಿತಮೆಂದು ಇನ್ನೀರಾರುಂ ಬಿನ್ನಪಂಗಳಿಂದಂ ಬಿತ್ತರಿಸಿದಪಂ. ಅದೆಂತೆನೆ—

೧೯ – ಪತ್ತೊಂಭತ್ತನೆಯ ಬಿನ್ನಪದೊಳ್ನಾಲ್ಕುಂ ಪುರುಷಾರ್ಥಙ್ಗಳೊಳ್ಮೋಕ್ಷಮೇ ಪಿರಿದೆಂದು ಪಡಿಗಟ್ಟಿದಂ.

೨೦ – ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಬಿನ್ನಪದೊಳ್ಸಾತ್ತ್ವಿಕಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳಿಂದಮೇ ಮೋಕ್ಷೋಪಾಯಮುಂ ತಿಳಿಯವೇಳ್ಪುದೆಂದೊರೆದಂ.

೨೧ – ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೆಯ ಬಿನ್ನಪದೊಳೆಲ್ಲಾ ತಂತ್ರಂಗಳೊಳಂ ಶ್ರೀಪಾಂಚರಾತ್ರಮೇ ಪ್ರಬಲಪ್ರಮಾಣಮೆಂಬುದಂ ನಿರಿಗೆಗೊಳಿಸಿದಂ.

೨೨ – ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡನೆಯ ಬಿನ್ನಪದೊಳ್ಮೋಕ್ಷೋಪಯೋಗಿಯಾದ ವಿಷಯವೈರಾಗ್ಯಂ ದುರ್ಘಟಮೆಂಬಾಕ್ಷೇಪಮುಂ ನಿವಾರಿಸಿದಂ.

೨೩ – ಇಪ್ಪತ್ತಮೂರನೆಯ ಬಿನ್ನಪದೊಳ್ಕೇವಲಕರ್ಮ್ಮದಿಂ ಮುಕ್ತಿಯಿಲ್ಲೆಂಬುದಂ ದೃಢೀಕರಿಸಿದಂ.

೨೪ – ಇಪತ್ತನಾಲ್ಕನೆಯ ಬಿನ್ನಪದೊಳ್ಕಾಲಕರ್ಮ್ಮಸ್ವಭಾವಾದಿಗಳಿಂದಮೇ ಅಪೇಕ್ಷಿತಫಲಮಕ್ಕುಮೆಂಬ ಭ್ರಮೆಯುಂ ತೊಲಗಿಸಿದಂ.

೨೫ — ಇಪತ್ತೈದನೆಯ ಬಿನ್ನಪದೊಳ್ಬಯಸಿದನಿತುಮನೀವ ಸರ್ವೇಶ್ವರಂ ಮಿಕ್ಕ ಪುರುಷಾರ್ಥಮಂ ಬಯಸಿದವರ್ಗೆ ಅವರ್ ಬಯಸುವ ನಿರ್ಬಂಧದಿಂ ಆಯಾ ಪುರುಷಾರ್ಥವನೀವಂ, ಮೋಕ್ಷಮಂ ಬಯಸುವರ್ಗೆ ಮನವೊಲ್ದು ಮೋಕ್ಷಮನೇ ಸಂತೋಷದಿಂದೀವನೆಂಬುದಂ ಕಾಣಿಸಿದಂ.

೨೬ — ಇಪ್ಪತ್ತಾರನೆಯ ಬಿನ್ನಪದೊಳ್ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣಂಗಲ್ಲದೆ ಮಿಕ್ಕಿನವರ್ಗೆ ರಕ್ಷಣಸಾಮರ್ಥ್ಯಮಿಲ್ಲೆಂಬುದಂ ಸೊಲ್ಲಿಸಿದಂ.

೨೭ — ಇಪ್ಪತ್ತೇಳನೆಯ ಬಿನ್ನಪದೊಳ್ಮೋಕ್ಷಮಂ ಬಯಸುವಂ ತನ್ನ ದೋಷಂಗಳನೆಣಿಸಿ ಅಳ್ಕವೇಡ ಭಗವದ್ಗುಣಂಗಳನೇ ಎಣಿಸಿ ಧೈರ್ಯವಾಗಿಪ್ಪುದೆಂದು ಏರ್ಪಡಿಸಿದಂ.

೨೮ — ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟನೆಯ ಬಿನ್ನಪದೊಳ್ಸಂಸಾರದ ಬೇರೆನಿಸಿದ ಅವಿದ್ಯಾಕರ್ಮವಾಸನಾರುಚಿ ಪ್ರಕೃತಿಸಂಬಂಧಂಗಳಂ ಜಗದೀಶ್ವರಂ ತಾನೇ ಬಿಡಿಸುವನೆಂಬುದಂ ಪ್ರಕಾಶಂಗೆಯ್ದಂ.

೨೯ — ಇಪ್ಪತ್ತೊಂಭತ್ತನೆಯ ಬಿನ್ನಪದೊಳ್ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ದಿವ್ಯರೂಪಂ ಅಪ್ರಾಕೃತಮಾಗಿ, ಮುಕ್ತಭೋಗ್ಯಮಾಗಿಪ್ಪುದೆಂಬುದಂ ಅನುವದಿಸಿದಂ.

೩೦ — ಮೂವತ್ತನೆಯ ಬಿನ್ನಪದೊಳ್ಪರವಾಸುದೇವನೊಳಗಂ ಮುಕ್ತರ್ಗೆ ಪರಮಭೋಗ್ಯಮಾಗಿಪ್ಪುದೆಂಬುದಂ ಪೇಳ್ದು, ಕೃತಿಯನ್ನೆರವೇರಿಸಿದಂ.

ಅದೆನ್ತೆನೆ:— ॥ ಕಂ ॥ ಪರವಾಸುದೇವಭಕ್ತರ ।
ಪೊರೆಯಲ್ ವ್ಯೂಹಾದಿಭಾವಮಂ ತಳೆದೈಯೆಂ॥
ದೊರೆದುಯದುಶೈಲನಾಥನ ।
ಚರಣಾಬ್ಜಕೆ ಬಿನ್ನವಿಸಿದ ನಪ್ರತಿಮಾಜ್ಞಂ ॥

(ಗದ್ಯಂ)

ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣಾ! ನೀಂ ಶ್ರೀಪತಿಯುಂ ಅಖಿಲದೋಷಪ್ರತ್ಯನೀಕನುಂ ಸಕಲಕಲ್ಯಾಣಗುಣಾಕರನುಂ ಅವಾಪ್ತಸಮಸ್ತಕಾಮನುಮೆನಿಸಿ, ವೈಕುಂಠದೊಳ್ ದಿವ್ಯ ಮಹಿಷೀವರ್ಗಸಮೇತನಾಗಿ,

ಅನಂತ ಗರುಡ ವಿಷ್ವಕ್ಸೇನಾದಿ ನಿತ್ಯರ್ಗ್ಗಂ ಮುಕ್ತರ್ಗ್ಗಂ ನಿನ್ನ ಸೇವಾಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದೊಳ್ ನಿರವಧಿಕಾನಂದಮನೆ ಸುಗುತ್ತ ; ಚಿತ್ತದೊಳ್ ಪೂಣ್ಮಿದ ಆಕಸ್ಮಿಕದಯೆಯಿಂ ಪ್ರಳಯಕಾಲದೊಳವ್ಯಕ್ತಸೂಕ್ಷ್ಮಪ್ರಕೃತಿಯೊಳಡಂಗಿ, ಮೇಣದೊಳ್ಪುದುಗಿದ ಚಿನ್ನದೊರೆವುಡಿಯಂತೆ, ರೂಪಳಿದಿರ್ದ ಬದ್ಧಾತ್ಮವರ್ಗಮುಂ ನಿತ್ಯಮುಕ್ತರಂತೆ ಮೋಕ್ಷಾನಂದದೊಳಿರಿಸವೇಳ್ಪುದೆಂದು ನಿನ್ನ ಸತ್ಯಸಂಕಲ್ಪದಿಂ ಪ್ರಕೃತಿಯೊಳ್ ಪೊಕ್ಕು ಮಹದಹಂಕಾರಂಗಳಂ ಪಂಚತನ್ಮಾತ್ರೆಗಳುಂ ಪಂಚಮಹಾಭೂತಂಗಳನುಂಟುಮಾಡಿ, ಅವರಿಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಮನೊಡರ್ಚಿ, ಅದರೊಳ್ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಸುರರುಂ ನರರುಂ ತಿರ್ಯಕ್ಕುಗಳುಂ ಸ್ಥಾವರಂಗಳುಮೆಂದು ನಾಲ್ಕುಂ ತೆರದೊಳವರವರ ಪೂರ್ವಕರ್ಮಾನುಗುಣವಾದ ದೇಹಂಗಳಂ ತತ್ತದ್ದೇಹೋಚಿತವಾದ ಜ್ಞಾನಶಕ್ತ್ಯಾದಿಗಳುಮಿತ್ತು, ನೀನಿತ್ತ ಕರಣಕಳೇಬರಾದಿಗಳಿಂದೆ ಅವರ್ ಏನಾನುಂ ಪೊಲ್ಲದುದಂ ಎಸಗಿ ಪುರುಳಳಿಯದಂತೆ, ತಕ್ಕುದಂ ಮಿಕ್ಕುದಿದು ಎಂದು ತಿಳಿಪುವಾವೇದಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳನಿತ್ತು ಕರುಣಿಸಿದ್ದೈ: ಇಂತಾದೊಡಂ, ಒಡೆಯನಾಣತಿವಿಡಿದು ನಡೆಯಲಾರದ ಜಡರೆಡರಂ ಬಿಡಿಸಿ ಕಾಪಿಡಲ್ಕೆ ಅವರೊಡನೆ ಇರ್ಪೆನೆಂದು ಮಾರಿತ್ರಯಮಧ್ಯದೊಳಂ ಕ್ಷೀರಾಬ್ಧಿಯೊಳಂ ಸಗ್ಗಮೊದಲಾದ ಬಹುಗಣ್ಣರ ಬೀಡುಗಳೊಳಂ ನಿಂದೈ: ಅಂತಾದೊಡಂ, ದೇವರ್ಗ್ಗಂ ಮುನಿಗಳ್ಗಂ ಯೋಗಿಗಳ್ಗಮಲ್ಲದೆ ಮಿಕ್ಕ ಮನುಜಾದಿಗಳ್ಗೆ ಪತ್ತೆಸಾರಲುಂ ಸಲ್ಲದುದರಿಂ ಮನುಜರೊಳ್ ಬಾಲಗೋಪಾಲಕರ್ಗ್ಗಂ ಕರುತುರು ಕರಡಿ ಮುಸು ಕೋಡಗಂಮೊದಲಾದ ತಿರ್ಯಗ್ಜಾತಿಗಳ್ಗಂ ಸೇರಿ ಬರ್ದುಂಕುವಂತೆ, ರಾಮಕೃಷ್ಣಾದ್ಯವತಾರಂಗಳಂ ತಳೆದೈ: ಅಂತಾದೊಡಂ, ಆಯಾದೇಶದೊಳಂ ಆಯಾಕಾಲದೊಳಂ ಇರ್ದರ್ಗ್ಗಲ್ಲದೆ ಉಳಿದರ್ಗ್ಗೆ ಉಪಕಾರಮಲ್ತೆಂಬುದರಿಂ, ಸರ್ವದೇಶಸರ್ವಕಾಲಸರ್ವಾವಸ್ಥೆಯೊಳಿರ್ಪ್ಪ ಸರ್ವಚೇತನಾಚೇತನವರ್ಗದೊಳ್ ವ್ಯಾಪಿಸಿರ್ದ್ದು ಮನೋವಾಕ್ಕಾಯಂಗಳಂ ಪ್ರೇರಿಸುತ್ತ ಅನ್ತರ್ಯಾಮಿಯೆನಿಸಿದೈ: ಅಂತಾದೊಡಂ ಎತ್ತಾನುಂ ಓರ್ವಂಗೆ ಅನೇಕಜನ್ಮಸಾಧ್ಯಯೋಗಧ್ಯಾನವಿಷಯನೆಂಬುದಲ್ಲದೆ ಮಿಕ್ಕೆಲ್ಲರ್ಗ್ಗಂ ಒಡನಿರ್ಪ್ಪಂ ಇಲ್ಲದಂತಾದು

ದರಿಂ, ಸಕಲ ಜನಮುಂ ಚರ್ಮಚಕ್ಷುಸ್ಸಿಂದಮೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿ ತಂ ತಂಮ ಮನಮೆಳಸಿದ ಸೇವೆಗಳನೆಸಗಿ ಕೃತಾರ್ಥರಪ್ಪಂತೆ ಸರ್ವಸುಲಭಮೆನಿಸಿದ ಅರ್ಚಾವತಾರಮನೆಸಗಿ, ಕೆಲವುಂ ಕಾಲಂ ಸತ್ಯಲೋಕದೊಳ್ ಬ್ರಹ್ಮನಿಂ ಪೂಜೆಗೊಂಡು, ಬಳಿಕ್ಕೆ ಸನತ್ಕುಮಾರಂಗೊಲ್ದು, ಆತನೊಡನುತ್ತರಬದರಿಕಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಾದಷ್ಟಾಕ್ಷರೋಪದೇಶ ದೇಶಿಕನೆನಿಸಿ, ನಿನ್ನ ರೂಪಾನ್ತರಮಾದ ನರಮುನಿಯಿಂದ ಅರ್ಚನು ಗೆತ್ತು, ಮತ್ತಮೀ ಕರ್ಣಾಟಮಂಡಲಮಂಡನಮೆನಿಪ ಯದುಶಿಖರಿಶಿಖರಮಂ ನೆಲೆವೀಡುಗೊಂಡು ನಿಂದು, ಸಕಲಜನರಕ್ಷಣ ದೀಕ್ಷಿತನೆನಿಸಿದೈ : ಅಂತು ಸರ್ವಜನ ಸಾಧಾರಣಮಲ್ಲದೆ ಈ ಯದುವಂಶದೊಳ್ಪುಟ್ಟಿದವರ್ಗ್ಗೆ ಕುಲದೇವತೆಯೆನಿಸಿ ದಯಾವಿಶೇಷದಿಂ ಪೊರೆವನಪ್ಪುದರಿಂದೆಂನ್ನೊಳಂ ಅಕಾರಣಕರುಣಾಬ್ಧಿ ಕಲ್ಲೋಲಂಗಳಂ ಕವಿಸಿ ಮನ್ನಿಪುದು ಮನ್ನಿಪುದನನ್ಯಜನಸುಲಭ ಶ್ರೀಯದುಶೈಲವಲ್ಲಭಾ ! * * * *

— ಎರಡನೆಯ ಬಿನ್ನಪಂ —

॥ಕಂ॥ ಸಿರಿಯುರಸ ನೀನೇ ಜಗಮುಂ ।
ಪರಿವಿಡಿಯಿಂ ಪಡೆದು ಪೊರೆದು ಪೊಡೆಯೊಳ್ಕೊಳ್ವೈ ॥
ಪರ ಬೊಮ್ಮ ಮದರಿನೆಂದೀ ।
ನರಪತಿ ಯದುಗೊತ್ರಪತಿಗೆ ಬಿನ್ನತಿಗೆಯ್ದಂ ॥

(ಗದ್ಯಂ)

ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪ! ಈಜಗಮಾವ ವಸ್ತುವಿನಿಂ ಪುಟ್ಟುವದು, ಆವುದುರಿಂ ಬದುಂಕಿರ್ಪುದು, ಆವುದರೊಳಡಂಗುವದು, ಆವಸ್ತುವೇ ಪರಬ್ರಹ್ಮಮೆಂದು ಕುರುಪುಗೆಯ್ದು, ಇಂತಪ್ಪ ಜಗತ್ಕಾರಣವಸ್ತುವಂ ನೀನೇ ಎಂದು ವೇದಾಂತಗಳ್ ಪಲವುಂ ತೆರದೊಳ್ ಸಾಮಾನ್ಯವಿಶೇಷಶಬ್ದಂಗಳಂ ನಿನ್ನನೇ ಪೊಗಳ್ದುವು. ಇಂತಿರ್ಪ ನೀಂ ಮಹದಾದಿ ತತ್ವಕ್ರಮದಿಂ ಪಞ್ಚಮಹಾ ಭೂತಂಗಳ ನುಂಟುಮಾಡಿ, ಅವರಿಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಣ್ಡಮಂ ಸಮೆದು, ಅದರೊಳ್ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿದೇವತೆಗಳಂ

ಸೃಜಿಸಿ, ಅವರವರಿಗೊಂದೊಂದಧಿಕಾರಮಂ ಮಿತಿಮಾಡಿ, ಕೆಲವುಂ
ಸೃಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿತಿ ಸಂಹಾರಂಗಳಪ್ಪ ನಿನ್ನೊಳಗದೊಳ್ನಿಯಮಿಸಿದ್ದೈ:
ಅವರುಂ ಜಗದೊಳೇಕದೇಶಮಂ ನಿನ್ನನುಮತಿವಿಡಿದು ಪುಟ್ಟಿಪುದುಂ
ಪೊರೆವುದುಂ ಅಳಿಯಿಪುದುಂ ಆಗಿರ್ಪುದರಿಂ, ಅವರಂ ಕೊಣ್ಡಾಡು
ವೆಡೆಯೊಳ್ ನಾಲ್ಮೊಗನೇಜಗತ್ಕಾರಣಮೆಂದುಂ ರುದ್ರನೇಜಗತ್ಕಾ
ರಣಮೆಂದುಂ ಕೊಂಡಾಡುವರ್; ಈನೆಲೆಯಂ ತಿಳಿಯದವರ್ ಭ್ರಮಿ
ಸುವರ್; ಒರ್ವನಂ ಸ್ತುತಿಗೆಯ್ವ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಿಲ್ಲದೆ ಜಗತ್ಸೃ
ಷ್ಟಿಕ್ರಮಮಂ ಪೇಳ್ವೆಡೆಯೊಳ್ ವಿಚಾರಿಸೆ, ಆದಿಯೊಳ್ ನಾರಾಯ
ಣನೊರ್ವನೇ ಯುಳಿದಿರ್ದನೆಂದುಂ, ಅವನ ನಾಭಿಪದ್ಮದೊಳ್ ಬ್ರಹ್ಮ
ನೊಗೆದನೆಂದುಂ, ಅವನ ಹಣೆಯ ಬೆಮರಿಂ ರುದ್ರಂ ಪುಟ್ಟಿದನೆಂ
ದುಂ, ಪೇಳ್ದುದರಿಂ ನೀನೇ ಜಗದಾದಿ ಕಾರಣಮಾದ ಪರಬ್ರಹ್ಮ
ಮೆಮ್ಬುದಂ ಸಾತ್ವಿಕರಿಂ ತಿಳಿದೆನ್ನ ತಾಪತ್ರಯಮಂ ಕಳೆಯಲೆಂದು
ನಿನ್ನಡಿನೆಳಲಂ ಸೇರಿದೆಂ, ಎನ್ನ ತಣ್ಪುಗೊಳಪುದು ತಣ್ಪುಗೊಳಪುದು
ಅನನ್ಯಜನಸುಲಭ ಶ್ರೀಯದುಶೈಲವಲ್ಲಭಾ ! * * *

— ಮೂರನೆಯ ಬಿನ್ನಪಂ —

॥ಕಂ॥ ಅಗಣಿತಕಲ್ಯಾಣಗುಣಾ ।
ದಿಗಳಂತೆಂದಳವುಗೆಯ್ಯಲರಿಯದಾದೊಡಮೇಂ॥
ಬಗೆವುಗುವೈ ನೀನೆಂದಾ ।
ಜಗದಾಣ್ಮಂಗಣ್ಮನಾಣ್ಮನೆರಕದೊಳೊರೆದಂ ॥

(ಗದ್ಯಂ)

ಅಪ್ರಮೇಯ! ಜಗದೊಳ್ಪ್ರಮೇಯಮೆನೆ - ತಿಳಿಯಲ್ತಕ್ಕ
ವಸ್ತು. ಆವಸ್ತುವ ತಿಳಿವ ಪ್ರಮಾಣಂಗಳ್ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮೆಂದುಂ,
ಅನುಮಾನಮೆಂದುಂ, ಶಬ್ದಮೆಂದುಂ ಮೂರುಂತೆರನಾಗಿರ್ಪುವು. ಅ
ವರೊಳ್ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮೆನೆ —ಇನ್ದ್ರಿಯಾರ್ಥಸಂಬನ್ಧದಿಂಪುಟ್ಟುವ ತಿಳಿ
ವು. ಇದು ಮೂರುಂತೆರನಾಗಿರ್ಕುಂ. ಅದೆಂತೆನೆ: — ಕಣ್ದೆರದೊಂ
ದುವಸ್ತುವಂ ನೋಡೆ, ಈವಸ್ತು ಕರಿದು ಬಿಳಿದು ಎಂಬಿವು ಮೊದಲಾ

ಗಿ ಪುಟ್ಟುವ ತಿಳಿವು ಚಾಕ್ಷುಷಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಮೆಂಬುದು; ಕಿವಿಯಿಂದಾಲಿಸೆ, ಇದೀಬಗೆಯ ದನಿ ಇದೀಬಗೆಯನುಡಿ ಇದೀಯಕ್ಕರಂ ಎನ್ದಿವು ಮುಂತಾಗಿ ಪುಟ್ಟುವ ತಿಳಿವು ಶ್ರಾವಣಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮೆನಿಪುದು; ನಾಲಿಗೆಯಿಂ ಸವಿಯೆ, ಇದುಮಧುರಂ ಇದುಪುಳಿ ಇದುಪ್ಪು ಎಂದಿವು ಮುಂತಾಗಿ ಪುಟ್ಟುವ ತಿಳಿವು ಜಿಹ್ವಾಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಮೆನಿಪುದು ; ನಾಸಿಕದಿಂದೊಂದನಾಘ್ರಾಣಿಸೆ, ಇದುನಲ್ಗಂಪು ಇದು ಪೊಲಸುಗಂಪು ಎಂದಿವು ಮೊದಲಾಗಿ ಪುಟ್ಟುವ ತಿಳಿವು ಘ್ರಾಣಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮೆನಿಪುದು; ಮೆಯ್ಯೊದವಲಂ ಸೋಂಕೆ, ಇದು ಬಿಸುಪು ಇದು ತಣ್ಪು ಎಂದಿವು ಮೊದಲಾಗಿ ಪುಟ್ಟುವ ತಿಳಿವು ಸ್ಪಾರ್ಶನಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮೆನಿಪುದು; ಮನಸ್ಸಿನೊಳ್ ಭಾವಿಸೆ, ತನಗೀಗಳ್ ಸುಖಮಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ ಈಗಳ್ದುಃಖಮಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ ಎಂಬಿವು ಮೊದಲಾಗಿ ಪುಟ್ಟುವ ತಿಳಿವು ಮಾನಸಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮೆನಿಪುದು ಇಂತು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮಾರುಂ ತೆರಮಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ ಅನುಮಾನಮೆಂಬುದು— ಪೆರತೊಂದುವನುಳಿದು ತಾನೊಂದೆಡೆಯೊಳಮಿರದ ವಸ್ತುವಂ ಕಂಡು ಆಯೆಡೆಯೊಳ್ಪೆರತೊಂದ ತಿಳಿವುದು. ಅದೆಂತೆನೆ:— ಬೆಂಕಿಯನುಳಿದು ಪೊಗೆಯಿರದೆಂಬ ನೇಮಮಂ ಅಡಿಗೆವನೆಳ್ನಿಶ್ಚಯಂ ಗೆಯ್ದು ಬೆಟ್ಟಮೊದಲಾದ ಪೆರೆತೊಂದೆಡೆಯೊಳ್ಪೊಗೆಯಂ ಕಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿಯುಂಟೆಂದು ತಿಳಿವುದು ಅನುಮಾನಪ್ರಮಾಣಮೆನಿಪುದು. ಶಬ್ದಪ್ರಮಾಣಮೆನೆ:— ಇರ್ದುದನಿರ್ದಂತೆ ತಿಳಿಪುವನುಡಿ. ಅದುಂ ಲೌಕಿಕಮೆಂದುಂ, ವೈದಿಕಮೆಂದುಂ ಎರಡುಂತೆರನಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಲೌಕಿಕಮೆಂಬುದು:— ಲೋಕದೊಳಾಪ್ತರ್ ನುಡಿವ ನುಡಿ. ವೈದಿಕಮೆಂಬುದು: — ವೇದಂಮೊದಲಾದ ಪದಿನಾಲ್ಕುಂ ವಿದ್ಯೆಗಳ್. ಈ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಮಾನ ಶಬ್ದಂಗಳೆಂಬ ಮೂರುಂ ಪ್ರಮಾಣಂಗಳಿಂದಂ ನಿನ್ನ ಸ್ವರೂಪ ರೂಪ ಗುಣ ವಿಭವಾದಿಗಳೊಳನಿಸಿನಿಸುಂ ತಿಳಿವುದಲ್ಲದೆ, ಇಂತೆಂದು ಪರಿಚ್ಛೇದಂ ಗೆಯ್ವುದರಿದಾದುದರಿಂ ನೀನಪ್ರಮೇಯನೆನಿಸುವೈ. ಆದೊಡಂ ನಿನ್ನ ಭಕ್ತಸುಲಭತೆಯುಂ ಮೆರೆದೆನ್ನದೇವನೆಯೊಳ್ನೆಲೆಗೊಂಬುದು ನೆಲಗೊಂಬುದು ಅನನ್ಯಜನಸುಲಭ ಶ್ರೀಯದುಶೈಲವಲ್ಲಭಾ ! * * * * *

॥ ಕಂ ॥ ವೇದ ತದೇಕಾರ್ಥ್ಥಪುರಾ ।
ಣಾದಿಗಳೊಳ್ವ್ಯಕ್ತ್ತವಾಗಿ ತೋರ್ಪೈ ನೀನೆಂ ॥
ದಾದರದಿಂದೆ ಸುಶೀಲಂ ।
ಯಾದವಗಿರಿನಾಥನಡಿಗೆ ಬಿನ್ನತಿಗೆಯ್ದಂ ॥

(ಗದ್ಯಂ)

ಸಕಲವಿದ್ಯಾಪ್ರವರ್ತ್ತಕಾ ! ವಿದ್ಯೆಗಳ್ – ವೇದಂಗಳ್ನಾಲ್ಕುಂ, ಅಙ್ಗಂಗಳಾರುಂ, ತರ್ಕ್ಕಮುಂ, ಮೀಮಾಂಸೆಯುಂ, ಪುರಾಣಮುಂ, ಧರ್ಮ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಮುಂ, ಆಯುರ್ವ್ವೇದಮುಂ, ಧನುರ್ವ್ವೇದಮುಂ, ಗಾಂಧರ್ವ್ವಮುಂ, ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಮು ಮೆಂದು ಪದಿನೆಂಟುಂ ತೆರನಾಗಿರ್ಪ್ಪುವು. ಅವರೊಳ್ ಋಗ್ಯಜುಸ್ಸಾಮಾಥರ್ವ್ವಣಂಗಳೆಂಬ ನಾಲ್ಕುಂ ವೇದಂಗಳುಂ ಪೂರ್ವ್ವಭಾಗದೊಳ್ ಧರ್ಮ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಮೆಂಬ ತ್ರಿವರ್ಗ್ಗಕ್ಕೆ ಸಾಧನಮಾದ ಕರ್ಮ್ಮಮಂ ಪೇಳ್ವುದು, ಉತ್ತರಭಾಗದೊಳ್ನಿನ್ನ ಸ್ವರೂಪ ರೂಪ ಗುಣ ವಿಭವಾದಿಗಳಂ ಪೇಳ್ದು ಮೋಕ್ಷೋಪಾಯಮಂ ತೋರಿಸುಗುಂ. ಅಂಗಂಗಳೊಳ್ ಶಿಕ್ಷೆಯೆಂಬುದು – ಸ್ವರವರ್ಣ್ಣಮಾತ್ರಾದಿಗಳಂ ನಿರೂಪಿಸುವುದು. ವ್ಯಾಕರಣಮೆಂಬುದು – ಪ್ರಕೃತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಾದಿ ಮುಖದಿಂದ ಅರ್ಥಮಂ ಪೇಳ್ವ ಪದಂಗಳಂ ನಿರೂಪಿಸುವುದು. ಛಂದಸ್ಸೆಂಬುದು ಗಾಯತ್ರಿ ತ್ರಿಷ್ಟುಬನಿಷ್ಟುಪ್ಪು ಮೊದಲಾದ ಛಂದೋಲಕ್ಷಣಮಂ ನಿರೂಪಿಸುವುದು. ಕಲ್ಪಸೂತ್ರಮೆಂಬುದು ವೇದೋಕ್ತ್ತಕರ್ಮಪ್ರಯೋಗಮಂ ನಿರೂಪಿಸುವುದು. ಜ್ಯೋತಿಷಮೆಂಬುದು ಕರ್ಮಾಚರಣಕ್ಕೆ ಕಾಲಮಂ ನಿರೂಪಿಸುವುದು. ವೇದಪುರುಷಂಗೆ ಛಂದಸ್ಸು ಪಾದಂಗಳುಂ, ಕಲ್ಪಸೂತ್ರಂ ಕೈಗಳುಂ, ವ್ಯಾಕರಣಂ ಮೊಗಮುಂ, ಶಿಕ್ಷೇ ಘ್ರಾಣಮುಂ, ಜ್ಯೋತಿಷಂ ಕಣ್ಗಳುಂ, ನಿರುಕ್ತಂ ಕಿವಿಗಳುಮಾಗಿರ್ಪ್ಪುದರಿಂದಾರುಂ ವೇದಾಂಗಂಗಳೆನಿಪುದು. ತರ್ಕ್ಕಮೆಂಬುದು – ವೇದಾರ್ತ್ಥಂಗಳಂ ಯುಕ್ತಿಗಳಿಂ ನೆಲೆಗೆಯ್ವುದು. ಮೀಮಾಂಸೆಯೆಂಬುದು – ವೇದಾರ್ತ್ಥಂಗಳಂ ಪೂರ್ವ್ವಪಕ್ಷಸಿದ್ಧಾಂತ ರೂಪದಿಂ ವಿಚಾರಿಸಿ ನಿಶ್ಚಯಂ ಗೆಯ್ವುದು. ಪು

ಗಳುಮುಂ ವಂಶಮುಂ ವಂಶದೊಳ್ಪುಟ್ಟಿದವರ ಚರಿತ್ರಮುಮಂ ಪೇಳ್ದ ಬ್ರಾಹ್ಮಂ ಪಾದ್ಮಂ ಮೊದಲಾದ ಪದಿನೆಂಟುಂ ತೆರನಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಮೆಂಬುದು — ಆಚಾರವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂಗಳಂ ಪೇಳ್ವ ಮನು ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯಂ ಮೊದಲಾಗಿ ಪದಿನೆಂಟುಂತೆರನಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ, ಆಯುರ್ವೇದಮೆಂಬುದು — ವ್ಯಾಧಿನಿದಾನ ಚಿಕಿತ್ಸಾದಿಗಳಂ ನಿರೂಪಿಸುವುದು. ಧನುರ್ವೇದಮೆಂಬುದು — ಅಸ್ತ್ರಶಸ್ತ್ರಪ್ರಯೋಗೋಪಸಂಹಾರಾದಿಗಳಂ ನಿರೂಪಿಸುವುದು. ಗಾಂಧರ್ವಮೆಂಬುದು — ನೃತ್ತಗೀತ ವಾದ್ಯಾದಿಗಳಂ ನಿರೂಪಿಸುವುದು. ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಮೆಂಬುದು — ಪ್ರಜಾಪರಿಪಾಲನಾದಿ ರಾಜನೀತಿಗಳಂ ನಿರೂಪಿಸುವುದು. ಈ ಪದಿನೆಂಟು ವಿದ್ಯಂಗಳಂ ನೀನೇ ಲೋಕಹಿತಾರ್ಥಮಾಗಿ ನೆಗಳ್ದುದರಿಂ ನೀನೇ ಸಕಲವಿದ್ಯಾಪ್ರವರ್ತಕನೆನಿಸುವೈ. ಇನಿತುಂ ವಿದ್ಯೆಗಳೊಳಂ ಪ್ರಧಾನಮಾದ ವೇದಾಂತದೊಳ್ ಪ್ರಕಾಶಮಾದ ನಿನ್ನ ಸ್ವರೂಪಮಂ ತಿಳಿಪಿ ಎನ್ನ ಮನದ ಜಡರಂ ಕಳೆದು ನಿನ್ನಡಿಯೊಳ್ ಜ್ಞಾನಭಕ್ತಿಗಳಂ ಬಲಿಯಿಪುದು ಬಲಿಯಿಪುದನನ್ಯಜನಸುಲಭಾ, ಶ್ರೀ ಯದುಶೈಲವಲ್ಲಭಾ!

— ಐದನೆಯ ಬಿನ್ನಪಂ —

॥ ಕಂ ॥ ಸಕಲಜಗದ್ವ್ಯಾಪಾರಂ ।
ಸಕಲಾತ್ಮಕ ನಿನ್ನದಾಗೆ ವೇದಂ ಸಕಲಂ ॥
ಪ್ರಕಟಿಪುದು ನಿನ್ನನೆಂದಾ ।
ಸುಕಲಂ ಯದುಶೈಲಪತಿಗೆ ಬಿನ್ನತಿಗೆಯ್ದಂ ॥

ಸಕಲ ವೇದವೇದ್ಯಾ! ವೇದಂಗಳ್ — ಪೂರ್ವಭಾಗದೊಳ್ ಯಜ್ಞಾದಿ ಸತ್ಕರ್ಮಂಗಳಂ ಸಾಂಗಮಾಗಿ ಯಾಚರಿಸುವ ಕ್ರಮಮಂ, ಅದರೊಳ್ ಬರ್ಪ ಫಲಮಂ ಪೇಳ್ವುದು; ಉತ್ತರಭಾಗದೊಳ್ ಸಂಸಾರಮಂ ಜರೆದು, ಜೀವಸ್ವರೂಪಮಂ ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪಮಂ ನಿರೂಪಿಸಿ, ಮೋಕ್ಷೋಪಾಯಮಂ ವಿಧಿಸಿ, ಮೋಕ್ಷಾನಂದಮಂ ಪೊಗಳ್ವುದು. ಇನ್ತು ನಾನಾವಿಧಮಾಗಿರ್ಪ ವೇದಮನಿತುಂ ನಿನ್ನನೇ

ಪೊಗಳ್ವುದೆಂದು ಪಿರಿಯರ್ಪೇಳ್ವರ್. ಆ ನೆಲೆಯಂ ಭಾವಿಸೆ, ಲೋಕದೊಳ್ ಕೈವಾರಿಗಳರಸನಂ ಪೊಗಳ್ವೆಡೆಯೊಳ್ ನಾಡು ಬೀಡುಗರ್ ಅರಸನಾಣತಿವಿಡಿದು ನಡೆವ ಬಗೆಯಂ, ಅದರ್ಕೊಲ್ದರಸನವರ್ಗ್ಗೆ ತಕ್ಕುದನೀವ ಬಗೆಯಂ, ಆಳ್ಗಳ ನೆಲೆಯಂ, ಅರಸನ ನೆಲೆಯಂ, ಅರಸನ ಸಮ್ಮುಖಮಂ ಪಡೆವ ತೆರನಂ, ಸಮ್ಮುಖದೊಳಿರ್ಪರ ಸುಖಮಂ, ಬಣ್ಣಿಸಿದೊಡಂ ಅರಸನನೇ ಪೊಗಳ್ವರೆಂಬರ್; ಇಂತು ವರ್ಣಾಶ್ರಮಧವರೆನಿಪ ನಿನ್ನ ನಾಡುಬೀಡುಗರೊಡರ್ಚುವ ಯಜ್ಞಾದಿ ಕರ್ಮಂಗಳೆನಿಪ ನಿನ್ನಾಣತಿಯಾಳಿಗಮಂ, ಅದರ್ಕೊಲ್ದು ನೀಂ ಕೊಡುವ ಐಹಿಕಾಮುಷ್ಮಿಕ ಫಲಮೆನಿಪ ಜೀವಿತಮಂ, ಜೀವಾತ್ಮರೆನಿಪ ನಿನ್ನಾಳಿಗದವರ ನೆಲೆಯಂ, ಪರಬ್ರಹ್ಮಮೆನಿಪ ನಿನ್ನ ನೆಲೆಯಂ, ಮೋಕ್ಷೋಪಾಯಮೆನಿಪ ನಿನ್ನ ಸಮ್ಮುಖಮಂ ಪಡೆಯಲ್ತಕ್ಕ ನಡೆತೆಯಂ, ಮೋಕ್ಷಾನುದಮೆನಿಪ ನಿನ್ನ ಸಮ್ಮುಖದೊಳಿರ್ಪರ ಸುಖಮಂ ನಿರೂಪಿಸುವುದರಿಂದೀವೇದಮೆಲ್ಲಮುಂ ನಿನ್ನನೇ ಪೊಗಳ್ವುದೆಂಬುದು ಸಿದ್ಧಂ. ಈಯರ್ಥಮಂ ಚಿತ್ತದೊಳಟ್ಟೇ,

"ವೇದೈಶ್ಚ ಸರ್ವೈರಹಮೇವವೇದ್ಯಃ"

ಎಂದು ಗೀತೆಯೊಳ್ಪೇಳ್ದುದು. ಇಂತು ವೇದವೇದ್ಯನಪ್ಪ ನಿನ್ನತಿಶಯಮನೇ ಸಕಲಸ್ಮೃತೀತಿಹಾಸ ಪುರಾಣಾಗಮಂಗಳುಂ ಬಣ್ಣಪುವು: ಬಣ್ಣಿಸಿಯುಂ ಕಡೆಗಾಣಲಾರದೆನೆ, ಮಿಕ್ಕಿನವಮಾನಿಸರ್ ಸ್ವಯತ್ನದಿಂ ನಿನ್ನ ನೆಲೆಯಂ ತಿಳಿದು ಭಜಿಸಿ ಕಡೆಗಾಣ್ಬರೆಂಬುದು ಮನೋರಥಮಾತ್ರಮೇ. ಅದರಿಂ ನೀನೇ ದಯೆಗೆಯ್ದು ನಿನ್ನ ಸ್ವರೂಪಮಂ ತಿಳುಪಿ ಎನ್ನಂ ನಿನ್ನಾಳಿಗದವನೆನಿಪುದೆನಿಪುದನನ್ಯ ಜನಸುಲಭಾ, ಶ್ರೀ ಯದುಶೈಲವಲ್ಲಭಾ!

—ಆರನೆಯ ಬಿನ್ನಪಂ.—

॥ ಕಂ ॥ ಪಡಿಬರಿಸಿ ತೋರ್ಪವೇದದ।
ನುಡಿಗಳುಮವಿರುದ್ಧಮಕ್ಕುಮುಪದೇಶದೊಳೆಂ॥
ದಡಿಗೆರಗಿ ಬಿನ್ನವಿಸಿದಂ।
ಪೊಡೆಯುಲರಂಗರಿನ್ನಪಾಲಮಸ್ತಕಶೂಲಂ ॥

ಅದ್ಭುತಚರಿತಾ! ವೇದಂಗಳ್ ನಿನ್ನ ಸ್ವರೂಪಗುಣವಿಭವಂಗಳಂ ಪಲವೆಡೆಯೊಳ್ ಪಲವುಂ ತೆರದಿಂ ಪೇಳ್ದು ತಿಳುಪುಗುಂ. ಗುರುಮುಖದಿಂ ಕೇಳ್ವರ್ಗೆ ಈಯರ್ಥಂ ಸುವ್ಯಕ್ತಮಾಗಿ ತೋರ್ಕುಂ. ತಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಬಲದಿಂದೂಹಿಸುವರ್ಗೆ ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ತೋರ್ಕುಂ. ಅದೆಂತೆನೆ:— ನಿನ್ನಂ ಸಗುಣನೆಂದುಂ, ನಿರ್ಗುಣನೆಂದುಂ, ಪಿರಿದರ್ಕ್ಕಂ ಪಿರಿಯನೆಂದುಂ, ಕಿರಿದರ್ಕ್ಕಂ ಕಿರಿಯನೆಂದುಂ, ಸಾಕಾರನೆಂದುಂ, ನಿರಾಕಾರನೆಂದುಂ, ಅವಾಙ್ಮನಸಗೋಚರನೆಂದುಂ, ವೇದವೇದ್ಯನೆಂದುಂ, ಪುಟ್ಟುಪ್ಪೊಂದುಗಳಿಲ್ಲದವನೆಂದುಂ, ಮತ್ತಾಸ್ವೇಚ್ಛರೂಪಗಳಂ ಪುಟ್ಟಿದವನೆಂದುಂ, ಪೇಳೆ ಮಂದಮತಿಗಳ್ಗೆ ವಿರೋಧಂ ತೋರ್ಪುದರಿಂ ನಿಶ್ಚಯಂ ಪುಟ್ಟದು. ಪಿರಿಯರುಪದೇಶದಿಂ ತಿಳಿವರ್ಗೆ ಈ ವಿರೋಧಮೊಂದುಂ ತೋರದು. ಸಗುಣನೆನೆ— ವಾತ್ಸಲ್ಯಾದಿ ಗುಣಂಗಳುಳ್ಳವನೆಂದುಂ, ನಿರ್ಗುಣನೆನೆ— ರಾಜಸತಾಮಸಾದಿಗಳಿಲ್ಲದವನೆಂದುಂ ತೋರ್ಪುದರಿಂ; ಸದ್ಗುಣಂಗಳನಿತುಂ ಮೊಳವು, ದುರ್ಗುಣಂಗಳೊಂದುಮಿಲ್ಲೆಂದು, ನಿರ್ಣಯಮಕ್ಕುಂ. ಪಿರಿದರ್ಕ್ಕಂ ಪಿರಿಯನೆನೆ— ಪದಿನಾಲ್ಕುಂ ಲೋಕಂಗಳುಂ ತನ್ನುದರದೊಳೊಕ್ಕಿರ್ಪವನೆಂದುಂ, ಕಿರಿದರ್ಕಂ ಕಿರಿಯನೆನೆ— ಕಿರಿದಾದ ಜೀವಾತ್ಮನೊಳಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿರ್ಕುಮೆಂದುಂ; ತೋರ್ಪುದರಿಂ ಸಕಲಪದಾರ್ಥಂಗಳೊಳಗುಂ ಪೊರಗುಂ ವ್ಯಾಪಿಸಿರ್ಪನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಮಕ್ಕುಂ. ಸಾಕಾರನೆನೆ— ಅಪ್ರಾಕೃತಶರೀರಮುಳ್ಳವನೆಂದುಂ, ನಿರಾಕಾರನೆನೆ— ಸಕಲ ಹೇಯಾಸ್ಪದಮಪ್ಪ ಪ್ರಾಕೃತಶರೀರಮಿಲ್ಲದವನೆಂದುಂ, ತೋರ್ಪುದರಿಂ: ತನ್ನ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕನುಗುಣಮಾಗಿ ತನ್ನಿಚ್ಛಾನುಗುಣಮಾಗಿರ್ಪ ದಿವ್ಯಮಂಗಳವಿಗ್ರಹಮುಳ್ಳವನೆಂದುಂ ವ್ಯಕ್ತಮಕ್ಕುಂ ಅವಾಙ್ಮನಸಗೋಚರನೆನೆ— ಸ್ವರೂಪಮುಂ ವಿಗ್ರಹಮುಂ ಗುಣಂಗಳುಂ ಐಶ್ವರ್ಯಮುಮಿನಿತೆಂದು ಮಿತಿಗೆಯ್ದು ನುಡಿಯಲುಂ ತಿಳಿಯಲುಂ ಶಕ್ಯನಲ್ಲೆಂಬುದು. ವೇದವೇದ್ಯನೆನೆ— ಶ್ರಿಯಃಪತಿಯುಂ, ಅಖಿಲಹೇಯಪ್ರತ್ಯನೀಕನುಂ ಜಗತ್ಕಾರಣನುಂ ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿಯುಂ ಮೋಕ್ಷಪ್ರದನೆಂಬಿವು ಮೊದಲಾದ ಮಹಿಮೆಗಳುಂ ವೇದದೊಳ್ ತಿಳಿಯಬರ್ಕುಮೆಂದು ತೋರ್ಪುದರಿಂ ತಾನಿಂತಿಳವನಿತುಮಂ ತಿಳಿದು

ಪುಟ್ಟುಪೊಂದುಗಳಿಲ್ಲೆನೆನೆ :- ಕರ್ಮಾಧೀನವಾದ ಜನನಮಿಲ್ಲೆಂದುಂ, ಮತ್ಸ್ಯಾದಿ ರೂಪದಿಂ ಪುಟ್ಟಿದನೆನೆ :- ದುಷ್ಟನಿಗ್ರಹ ಶಿಷ್ಟಪರಿಪಾಲನ ಧರ್ಮಸ್ಥಾಪನಾದ್ಯರ್ಥಮಾಗಿ ತನ್ನಿಚ್ಛೆಯಿಂ ಮನುಷ್ಯಾದ್ಯಾಕಾರದಿಂದಾವಿರ್ಭವಿಸುವನೆನ್ದುಂ, ತೋರ್ಪುದರಿಂ; ಕರ್ಮಾಧೀನಮಲ್ತು, ಲೋಕಾನುಗ್ರಹಾರ್ಥಮೆನ್ದು ಸಿದ್ಧಮಾದುದು. ಇನ್ತು ವಿರೋಧಮಿಲ್ಲದೆ ಸಕಲ ವೇದಾಂತಗಳನೊಂದು ಗೆಯ್ದು ತಿಳಿದವರ್ ನಿನ್ನಂ ಸರ್ವಾಶ್ಚರ್ಯಮಯನೆಂಬರ್. ನಿನ್ನ ನೆಲೆಯುಂ ನಿರೂಪಿಸಲ್ಕೆ ಅನೆನಿತರವಂ. ಎನ್ನಂ ನಿನ್ನ ನಿರ್ವ್ಯಾಜದಯಾಮೃತಾಬ್ಧಿ ತರಂಗದೊಳ್ ತೇಲಿಸಿ ಲಾಲಿಪುದು ಲಾಲಿಪುದನನ್ಯಜನಸುಲಭ, ಶ್ರೀ ಯದುಶೈಲವಲ್ಲಭಾ !

— ಏಳನೆಯ ಬಿನ್ನಪಂ. —

॥ ಕಂ ॥ ನಂನೀ ಜಗಮೆಲ್ಲಮುಂ ಕೇಳ್ ।
ನಿನ್ನೊಡಲಾಗಿರ್ಪ ಬಗೆಯೊಳೆನ್ದು ಯಮುಷ್ಮಾ ॥
ಭ್ಯನ್ನಾಥನ ಡಿಗ ನಲನಿಂ ।
ಬಿನ್ನತಿ ಗೆಯ್ದಸದನೊಲ್ದು ನನ್ನಿಯನಲ್ಲಂ ॥

ಸಮಸ್ತಚಿದಚಿದ್ವಸ್ತುಶರೀರಕ ! ಜಗಮೆಲ್ಲಮುಂ ನಿನಗೆ ಶರೀರಮಾಗಿಯುಂ ನೀನೀ ಜಗಕ್ಕೆ ಪರಮಾತ್ಮನಾಗಿಯುಮಿರ್ಪುದರಿಂ, ಜಗಮೆಲ್ಲಮುಂ ನೀನೋರ್ವನಲ್ಲದೆ ಬೇರಿಲ್ಲೆನ್ದು ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳೊಳ್ಪೇಳ್ವುದು. ಅದರ ತತ್ವಮಂ ತಿಳಿಯದೆ ಕೆಲಂಬರ್ ಭ್ರಮಿಸಿ ಜಗಕ್ಕಂ ನಿನಗಂ ಸ್ವರೂಪಭೇದಮಿಲ್ಲೆನ್ದು ಪೇಳ್ವರ್. ಅವರಾಡುವ ನುಡಿಗಳನಿತುಂ ಯುಕ್ತಿವಿರುದ್ಧಮಾಗಿರ್ಪುವು. ಅದೆನ್ತೆನೆ :- ಲೋಕದೊಳ್ ವಸ್ತುರೂಪಮೆರಡಾಗಿದ್ದುಂ ಎರಡರಾಕಾರಗುಣಂಗಳೊಂದಾಗಿರ್ದೊಡೆ, ಅವೊಂದೇ ವಸ್ತುವಂ ಕಂಡು, ಇದಕ್ಕುಮಿದಕ್ಕುಂ ಭೇದಮಿಲ್ಲೆನ್ದು ಬುದ್ಧಿಮಂತರ್ ಪೇಳ್ವರ್. ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕಂ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕಂ ಭೇದಮಿಲ್ಲೆಂಬವಂ ಈ ಪ್ರಪಂಚಮೇ ಬ್ರಹ್ಮಮೆಂದೊಡೆ, ಬೇರೆ ಬ್ರಹ್ಮಮಿಲ್ಲೆಂಬ ಶೂನ್ಯವಾದಿಯಕ್ಕುಂ; ಬ್ರಹ್ಮಮೇ ಪ್ರಪಂಚಮೆ

ನ್ದೊಡೆ, ಬ್ರಹ್ಮವೊಂದೆಯಲ್ಲದೆ ಬೇಱೊಂದುಮಿಲ್ಲೆಂದು ನುಡಿವ ತಾನುಂ ತನ್ನ ನುಡಿಯುಂ ತನಗುಪದೇಶವಿತ್ತ ಗುರುವುಂ ಆ ಗುರು ವ್ರೋೞ್ದ ವೇದಾಂತಮುಮಿಲ್ಲೆಂಬುದಱಿಂ ನಾಸ್ತಿಕವಾದಿಯಕ್ಕುಂ. ಇನ್ತು ಶುದ್ಧಾದ್ವೈತಂ ಶಾಸ್ತ್ರವಿರುದ್ಧಮಾಗಿರ್ದೊಡಂ, ನಿನ್ನ ಕಟಾಕ್ಷವಿಷಯರಲ್ಲದ ಮನುಜರ್ ಈ ಪಕ್ಷಮನೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ನಿನ್ನ ಜ್ಞಾನಬಲೈಶ್ವರ್ಯ ವೀರ್ಯ ಶಕ್ತಿ ತೇಜಸ್ಸೌಶೀಲ್ಯವಾತ್ಸಲ್ಯ ಮಾರ್ದವಾರ್ಜವ ಸೌಹಾರ್ದ ಸೌಮ್ಯ ಕಾರುಣ್ಯ ಮಾಧುರ್ಯ ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಔದಾರ್ಯ ಚಾತುರ್ಯ ಸ್ಥೈರ್ಯ ಶೌರ್ಯ ಪರಾಕ್ರಮ ಸತ್ಯಕಾಮ ಸತ್ಯಸಂಕಲ್ಪ ಕೃತಿತ್ವ ಕೃತಜ್ಞತಾದ್ಯಸಂಖ್ಯೇಯ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಗಣಂಗಳುಂ, ದಿವ್ಯಮಂಗಳವಿಗ್ರಹಮುಂ, ದಿವ್ಯಭೂಷಣಂಗಳುಂ, ದಿವ್ಯಾಯುಧಂಗಳುಂ, ದಿವ್ಯ ಮಹಿಷೀವರ್ಗಮುಂ, ನಿತ್ಯಮುಕ್ತರುಂ, ಶ್ರೀ ವೈಕುಂಠಮುಂ, ಇನಿತಿಲ್ಲೆಂದುಂ ಮತ್ತಂ ನಿನ್ನ ಲೀಲಾಪರಿಕರಮಾದ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಮುಂ, ಅದಱೊಳಿರ್ಪ ಪದಿನಾಲ್ಕುಂ ಲೋಕಂಗಳುಂ, ಬ್ರಹ್ಮರುದ್ರಾದಿ ದೇವರ್ಕಳುಂ, ಸಪ್ತದ್ವೀಪಂಗಳುಂ, ಸಪ್ತಸಾಗರಂಗಳುಂ, ಪರ್ವತಂಗಳುಂ, ನದಿಗಳುಂ, ದೇಶಂಗಳುಂ, ಗ್ರಾಮಂಗಳುಂ, ತಮ್ಮಂ ಪೆತ್ತ ತಂದೆತಾಯ್ಗಳುಂ, ತಾಮುಮಿಲ್ಲೆನ್ದುಂ ಇಲ್ಲದಿರ್ಪ ವೇದಾಂತಗಳಿಂದೆ ಇವೆಲ್ಲಮುಂ ತಿಳಿದೆವೆಂದುಂ ಈ ಪರಿಯಿಂ ನಿನ್ನ ನಿತ್ಯವಿಭೂತಿ ಲೀಲಾವಿಭೂತಿಗಳನಪಲಪಿಸುವರ್. ಅವರೊಳ್ ನೀಂ ನೆಲಸಿರ್ಪ ತೆರನೆಂತೋ. ಅದನ್ತಿರ್ಕೆ, ನಿನ್ನನೆ ನೆರೆನಂಬಿ ನಿನ್ನ ಕಟಾಕ್ಷಮಂ ಪಡೆದ ಮಹಾತ್ಮರ್ ಸಕಲ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಾನುಗುಣಮುಂ ಯುಕ್ತಿಯುಕ್ತಮುಮಾದ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತಮನೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಿರ್ಪರ್. ಅದೆನ್ತೆನೆ:— ಒರ್ವನ ಶರೀರದೊಳ್ ಪೃಥಿವ್ಯಾದಿ ತತ್ವಂಗಳಿರ್ಪತ್ತು ನಾಲ್ಕುಂ ಜೀವಾತ್ಮನುಂ ಅನ್ತರ್ಯಾಮಿಯಾದ ನೀನುಂ ಕೂಡಿ ಇರ್ಪತ್ತಾರುಂ ತತ್ವಂಗಳಿರ್ದೊಡಂ ಮನುಜನೋರ್ವನಿರ್ದಪನಂತೆ, ಈ ಚೇತನಾಚೇತನಂಗಳೆಲ್ಲಮುಂ ಬೇಱಾಗಿರ್ದೊಡಂ ನಿನ್ನ ಶರೀರಮಪ್ಪುದಱಿಂ ನೀನೋರ್ವನೆಯೆಂಬುದು ಯುಕ್ತಂ. ಈ ತತ್ವಜ್ಞಾನಮೆನ್ನ ಮನದೊಳ್ನೆಲಗೊಂಬನ್ತೆ ನೀಂ ಕರುಣಿಪುದು ಕರುಣಿಪುದನನ್ಯಜನಸುಲಭ, ಶ್ರೀ ಯದುಶೈಲವಲ್ಲಭಾ!

ಕಂ || ಕನಸಿನೊಳೀಕ್ಷಿಪವಸ್ತುಗ |
ಳನಿತುಂ ನೀಂ ಸೃಷ್ಟಿಗೆಯ್ದ ಬಗೆಯಿಂದಿಟವೆಂ ||
ದನುಗೊಳಿಸಿ ಬಿನ್ನವಿಸಿದಂ |
ಮನವೊಲ್ದಸುರಾರಿಯಡಿಗೆ ಮಲೆವರಗಂಡಂ ||

ಅಘಟಿತ ಘಟನಾಸಮರ್ಥ ! ಮನುಜರ್ಗ್ಗೆ ಜಾಗರ ಸ್ವಪ್ನ ಸುಷುಪ್ತಿಗಳೆಂದು ಮೂರವಸ್ಥೆಗಳೊಳವು. ಅವರೊಳ್ ಸುಷುಪ್ತಿಯೆಂಬುದು-ನಿದ್ರೆ, ಸ್ವಪ್ನವೆಂಬುದು- ಕನಸು, ಜಾಗರವೆಂಬುದೆಚ್ಚರಿಕೆ. ನಿದ್ರೆಯೊಳ್ ಜೀವಾತ್ಮಂ ಪರಮಾತ್ಮನಾದ ನಿನ್ನೊಳ್ಪುದುಗಿ, ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯ ವ್ಯಾಪಾರಮನುಳಿದಿರ್ಪುದರಿಂ, ಪೊರಗುಮೊಳಗುಂ ತಿಳಿವಿಲ್ಲದಿರ್ಕ್ಕುಂ; ಎಚ್ಚರೊಳಂ ಕನಸಿನೊಳಂ ತಿಳಿವುಂಟಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಎಚ್ಚರೊಳ್ ಕಾಣ್ಬ ವಸ್ತುಗಳಂ ನೀಂ ಸೃಷ್ಟಿಕ್ರಮದಿಂ ಸೃಜಿಸುದುದರಿಂದೀವಸ್ತುವಿದರಿಂ ಪುಟ್ಟುವುದು, ಇದರ್ಕ್ಕೆದೇಹೆಸರ್ ಈಯಾಕಾರಂ, ಈಗುಣಂ, ಇದರಿಂದಪ್ಪ ಕಜ್ಜಮಿದು, ಈವಸ್ತು ವಿನಿತು ಕಾಲಮಿರ್ಪುದೆಂದು ಮಿತಿಯಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ; ಇಪ್ಪೆಕಾಲದೊಳೆಲ್ಲರ್ಗ್ಗಂ ತಿಳಿಯಬರ್ಕ್ಕುಂ. ಕನಸಿನೊಳ್ಕಾಣ್ಬ ವಸ್ತುಗಳಂ ನೀಂ ತತ್ಕಾಲದೊಳ್ ಸಂಕಲ್ಪಮಾತ್ರದಿಂ ಸೃಜಿಸಿದುದರಿಂದೆ, ಈ ವಸ್ತುವಿದರಿಂ ಪುಟ್ಟುವುದೆಂದುಂ, ಇದರ್ಕ್ಕೆದೇಯಾಕಾರಂ, ಇದೇ ಗುಣಂ, ಇದೇ ಕಜ್ಜಂ, ಎಂಬಿವು ಮೊದಲಾದ ಮಿತಿಯೊಂದುಮಿಲ್ಲದೆ, ವಿಚಿತ್ರಮಾಗಿ ನಿನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪಮಿರ್ದ್ದಂತಿರ್ಕ್ಕುಂ; ಆ ಕಾಲದೊಳ್ ಕನಸಂಕಾಣ್ಬಂಗೊರ್ವ್ವಂಗೆ ಕಾಣಿಪುದಲ್ಲದೆ, ಮಿಕ್ಕಿನೋರ್ವ್ವಂಗಂ ಕಾಣಿಸದು. ಇಂತು ಜಾಗರದೊಳ್ ಕಾಣ್ಬವಸ್ತುವೆಲ್ಲರ್ಗ್ಗಂ ಕಾಣಿಸುತುಂ, ಸ್ಥಿರಮಾಗಿಯುಂ ಕನಸಿನೋಳ್ಕಾಣ್ಬ ವಸ್ತು ವೊರ್ವ್ವಂಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತೆಚ್ಚರುವುದುಂ ಪೋಪುದರಿಂದನಿತ್ಯಮುಮಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಲೋಕಮರ್ಯ್ಯಾದೆಯಿಂತಿರ್ದೊಡಂ ನೀನೊರ್ವ್ವರೊಳ್ದಯೆಗೆಯ್ದು ಮಿತಿಯಂ ಪಲ್ಲಟಿಸಿ ತೋರಿಸುವೈ. ಅದೆಂತೆನೆ :— ಮುಂ-ಗೋಕುಲದೊಳ್ ಬಲಭದ್ರನ ಚಾಡಿಮಾತಂ ಕೇಳ್ದು ಮಣ್ಣಂ ಮೆಲ್ಲದಿರೆಂದು ಬೆದರಿಸುವ ಯಶೋ

ದೆಗೆ ನಿನ್ನ ಕಿರಿದಪ್ಪ ಬೆಮ್ಮಾಬ್ಬಿಯೆದ್ದರದು ಪದಿನಾಲ್ಕುಂ ಲೋಕಂಗಳ ನಾರುಮರಿಯದಂತೆ ತೋರಿಸಿದ್ದೈ; ಅಂತೆರಡು ಘಟ್ಟನ ನಟ್ಟನಡುವೆ ಆರುಮರಿಯದಂತೆ ವಿಶ್ವರೂಪನನರ್ಜುನಂಗೆ ತೋರಿಸಿದ್ದೈ; ಮತ್ತಂ ಸೈಂಧವನ ಕೊಲ್ಲಿಸಿಯರ್ಜುನನನುಳುಹವೇಳ್ಪುದೆಂದು, ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದೊಳ್ ಪಗಲೊಳೆ ಇರುಳನುಂಟುಮಾಡಿದ್ದೈ; ಮತ್ತಂ ಗಂಗೆಯೊಳ್ ಮುಳುಂಗಿದ ಸುಚರಿತನೆಂಬ ಪಾರ್ವನಂ ಕಲ್ಯಾಣಿ ತೀರ್ಥಮಧ್ಯದೊಳುಣ್ಮಿಸಿದ್ದೈ; ಇಂತು ಪರೋಕ್ಷಮಲ್ಲದೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಮಾಗಿ ಯೆನಗೆ ಕನಸಿನೊಳ್ ನೀಂ ಕರುಣಿಸಿದ ನಂದಕಮೆಂಬ ಪೆಸರ್ವೆದತ್ತ್ಯುತ್ತಮಮಪ್ಪುದೊಂದು ಕತ್ತಿಯಂ ಸ್ವಾಪ್ನ ಪದಾರ್ಥದಂತೆ ತತ್ಕಾಲಮಾತ್ರಾನುಭಾವ್ಯಮಲ್ಲದೆ, ನಿತ್ಯಮೆನಿಸಿ ಎಲ್ಲರೊಳಮಗ್ಗಂ ಕಾಣಿಸುತ್ತೆ, ನೀನಿತ್ತ ಮೈಮೆಯಿಂದೊಂದೇ ಸೂಳಿಯೊಳ್ಕವಿದು ಮುತ್ತಿದ ನಾಲ್ದೆಸೆಯ ಪಗೆವರ ಮೊತ್ತಮಂ ಕತ್ತರಿಸಿ, ಗೆಲ್ಲಮಂ ಕೈಕೊಂಡೆನ್ನಂ ನಿನ್ನೊಳಗಕ್ಕೀಡಪ್ಪಂತೆ ನೆಗಳ್ಚಿದೈ. ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯಾದ್ಭುತ ಗುಣಾಬ್ಧಿಯೊಳ್ ವೇದಂಗಳುಂ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳುಮೊಂದು ತುಂತುರ್ವನಿಯನಿತುಮಂ ಕಾಣ್ಡಲರಿಯರ್, ಅನಿತರವಂ; ನಿನ್ನ ಮಹಿಮಾರ್ಣವಮಂ ವರ್ಣಿಪೆನೆಂದು ಪೊರ್ದಿದೆನ್ನ ಸಾಹಸಮಂ ಸೈರಿಸಿ ನಿನ್ನವನೆಂದು ನಲಿಯಿಪುದು ನಲಿಯಿಪುದನನ್ಯಜನಸುಲಭ, ಶ್ರೀ ಯದುಶೈಲವಲ್ಲಭಾ! * * * *

— ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಬಿನ್ನಪಂ. —

ಕಂ॥ ಮಿತಿಗೆಯ್ದ ಕರ್ಮಗತಿಯಂ।
ಜೊತೆಗೊಂಡೇಸೃಷ್ಟಿಗೆಯ್ವ ನೀಂ ಸರ್ವಸಮಂ॥
ಸತಮೆಂದು ಶೌರಿಯೊಳ್ಬ।
ನ್ನತಿಯಂ ಲೋಕೈಕವೀರನೊರೆದುರೆ ನೆಗಳ್ದಂ॥

ಸಕಲಲೋಕ ನಿಯಾಮಕ! ನೀನೀಸಂಸಾರದೊಳೋರೋರ್ವಂಗೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕಾದಿ ಸುಖಮುಂ, ಓರೋರ್ವಂಗೆ ಶಿರಶ್ಛೇದನಾದಿ ದುಃಖ

ಷ್ಯುಮನೆಸಗುವುದರಿಂ ವಿಷಮನೆಂದುಂ, ಕರ್ಮಾನುಗುಣವಾದ ಫಲಮನೀವುದರಿಂ ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಪರತಂತ್ರನೆಂದುಂ, ಪಾಪಿಗಳ್ ಪಡುವ ದುಃಖಮಂ ಪರಿಹರಿಸದೆ ನೋಡುತಿರ್ಪುದರಿಂ ನಿರ್ದಯನೆಂದುಂ, ಸ್ವಲ್ಪಬುದ್ಧಿಗಳ್ಗೆ ತೋರ್ಕುಂ. ಇದರ ನೆಲೆಯಂ ವಿಚಾರಿಸೆ, ನೀನಾಳ್ದನಾದುದರಿಂ, ನಿನ್ನಾಳ್ಗಳೆನಿಪ ಜೀವರನಿಬರೊಳಂ ಸಮಬುದ್ಧಿಯಿಂದೆಲ್ಲರುಂ ನಿನ್ನ ಮನಂ ಬರ್ಪನ್ನೆಗಂ ಊಳಿಗಮನೆಸಗಿ, ಬದುಕವೇಳ್ಪುದೆಂದೆಣಿಸಿ ಇನ್ನಿನ್ತು ನಡೆವರ್ಗೆ ಮೋಕ್ಷಮೆನ್ದುಂ, ಇನ್ನಿನ್ತು ನಡೆವರ್ಗೆ ಇಹಪರಸೌಖ್ಯಮೆನ್ದುಂ ಮಿತಿಮಾಡಿ, ಆ ಮಿತಿಯೊಳಾಳಾಳಾವತೆರದೊಳ್ನಡೆವರ್ ಅವರವರ್ಗೆ ಆ ಮಿತಿಮಾಡಿದ ಫಲಮಂ ತಪ್ಪದೆ ಕುಡುವುದರಿಂ, ನೀಂ ಸರ್ವಸಮಂ, ನಿನಗೊರ್ವರೊಳಂ ವೈಷಮ್ಯಮಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಅವರವರ ಕರ್ಮಾನುಗುಣವಾಗಿ ಫಲಂಗಳನಿತ್ತುಂ ನೀಂ ಸ್ವತಂತ್ರನಲ್ಲದೆ ಪರತನ್ತ್ರನಲ್ತು; ಪಾಪಿಗಳ್ಗೆ ಪಾಪಾನುಗುಣವಾದ ದುಃಖಮನೀವುತಂ, ಅಜಾಮಿಳಂ ಮೊದಲಾದ ಒರೋರ್ವರೊಳ್ಕೃತಿಮಾಡಿ ದಯೆಗೆಯ್ವುದರಿಂ, ಪರಮ ದಯಾಳುವೆನಿಸುವೆ. ಅದೆನ್ತೆನೆ:— ಲೋಕದೊಳ್ ಧಾರ್ಮಿಕನಾಗಿರ್ಪ ನರಸನೊರ್ವನ್ ತನ್ನ ನಾಡೊಳಿನ್ತು ನಡೆವರು ಮನ್ನಿಪಂ, ಇನ್ತು ನಡೆವರು ದಂಡಿಪೆನೆಂದು ಮುನ್ನಮೇ ಮಿತಿಮಾಡಿ, ಆ ಮಿತಿಯಿರ್ದನ್ತೆ ಇವರವರೆನ್ನದೆ ನಿಗ್ರಹಾನುಗ್ರಹಂಗಳಂ ನಡೆಯಿಸಿದೊಡೆ, ಪಕ್ಷಪಾತಮಿಲ್ಲದೆ ಸರ್ವಸಮನೆಂಬರ್; ತಾಂ ಮಿತಿಮಾಡಿದ ಮಿತಿಯಂ ಬಿಡದೆ ತಾಂ ನಡೆಯಿಸುವುದರಿಂ ತಾಂ ಸ್ವತನ್ತ್ರನೆಂಬರ್; ತಪ್ಪಿದರುಂ ದಣ್ಡಿಸುವೆಡೆಯೊಳೆತ್ತಾನುಮೊರ್ವನೊಳ್ತಪ್ಪಿರ್ದುಂ ಮನ್ನಿಸಿದೊಡಂ ದಯಾಳುವೆಂಬರ್; ಅನ್ತು ನೀಂ ನಿನ್ನಾಜ್ಞಾರೂಪವಾದ ಕರ್ಮಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಫಲಮನೀವುದರಿಂ ಸರ್ವಸಮನುಂ, ಆ ಮಿತಿತಪ್ಪದನ್ತೆ ನಡೆಯಿಸುವದರಿಂ ಸ್ವತನ್ತ್ರನುಂ, ಒರೋರ್ವರ ತಪ್ಪಂ ಮನ್ನಿಪುದರಿಂ ದಯಾಳುವೆನ್ದು ಪಿರಿಯರಿಂ ಕೇಳ್ದು ನಿನ್ನಂ ಸೆರೆನಮ್ಬಿದೆನೆನ್ನ ತಪ್ಪನೊಪ್ಪುಗೆಯ್ದು ಕರುಣಿಪುದು ಕರುಣಿಪುದನನ್ಯಜನಸುಲಭ, ಶ್ರೀ ಯದುಶೈಲವಲ್ಲಭಾ! * * *

ಕಂ ॥ ಪರಿಪರಿಯ ಜಗಕೆ ಮೂಱುಂ ।
ಪರಿಯೆನಿಸುವ ಕಾರಣಂಗಳುಂ ನೀನೆನ್ದು ॥
ಬಿರುದನ್ತಪ್ಪುದಗಣ್ಡಂ ।
ಮುಱವೈರಿಯ ಪದಕೆ ಮುದದೆ ಬಿನ್ನತಿಗೆಯ್ದಂ ॥

ಸಕಲ ಜಗದೇಕ ಕಾರಣಾ! ಕಾರ್ಯಮನುಣ್ಟುಮಾಡುವ ವಸ್ತು ಕಾರಣಮೆನಿಪ್ಪುದು. ಅದು ಉಪಾದಾನ ಕಾರಣಮೆನ್ದುಂ, ನಿಮಿತ್ತಕಾರಣಮೆನ್ದುಂ, ಸಹಕಾರಿ ಕಾರಣಮೆನ್ದುಂ ಮೂಱುಂ ತೆಱನಾಗಿರ್ಕುಂ. ಪೊಸತೊನ್ದು ಕಾರಣಮಂ ಪಡೆದು ತಾನೇ ಕಾರ್ಯಮೆನಿಪ ವಸ್ತು ಉಪಾದಾನ ಕಾರಣಂ; ಈ ಉಪಾದಾನ ಕಾರಣದಿಂ ಕಾರ್ಯಮನುಣ್ಟುಮಾಡುವ ತೆಱನಱಿತು ಉಣ್ಟುಮಾಡುವ ಕರ್ತೃ, ನಿಮಿತ್ತಕಾರಣಂ; ಈ ಕರ್ತೃ ಕಾರ್ಯಮನುಣ್ಟುಮಾಡುವುದರ್ಕ್ಕೆ ಬೆಳ್ಪ ಉಪಕರಣಂಗಳ್ ಸಹಕಾರಿ ಕಾರಣಂ. ಇವು ಆವಾವುವೆನೆ:— ಸ್ವರ್ಣಮಯಮಾದ ಕಟಕಮಕುಟಾದಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ, ಸ್ವರ್ಣಮುಪಾದಾನ ಕಾರಣಂ, ಸರ್ಣಕಾರಂ ನಿಮಿತ್ತಕಾರಣಂ, ಸುತ್ತಿಗೆ ಅಡಿಗಲ್ಲಿಕ್ಕುಗಳ್ ಬೆಂಕಿ ನೀರ್ಮೊದಲಾದವು ಸಹಕಾರಿ ಕಾರಣಂ. ಮತ್ತಂ ಮೃಣ್ಮಯಮಾದ ಘಟ ಶರಾವಾದಿಗಳ್ಗೆ ಮೃತ್ಪಿಣ್ಡಮುಪಾದಾನ ಕಾರಣಂ, ಕುಲಾಲಂ ನಿಮಿತ್ತಕಾರಣಂ, ಚಕ್ರಂ ಮೊದಲಾದವು ಸಹಕಾರಿಕಾರಣಂ. ಇನ್ತು ಲೋಕದೊಳ್ಪುಟ್ಟುವ ಕಾರ್ಯಮನಿತರ್ಕ್ಕಂ ಮೂಱುಂ ತೆಱದ ಕಾರಣಂಗಳುಂ ಬೇಱೆಬೇಱಾಗಿರ್ಪುವು. ಈ ಲೋಕಮರ್ಯಾದೆಯಂ ಮೀಱಿ, ಜಗಮೆಮ್ಬ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ನೀನೊರ್ವನೇ ಮೂಱುಂ ತೆಱನಾದ ಕಾರಣಮಾಗಿರ್ಪೆ. ಅದೆನ್ತೆನೆ:— ಮಹಾಪ್ರಳಯದೊಳ್ಪಞ್ಚಮಹಾಭೂತಂಗಳುಂ, ಪಞ್ಚತನ್ಮಾತ್ರೆಗಳುಂ, ಏಕಾದಶೇನ್ದ್ರಿಯಂಗಳುಂ, ಅಹಂಕಾರತತ್ತ್ವಮುಂ, ಮಹತ್ತತ್ತ್ವಮುಂ ಕೂಡಿ, ಈರ್ಪತ್ತುಮೂಱಂ ತತ್ತ್ವಂಗಳುಂ ಪ್ರಕೃತಿಯೊಳಡಂಗಿ, ಉೞಿದ ಪ್ರಕೃತಿಯುಂ ಜೀವನುಮೆಮ್ಬ ಎರಡುಂ ತತ್ತ್ವಂಗಳುಂ, ಪೆಸರುಮಾಕಾರಮುಂ ಬೇಱೆನಿಸಿ, ತಿಳಿಯದನ್ತೆ ನಿನ್ನೊಳ್ಪುದುಗಿ ನಿನ್ನ ಶರೀರಮಾಗಿರ್ಪುವಱಿಂ, ನೀನೊರ್ವನೇ ಉೞಿದಿರ್ಪೆ.

ಆವೇಳೆಯೊಳ್ನೀನೇ ಮೂರುಂ ತೆರದ ಕಾರಣವಾಗಿ ಜಗಮನುಂ
ಟುವಾಳ್ಪುದರಿಂ ಜಗವೇಕಕಾರಣಮೆಮ್ಬುದು ಸಿದ್ಧಂ. ಇನ್ತು
ಸೂಕ್ಷ್ಮಪ್ರಕೃತಿ ಜೀವಶರೀರಕನಾದ ನೀನುಪಾದಾನ ಕಾರಣವಾದೊ
ಡಂ ಪೊಸತೊಂದು ಆಕಾರಮಂ ಪಡೆವುದೆಮ್ಬ ಪರಿಣಾಮದೋಷಂ
ಪ್ರಕೃತಿಮಾತ್ರಕ್ಕಲ್ಲದೆ, ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯಾತ್ಮಸ್ವರೂಪಕ್ಕಿಲ್ಲೆನ್ದು ಸಕ
ಲ ವೇದಾನ್ತಂಗಳುಂ ನಿನ್ನ ಮೈಮೆಯುಂ ಪೊಗಳ್ದು ಅಚ್ಚರಿವಡು
ವವು. ಈ ಜಗದುತ್ಪತ್ತಿಸ್ಥಿತ್ಯಾದಿಗಳಪ್ಪ ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯಾದ್ಭುತಲೀ
ಲೆಗಳಂ ನಿರವಿಸಲಾನೆನಿತರವಂ. ನಿನ್ನವರೆನಿಪ ಪಿರಿಯರ್ಪಲರ್ಮೆಯಿಂ
ಕಲಿಸೆ, ಬನ್ದೊನ್ದು ನುಡಿಯಂ ಕಲ್ತೋದುವ ಗಿಳಿವರಿಯನ್ತೆನ್ನ
ನುಡಿಗೆ ಚಿತ್ತದೊಳ್ ಸಂತಸಂ ಬಡೆವುದು ಸನ್ತಸಂಬಡೆವುದನನ್ಯಜನ
ಸುಲಭ, ಶ್ರೀ ಯದುಶೈಲವಲ್ಲಭಾ! * * *

—ಪನ್ನೊಂದನೆಯ ಬಿನ್ನಪಂ.—

ಕಂ ॥ ಊಹಿಸೆ ಜೀವನ ಚೇತನ ।
ದೇಹಾದಿಗಳತ್ತಣಿಂದಮನ್ಯಂ ದಿಟಮೆಂ ॥
ದೀಹದನಂ ಶೌರಿಗೆ ತಾ ।
ನಾಹವಮಲ್ಲಾಂಕನೊಲ್ದು ಬಿನ್ನತಿಗೆಯ್ದಂ ॥

ಪರಮಾತ್ಮಾ! ನೀಂ ಸಕಲ ಜೀವಾತ್ಮವರ್ಗಕ್ಕಂ, ಪಿರಿಯನ
ಪ್ಪುದರಿಂ ನಿನ್ನಂ ಪರಮಾತ್ಮನೆಂಬುದು. ಜೀವಾತ್ಮಸ್ವರೂಪಮಂ
ವಿಚಾರಿಪೆಡೆಯೊಳ್ ಶರೀರಮೇ ಜೀವಾತ್ಮನೆನ್ದಂ, ಬಾಹ್ಯೇನ್ದ್ರಿ
ಯಂಗಳೇ ಜೀವಾತ್ಮನೆನ್ದಂ, ಸಕಲಶರೀರದೊಳಮಿರ್ಪ್ಪ ಜೀವಾ
ತ್ಮನೊರ್ವನೇ ಎನ್ದಂ ಸ್ವತನ್ತ್ರನೆನ್ದಂ ಪೇಳ್ವರ್. ಈ ಪಕ್ಷಂ
ಗಳನಿತುಂ ಯುಕ್ತಿವಿರುದ್ಧಂಗಳಾಗಿಯುಂ ಶಾಸ್ತ್ರವಿರುದ್ಧಂಗಳು
ಮಾಗಿರ್ಪ್ಪುವು. ಅದೆನ್ತೆನೆ:— ಶರೀರಮೇ ಜೀವಾತ್ಮನಾದೊಡೆ,
ಮೃತಶರೀರಮುಚ್ಚಳಿಯದಿರ್ದ್ದುಂ ಜೀವಂ ಪೋದುದೆಂಬ ನಾಣ್ಣು
ಡಿಕೂಡದು; ಚಕ್ಷುರಾದೀನ್ದ್ರಿಯಂಗಳೇ ಜೀವಾತ್ಮನಾದೊಡೆ, ಅ
ನ್ಧಬಧಿರಾದಿಗಳೊಳ್ ಜೀವಾತ್ಮನಿಲ್ಲೆನವೇಳ್ಪುದು; ಮನಸ್ಸುಂ ಪ್ರಾ

ಣವಾಯುವುಂ ಜಡಮಪ್ಪುದರಿಂ ಜೀವಾತ್ಮನಲ್ತು; ಜ್ಞಾನಮೇ ಜೀವಾತ್ಮನಾದೊಡೆ, ತಾಂ ಜ್ಞಾನಮುಳ್ಳವನೆನಕೂಡದು; ಮೇಣಾತ್ಮಂ ಜ್ಞಾನಮೆನವೇಳ್ಪುದು; ಅದರಿಂ ಜೀವಾತ್ಮಂ ಶರೀರಬಾಹ್ಯೇನ್ದ್ರಿಯಮನಃಪ್ರಾಣಜ್ಞಾನಂಗಳತ್ತಣಿಂ ಬೇರಾಗಿ ಸ್ವಪ್ರಕಾಶಮಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಸಕಲಶರೀರಂಗಳೊಳಂ ಜೀವಾತ್ಮನೊರ್ವನಾದೊಡೆ, ಒರ್ವನಶ್ರೇಯಸ್ಸಿಂಗೊರ್ವಂ ಕರುಬುವುದಂ, ಒರ್ವಂಗೊರ್ವಂ ಪಗೆಯಪ್ಪುದಂ, ಒರ್ವನೊರ್ವಂ ಕೊಲ್ವುದುಂ ಕೂಡದು; ಎಲ್ಲರನ್ತರಂಗಮನೆಲ್ಲರುಂ ತಿಳಿಯವೇಳ್ಪುದು; ಮತ್ತಮೊರ್ವಂಗೆ ವೇದಾಂತಜ್ಞಾನಂ ಪುಟ್ಟಿದಮಾತ್ರದೊಳೆಲ್ಲರ್ಗ್ಗಂ ಮುಕ್ತಿಯಪ್ಪುದರಿಂ ಪಲರುಂ ವೇದಾನ್ತಶ್ರವಣಂಗೆಯ್ವುದು ವ್ಯರ್ತ್ಥಮಕ್ಕುಂ. ಜೀವಾತ್ಮಂ ಸ್ವತನ್ತ್ರನಾದೊಡೆ, ದುಃಖಮಯಮಪ್ಪ ಸಂಸಾರಮನಂಗೀಕರಿಸಂ. ಈ ಯುಕ್ತಿಗಳೊಡಗೂಡಿದ ಶಾಸ್ತ್ರವಚನಂಗಳಿಂ ಜೀವಾತ್ಮರ್ ಪಲರಾಗಿ ನಿನ್ನಾಳ್ಗಳಾಗಿಪ್ಪರ್. ಈ ಜೀವಾತ್ಮರೆಲ್ಲರ್ಗ್ಗಂ ಒಡೆಯನಾಗಿ ಪರಮಾತ್ಮನೆನಿಸುವೈ. ಇನ್ತು ಸೇಸೆನೊಡೆಯನುಮಾನೊಡವೆಯುಮೆನಿಪ ಸ್ವಸ್ವಾಮಿಸಮ್ಬನ್ಧಮುಂ ಇನ್ನೆವರಮರಿಯದೆ ಪುರುಳಿಳಿದಪ್ಪನಗೆ ನೆವಮಿಲ್ಲದ ದಯೆಯಿಂದೀಗಳರುಪಿ ಸ್ವರೂಪಮನುಣ್ಟುಮಾಡಿದಮೇಲಿನ್ನುಂ ಶ್ರೇಯಃಪರಂಪರೆಗಳಂ ಪೆಮ್ಪಿಗೆಯ್ವುದು ಪೆಮ್ಪಿಗೆಯ್ವುದನನ್ಯಜನಸುಲಭ, ಶ್ರೀಯದುಶೈಲವಲ್ಲಭಾ !

— ಪನ್ನೆರಡನೆಯ ಬಿನ್ನಪಂ. —

ಕಂ ॥ ನಿನ್ನಿಚ್ಛಾಮಾತ್ರದೊಳೆ ।
ಮುನ್ನೆಗಳ್ದುದು ತತ್ವಸೃಷ್ಟಿಯನ್ದು ಯದುಕ್ಷ್ಮಾ ॥
ಭೃನ್ನಿಧಿಯ ಪಾದಪಙ್ಕಜ ।
ಸನ್ನಿಧಿಯೊಳೊಪ್ಪೇಜಗದಲ್ಲಣಂ ನಿರವಿಸಿದಂ ॥

ಪರತತ್ವಸ್ವರೂಪಾ ! ನಿನ್ನಧೀನಮಾಗಿ ನಿನ್ನ ಶರೀರಮೆನಿಸಿಪ್ಪ ತತ್ವಂಗಳ್ ಜೀವನೆನ್ದುಂ ಪ್ರಕೃತಿಯೆನ್ದುಮೆರಡಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ,

ಅದರೊಳ್ ಜೀವತತ್ವಂ ನಿನ್ನೊಡವೆಯಾಗಿ ಜ್ಞಾನಾನನ್ದಸ್ವರೂಪವಾಗಿ ನಿತ್ಯವಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಪ್ರಕೃತಿಯೆಂಬುದು ತಾನೊನ್ದುಂ ತನ್ನಿನ್ದಂ ಪುಟ್ಟಿದ ತತ್ವಙ್ಗಳಿರ್ಪತ್ತುಮೂರುಂ ಕೂಡಿ ಇರ್ಪತ್ತುನಾಲ್ಕುಂ ತತ್ವವಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಅದೆನ್ತೆನೆ:— ಮಹಾಪ್ರಳಯದೊಳ್ ಪ್ರಕೃತಿ ನಿನ್ನೊಳ್ಪುದುಗಿರ್ಪುದು. ಅದರೊಳ್ಸತ್ವರಜಸ್ತಮಸ್ಸುಗಳೆಂಬ ಮೂರುಂ ಗುಣಂಗಳ್ ಪೆರ್ಚ್ಚುಗೆಯಿಲ್ಲದೆ ಇರ್ಪುವು. ಆ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಮಾಯೆಯೆನ್ದುಂ ಅವಿದ್ಯೆಯೆನ್ದುಂ ಪ್ರಧಾನವೆನ್ದುಂ ಪೆಸರಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಈ ಪ್ರಕೃತಿ ಕೀಳ್ಗಡೆಯೊಳಂ ಎಣ್ದೆಸೆಯೊಳಂ ಮಿತಿಯಿಲ್ಲದೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಮೇಗಣ್ಗೆ ವೈಕುಣ್ಠಲೋಕಪರ್ಯ್ಯನ್ತಮಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ; ಇನ್ತು ಪೂರ್ಣ್ಣಮಾಗಿರ್ಪ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಕೆಲವೆಡೆಯೊಳ್ ಸತ್ವರಜಸ್ತಮೋಗುಣಙ್ಗಳ್ ಪೆರ್ಚ್ಚುಗೆವಡೆದ ಮಹತ್ತತ್ವಂ ಪುಟ್ಟುಗುಂ. ಇನ್ತೊನ್ದೆಸರಿಯೊಳ್ಪೆರ್ಚ್ಚುಗೆವಡೆದ ಮೂರುಂ ಗುಣಮುಳ್ಳ ಮಹತ್ತತ್ವದ ಒನ್ದೊನ್ದೆಡೆಯೊಳೊಂದೊಂದು ಗುಣಂಗಳ್ ಮಿಕ್ಕೆರಡು ಗುಣಂಗಳಂ ಮೆಟ್ಟಿಮಿಗೆಯುಂ ಪೆರ್ಚ್ಚುಗೆವಡೆಗುಂ. ಅಲ್ಲಿ ಸತ್ವಂಪೆರ್ಚ್ಚಿದೆಡೆಯೊಳ್ ಸಾತ್ವಿಕಮೆನ್ದುಂ, ರಜಸ್ಸು ಪೆರ್ಚ್ಚಿದೆಡೆಯೊಳ್ ರಾಜಸಮೆನ್ದುಂ, ತಮಸ್ಸು ಪೆರ್ಚ್ಚಿದೆಡೆಯೊಳ್ತಾಮಸಮೆನ್ದುಂ ಮೂರುಂ ತೆರದ ಅಹಂಕಾರತತ್ವಂ ಪುಟ್ಟುಗುಂ. ಇವರೊಳ್ಸಾತ್ವಿಕಾಹಂಕಾರದಿಂ ಶಬ್ದಮಂ ತಿಳಿವ ಶ್ರೋತ್ರಮುಂ, ಸ್ಪರ್ಶಮಂ ತಿಳಿವ ತ್ವಕ್ಕುಂ, ರೂಪಮಂ ತಿಳಿವ ಚಕ್ಷುಸ್ಸುಂ, ರಸಮಂ ತಿಳಿವ ರಸನೆಯುಂ, ಗನ್ಧಮಂ ತಿಳಿವ ಘ್ರಾಣಮೆಂಬ-ಜ್ಞಾನೇನ್ದ್ರಿಯಂಗಳೈದುಂ, ಮತ್ತಂ ನುಡಿವ ವಾಕ್ಕುಂ, ಕುಡಿವ ಪಾಣಿಯುಂ, ನಡೆವ ಪಾದಮುಂ, ಶರೀರಧರ್ಮಙ್ಗಳ ನೆಸಗುವ ಪಾಯುಗುಹ್ಯೇನ್ದ್ರಿಯಂಗಳೆಂಬ-ಕರ್ಮ್ಮೇನ್ದ್ರಿಯಂಗಳೈದುಂ, ಮತ್ತಂ ಜ್ಞಾನೇನ್ದ್ರಿಯ ಕರ್ಮ್ಮೇನ್ದ್ರಿಯಮೆರಡರ್ಕ್ಕಂ ಸಹಾಯಮಾದ ಮನಸ್ಸೆಂಬ-ಅಂತರಿನ್ದ್ರಿಯಮೊನ್ದುಂ ಕೂಡಿ ಪನ್ನೊಂದಿನ್ದ್ರಿಯಂಗಳ್ಪುಟ್ಟುಗುಂ. ತಾಮಸಾಹಂಕಾರದಿಂದ ಅವ್ಯಕ್ತಮಾದ ಶಬ್ದಗುಣಮುಳ್ಳ ಶಬ್ದತನ್ಮಾತ್ರಂ ಪುಟ್ಟುಗುಂ. ಈಶಬ್ದತನ್ಮಾತ್ರದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಮಾದ ಶಬ್ದಗುಣಮುಳ್ಳಾಕಾಶಂ ಪುಟ್ಟುಗುಂ. ಈಯಾಕಾಶದೊಡಗೂಡಿದ ಶಬ್ದತನ್ಮಾತ್ರದಿಂದ

ಅವ್ಯಕ್ತಮಾದ ಸ್ಪರ್ಶಗುಣಮುಳ್ಳ ಸ್ಪರ್ಶತನ್ಮಾತ್ರಂ ಪುಟ್ಟುಗುಂ. ಈ ಸ್ಪರ್ಶತನ್ಮಾತ್ರದಿನ್ದ ಅವ್ಯಕ್ತಮಾದ ಸ್ಪರ್ಶಗುಣಮುಳ್ಳವಾಯು ಪುಟ್ಟುಗುಂ. ಈ ವಾಯುವೊಡಗೂಡಿದ ಸ್ಪರ್ಶತನ್ಮಾತ್ರದಿಂದ ಅವ್ಯಕ್ತಮಾದ ರೂಪಗುಣಮುಳ್ಳ ರೂಪತನ್ಮಾತ್ರಂ ಪುಟ್ಟುಗುಂ. ಈ ರೂಪತನ್ಮಾತ್ರದಿನ್ದ ಅವ್ಯಕ್ತಮಾದ ರೂಪಗುಣಮುಳ್ಳ ತೇಜಸ್ಸು ಪುಟ್ಟುಗುಂ. ಈ ತೇಜಸ್ಸಿನೊಡಗೂಡಿದ ರೂಪತನ್ಮಾತ್ರದಿಂದ ಅವ್ಯಕ್ತಮಾದ ರಸಗುಣಮುಳ್ಳ ರಸತನ್ಮಾತ್ರಂ ಪುಟ್ಟುಗುಂ. ಈ ರಸತನ್ಮಾತ್ರದಿಂದ ಅವ್ಯಕ್ತಮಾದ ರಸಗುಣಮುಳ್ಳ ಜಲಂ ಪುಟ್ಟುಗುಂ. ಈ ಜಲದೊಡಗೂಡಿದ ರಸತನ್ಮಾತ್ರದಿಂದ ಅವ್ಯಕ್ತಮಾದ ಗನ್ಧಗುಣಮುಳ್ಳ ಗನ್ಧತನ್ಮಾತ್ರಂ ಪುಟ್ಟುಗುಂ. ಈ ಗನ್ಧತನ್ಮಾತ್ರದಿಂದ ಅವ್ಯಕ್ತಮಾದ ಗನ್ಧಗುಣಮುಳ್ಳ ಪೃಥಿವೀ ಪುಟ್ಟುಗುಂ. ರಾಜಸಾಹಂಕಾರಮುಂಬುದು ಸಾತ್ವಿಕಾಹಂಕಾರದಿಂದೇಕಾದಶೇನ್ದ್ರಿಯಂಗಳ್ ಪುಟ್ಟುವುವಕ್ಕಂ, ತಾಮಸಾಹಂಕಾರದಿಂ ಪಞ್ಚತನ್ಮಾತ್ರಂಗಳುಂ ಪಞ್ಚಭೂತಂಗಳುಂ ಪುಟ್ಟುವುವಕ್ಕಂ ಸಹಾಯಮಾಗಿಪ್ಪುದು. ಇನ್ತು ಪ್ರಕೃತಿಮಹತ್ತುಂ ಅಹಂಕಾರಂಗಳುಂ ಏಕಾದಶೇನ್ದ್ರಿಯಂಗಳುಂ ಪಞ್ಚಭೂತಂಗಳುಂ ಎನ್ದಿಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕುಂ ತೆರನಾದ ಅಚೇತನಪ್ರಕೃತಿತತ್ವಕ್ಕಂ ಚೇತನಮಾದ ಜೀವತತ್ವಕ್ಕಂ ಹಿರಿಯನಪ್ಪುದರಿಂ, ನೀನೇ ಪರತತ್ವಮೆನ್ದು ಹಿರಿಯರಿಂ ಕೇಳ್ದು ನಿನ್ನನೆ ನೆರೆನಮ್ಬಿ ನಿನ್ನ ದಯಾಮೃತದೊಳ್ನೆನೆದು ತಣ್ಪುವೆತ್ತು ನಿನ್ನ ಕಡೆಗಣ್ಬೆಳಗನೊಳ್ಕೊಳಿಸಿ, ಎನ್ನ ರಜಸ್ತಮೋಗುಣಂಗಳೆಂಬ ಕಳೆಯುಂ ಕಳೆದು, ಸತ್ವಗುಣಮುಂ ಪೆರ್ಚುವುದು ಪೆರ್ಚುವುದನನ್ಯಜನಸುಲಭ, ಶ್ರೀ ಯದುಶೈಲವಲ್ಲಭಾ ! * * * * *

— ಪದಿಮೂರನೆಯ ಬಿನ್ನಪಂ. —

ಕಂ ॥ ಪಲವುಮಜಾಣ್ಡಂಗಳನೀಂ ।
ಜಲಬುದ್ಬುದವನ್ತೆ ಪೊಣ್ಮಿಪ್ಪೈಯೆನೊರ್ದೆವಂ ॥
ಜಲರುಹನಾಭನ ಮೆಲ್ಲಡಿ ।
ಗೊಲವಿಂ ಸಂಗ್ರಾಮರಾಮನೊಳ್ಬಿನ್ನಪಮುಂ ॥

ಅನೇಕಕೋಟಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡನಾಯಕ! ನೀಂ ಜೀವರೊಳ್ದಯೆಗೆಯ್ದು ಅವರ್ಗ್ಗೆ ಕರಣಕಳೇಬರಾದಿಗಳಂ ಕೊಡಲೆಳಸಿ, ಆ ಶರೀರದಿಂದವರು ಕರ್ಮ್ಮಂಗಳನೆಸಗಲುಂ, ಆ ಕರ್ಮ್ಮಫಲಂಗಳನನುಭವಿಸಲುಂ, ತಾಣವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಮುಂ ಸಮೆದೈ. ಅದೆನ್ತೆನೆ:— ಮುನ್ನೀಂ ಸೃಜಿಸಿದ ಪಞ್ಚಮಹಾಭೂತಂಗಳುಮೊಂದರೊಳೊನ್ದುಂ ಬೆರೆಸದೆ ಬೇರೆ ಬೇರಾಗಿಪ್ಪುದರಿಂದೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ಕಂ ಬಾರದಿಪ್ಪುದಂ ಕಂಡು, ಅವೆಲ್ಲಮುಂ ಪಂಚೀಕರಣ ಪ್ರಕಾರದಿಂದೊಂದುಗೂಡಿಸಿದೈ. ಪಂಚೀಕರಣಮೆನೆ:— ಪಞ್ಚಮಹಾಭೂತಂಗಳೊಳೊಂದು ಮಹಾಭೂತದಂಶದರ್ಧಮುಂ, ಮಿಕ್ಕ ನಾಲ್ಕುಂ ಮಹಾಭೂತಂಗಳ ನಾಲ್ಕಂಶಂಗಳುಮರ್ಧಮಾಗಿ ಕೂಡಿಸೆ, ಒಂದು ವಸ್ತುವೆನಿಪ್ಪುದು. ಅದರೊಳಾಕಾಶಮರ್ಧಮುಂ ವಾಯು ತೇಜೋಜಲ ಪೃಥ್ವಿಗಳಷ್ಟಮಾಂಶಂಗಳುಮರ್ಧಮಾಗಿ ಈ ಎರಡರ್ಧಂಗಳನೊಂದುಗೂಡಿಸೆ, ಇದು ಪಂಚೀಕೃತಾಕಾಶಮೆನಿಕ್ಕುಂ. ಮತ್ತಂ ವಾಯ್ವಂಶಮರ್ಧಮುಂ ಮಿಕ್ಕ ನಾಲ್ಕುಂ ಭೂತಂಗಳಷ್ಟಮಾಂಶಂಗಳ್ ನಾಲ್ಕುಂ ಕೂಡಿ ಪಂಚೀಕೃತವಾಯುವೆನಿಕ್ಕುಂ. ಮತ್ತಂ ತೇಜೋಂಶಮರ್ಧಮುಂ ಮಿಕ್ಕನಾಲ್ಕುಂ ಭೂತಂಗಳಷ್ಟಮಾಂಶಂಗಳ್ ನಾಲ್ಕುಂ ಕೂಡಿ, ತೇಜಸ್ಸೆನಿಕ್ಕುಂ. ಮತ್ತಂ ಜಲಾಂಶಮರ್ಧಮುಂ ಮಿಕ್ಕ ನಾಲ್ಕುಂ ಭೂತಂಗಳಷ್ಟಮಾಂಶಂಗಳ್ ನಾಲ್ಕುಂ ಕೂಡಿ ಜಲಮೆನಿಕ್ಕುಂ. ಮತ್ತಂ ಪೃಥ್ವ್ಯಂಶಮರ್ಧಮುಂ ಮಿಕ್ಕ ಭೂತಂಗಳಷ್ಟಮಾಂಶಂಗಳ್ ನಾಲ್ಕುಂ ಕೂಡಿ ಪೃಥಿವಿಯೆನಿಕ್ಕುಂ. ಇನ್ತು ಪಂಚೀಕೃತ ಮಹಾಭೂತಂಗಳೊಂದದರೊಳ್ ಮಿಕ್ಕಂ ನಾಲ್ಕುಂ ಭೂತಂಗಳ್ ಬೆರದಿರ್ದ್ದಡಂ ಒಂದು ಭೂತದಂಶದರ್ಧಮುಂ ಮಿಕ್ಕ ಭೂತಂಗಳಷ್ಟಮಾಂಶಮುಮಾಗಿ ಪೇರ್ಚ್ಚುಕುನ್ದಾಗಿ, ಐದು ರಾಶಿಗಳಪ್ಪುದರಿಂದಾವ ರಾಶಿಯೊಳಾವ ಭೂತಾಂಶಮಧಿಕಮಾಗಿಕ್ಕುಂ, ಆ ರಾಶಿಗಾಭೂತದ ಪೆಸರಕ್ಕುಂ. ಇನ್ತಿರ್ಪ್ಪ ಪಂಚ ಮಹಾಭೂತಂಗಳುಂ ಮಹದಹಂಕಾರ ತತ್ವಂಗಳುಂ ಕೂಡಿ, ಏಳುಂ ವಸ್ತುಗಳಿಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಮನುಣ್ಟುಮಾಳ್ಪಲ್ಲಿ, ಮಡಕೆಗೆಯ್ವ ಕುಲಾಲಾದಿಗಳಂತೆ ಶರೀರಾಯಾಸಮಿಲ್ಲದೆ ನೀರೊಳ್ಬೊಬ್ಬುಳಿಯಂ ಪೊಣ್ಮಿಸುವನ್ತೆ, ನಿನ್ನಿಚ್ಛಾಮಾತ್ರದಿಂ ಪೊಣ್ಮಿಸಿದೈ. ಆ

ಬಳಿಕೆ, ಬ್ರಾಹ್ಮಾಣ್ಡದೊಳ್ ಪುಟ್ಟುವ ದೇವಮನುಷ್ಯತಿರ್ಯಕ್ಸ್ಥಾವರಸೃಷ್ಟಿಗಳನಾಳಟ್ಟುಗೆಯ್ವುವನೆಂದು, ನಾಲ್ಮೊಗನಂ ಪಡೆವೈ. ಇನ್ತು ನೀನೇ ಗೆಯ್ವ ತತ್ವಸೃಷ್ಟಿಯುಂ, ಅಣ್ಡಸೃಷ್ಟಿಯುಂ, ಬ್ರಹ್ಮಸೃಷ್ಟಿಯುಂ, ಸಮಷ್ಟಿಸೃಷ್ಟಿಯೆನಿಕ್ಕುಂ. ಬಳಿಕೆ ಚತುರ್ಮುಖನಿಂ ಗೆಯ್ವುವ ದೇವಾದಿಸೃಷ್ಟಿ ವ್ಯಷ್ಟಿಸೃಷ್ಟಿಯೆನಿಕ್ಕುಂ. ಈ ಪೇಳ್ವ ಬ್ರಹ್ಮಾಣ್ಡದನ್ತೆ ಪಲವುಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಣ್ಡಂಗಳಂ ನೀನೊರ್ವನೇ ಸೃಜಿಸಿ, ಆಳಟ್ಟುಕಜ್ಜಂಗೊಂಬುದರಿಂದೆ ಅನೇಕಕೋಟಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಣ್ಡನಾಯಕನೆನಿಸುವೈ. ಈ ಜಗದ್ವ್ಯಾಪಾರವ್ಯಾಸಂಗದೊಳೆನ್ನಂ ಮರೆಯದೆ ನಿನ್ನ ದಯಾದ್ರ್ರಚಿತ್ತದಿಂ ನೆನೆವುದು ನೆನೆವುದ ನನ್ನಜನಸುಲಭ, ಶ್ರೀ ಯದುಶೈಲವಲ್ಲಭಾ! * * *

— ಪದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಬಿನ್ನಪಂ —

ಕಂ ॥ ಅನಿತುಂ ಕರ್ಮಫಲಂಗಳ ।
ನನುಭವಿಸುವಕಾರಣಮಾದ ಭುವನಂಗಳನೀ ॥
ನನುಗೊಳಿಸಿದಪ್ಪೆಯೆನ್ದಾ ।
ದನುಜಾರಿಗೆಪೇಳ್ದನೊಲ್ದು ಗಣ್ಡರಗಣ್ಡಂ ॥

ಸಕಲಭುವನಾಧಾರಾ! ಭುವನಂಗಳ್ಪದಿನಾಲ್ಕುಂ, ಅವೆಲ್ಲಮುಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಣ್ಡದೊಳಿರ್ಕುಂ. ಅದೆನ್ತೆನೆ:— ಬ್ರಹ್ಮಾಣ್ಡಮೆಮ್ಬುದು ಭರಣಿಯನ್ತೆ ಬಟ್ಟತಾಗಿಕ್ಕುಂ. ಅದರೊಳಗಣಮ್ಬು ಆವ ದಿಕ್ಕಿನೊಳ್ವೈಯ್ವತ್ತು ಕೋಟಿ ಯೋಜನದಳತೆ ಯಾಗಿಕ್ಕುಂ; ಅದರೊಳ್ಕೆಳಗಣಿಂದಣ್ಡಭಿತ್ತಿವಿಡಿದು ಮೇಗಣ್ಗೆ ಗಭೋ೯ದಕವಿರ್ಪ್ಪ ತಾವು ಎಮ್ಬತ್ತ ಮೂರು ಲಕ್ಷದಯ್ವತ್ತು ಸಾವಿರ ಯೋಜನವಾಗಿರ್ಕುಂ. ಅದರ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಬಯಲಾಗಿರ್ಪ್ಪ ತಾವು, ಇಪ್ಪತ್ತ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿಯುಂ ಪದಿನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷಮುಂ ನಾಲ್ವತ್ತೆಂಟು ಸಾವಿರಯೋಜನವಾಗಿರ್ಕುಂ. ಅಲ್ಲಿ ತೆಂಕಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ರೌರವಾದಿ ನರಕಂಗಳಾಗಿರ್ಕುಂ. ಅದರ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಶೇಷಲೋಕಮೆಂಬುದು ಮೂವತ್ತೆರಡು ಸಾವಿರ ಯೋಜನಮಾಗಿರ್ಕುಂ; ಅದರ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಭೂಮಿ ಎಳ್ತು

ಸಾವಿರ ಯೋಜನದೊಳಗೆ ಒಂದೊನ್ದು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಯೋಜನಮಾಗಿ ಮೇಲ್ಕ್ರನೆಯ ಮರ್ಯಾದೆಯಲ್ಲಿ ಪಾತಾಳಾದಿಯಾಗಿ ಸಪ್ತಲೋಕಂಗಳಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಭೂಮಿಗೆ ಮೇಲೆ ಸೂರ್ಯ ಮಂಡಲ ಪರ್ಯನ್ತವೊಂದು ಲಕ್ಷ ಯೋಜನವಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಅನ್ತು ಕೆಳಗಣಂಡದ ಭಿತ್ತಿವಿಡಿದು ಸೂರ್ಯಮಣ್ಡಲ ಪರ್ಯನ್ತಕ್ಕೆ ಇರ್ಪತ್ತೈದು ಕೋಟಿ ಯೋಜನವಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಅದರ್ಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಚಂದ್ರಮಂಡಲಂ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಯೋಜನದಲ್ಲಿಯುಂ, ಅದರ್ಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ನಕ್ಷತ್ರ ಮಂಡಲವೊಂದು ಲಕ್ಷ ಯೋಜನದಲ್ಲಿಯುಮಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಅದರ್ಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಯೋಜನದಲ್ಲಿ ಬುಧನುಂ, ಅದರ್ಕ್ಕೆ ಮೇಲೆರಡುಲಕ್ಷ ಯೋಜನದಲ್ಲಿ ಶುಕ್ರನುಂ, ಅದರ್ಕ್ಕೆ ಮೇಲೆರಡು ಲಕ್ಷ ಯೋಜನದಲ್ಲಿ ಮಙ್ಗಳನುಂ, ಅದಕ್ಕೆ ಮೇಲೆರಡು ಲಕ್ಷ ಯೋಜನದಲ್ಲಿ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯುಂ, ಅದರ್ಕ್ಕೆ ಮೇಲೆರಡು ಲಕ್ಷ ಯೋಜನದಲ್ಲಿ ಶನೈಶ್ಚರನುಮಿರ್ಕ್ಕುಂ; ಅದರ್ಕ್ಕೆ ಮೇಲೊಂದು ಲಕ್ಷ ಯೋಜನದಲ್ಲಿ ಸಪ್ತರ್ಷಿ ಮಣ್ಡಲಮುಂ, ಅದರ್ಕ್ಕೆ ಮೇಲೊಂದು ಲಕ್ಷ ಯೋಜನದಲ್ಲಿ ಜ್ಯೋತಿಶ್ಚಕ್ರ ಕೂಟಸ್ಥನಾದ ಧ್ರುವನುಮಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಅಂತು ಸೂರ್ಯಮಣ್ಡಲದಿಂದೆ ಧ್ರುವ ಮಣ್ಡಲಪರ್ಯನ್ತಂ ಪದಿನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಯೋಜನಮುಂ ಸುವರ್ಲೋಕಮೆನಿಸಿ, ಇಂದ್ರಾದಿದೇವತೆಗಳ ಸ್ಥಾನವಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಅದರ್ಕ್ಕೆ ಮೇಲೊಂದು ಕೋಟಿಯೋಜನಮುಂ ಮಹರ್ಲೋಕಮೆನಿಸಿ, ಮೊದಲಿಂದ್ರಾದಿಪದದೊಳಿರ್ದ ಪಟ್ಟಮುಂ ತೆಗೆದ ದೇವತೆಗಳ ಸ್ಥಾನವಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ; ಅದರ್ಕ್ಕೆ ಮೇಲೆರಡುಕೋಟಿಯೋಜನಮುಂ ಜನೋಲೋಕಮೆನಿಸಿ, ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರರಾದ ಸನಕಾದಿಮುನಿಗಳ ಸ್ಥಾನವಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ; ಅದರ್ಕ್ಕೆ ಮೇಲೆಣ್ಟುಕೋಟಿಯೋಜನಮುಂ ತಪೋಲೋಕ ಮೆನಿಸಿ, ಓಂಕಾರಾದಿ ಪರಮಋಷಿಗಳ ಸ್ಥಾನವಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ; ಅದರ್ಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಪನ್ನೆರಡು ಕೋಟಿಯೋಜನಮುಂ ಸತ್ಯಲೋಕಮೆನಿಸಿ ಚತುರ್ಮ್ಮುಖಬ್ರಹ್ಮಸ್ಥಾನವಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ; ಅದರ್ಕ್ಕೆ ಮೇಲೊಂದುಂ ಕೋಟಿಯುಮೆಣ್ಬತ್ತಾರುಲಕ್ಷ ಯೋಜನಮುಂ ಬಯಲಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಅಂತು ಸೂರ್ಯಮಣ್ಡಲದಿಂದೆ ಮೇಗಣಣ್ಡಭಿತ್ತಿಪರ್ಯಂತಕ್ಕೆ ಇರ್ಪತ್ತೈದು ಕೋಟಿಯುಂ, ಕೆಳ

ಗಣ್ಡಭಿತ್ತಿಪರ್ಯನ್ತಕ್ಕೆ ಇರ್ಪತ್ತೈದು ಕೋಟಿ ಯೋಜನಮುಮಾಗಿ, ಬ್ರಹ್ಮಾಣ್ಡಮೈವತ್ತು ಕೋಟಿ ಯೋಜನಮುದ್ದಮಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಇದರೊಳ್ನೆಲೆಯುಪ್ಪರಿಗೆಯುಮನ್ತು ಪದಿನಾಲ್ಕುಂ ಭುವನಂಗಳೊಳಪ್ಪ ಸಕಲಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸ್ವರೂಪಸ್ಥಿತಿಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಿಗೆ ನೀನೇ ಕಾರಣಮಾಗಿಪ್ಪುದರಿಂ ಸಕಲಭುವನಾಧಾರನೆನಿಸುವೈ. ಅದರಿಂದೆ ಎನ್ನ ಸ್ವರೂಪರೂಪಸ್ಥಿತಿಗಳ್ ನಿನ್ನಧೀನಮಾಗಿಪ್ಪುವೆನ್ದು ಪರಿಯುತಿಂ ಕೇಳ್ದು, ಎನ್ನ ಹಿತಾಹಿತದೊಳಾಂ ಕೈದೆಗೆದಪ್ಪೆಂ; ಎನ್ನಂ ಸಲಪುವ ಸೈಪು ನಿನ್ನದು ನಿನ್ನದನನ್ಯಜನ ಸುಲಭ, ಶ್ರೀ ಯದುಶೈಲವಲ್ಲಭಾ!

— ಪದಿನೈದನೆಯ ಬಿನ್ನಪಂ —

ಕಂ॥ ಅರ್ಣವಭೂಧರತಟಿನೀ।
ತೀರ್ಣಧರಾವಲಯಮನಿತುಮುಂ ಸಮೆಸೈ ನೀ॥
ನಿರ್ಣೀತಮುಂದುಂ ರೌರಿಗೆ।
ಕರ್ಣಾಟಕಚಕ್ರವರ್ತಿ ಬಿನ್ನತಿಗೆಯ್ದಂ॥

ಅಖಿಲಭೂಮಣ್ಡಲಾಧೀಶ್ವರ! ಭೂಮಿ ಬಳಸಿ ಅಣ್ಡಭಿತ್ತಿ ಬಟ್ಟತ್ತಾಗಿಪ್ಪುದರಿಂದಾವನಿಟ್ಟನೊಳಂ ಐವತ್ತು ಕೋಟಿ ಯೋಜನಮಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಅದೆನ್ತೆನೆ— ಭೂಮಧ್ಯದೊಳ್ ಜಮ್ಬೂದ್ವೀಪಂ ಬಟ್ಟತ್ತಾಗಿ ಆವನಿಟ್ಟನೊಳಂ ಲಕ್ಷಯೋಜನಪ್ರಮಾಣಮಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಈ ಜಮ್ಬೂದ್ವೀಪಮಧ್ಯದೊಳ್ ಮಹಾಮೇರು ಸುವರ್ಣಮಯಮಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ಪದಿನಾರು ಸಾವಿರ ಯೋಜನದಗಲಮುಂ, ಮಸ್ತಕದ ಮೇಲೆ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಸಾವಿರ ಯೋಜನದಗಲಮುಮಾಗಿ ಚತುರಸ್ರಮಾಗಿ, ಬೆಲ್ಲಮುಂ ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿರಿಸಿದಂತೆ ಇಪ್ಪುದು. ಈ ಜಮ್ಬೂದ್ವೀಪಮಂ ಬಳಸಿದ ಲವಣಸಮುದ್ರಮೊಂದು ಲಕ್ಷಯೋಜನವಗಲಮುಂ, ಇದಂ ಬಳಸಿದ ಪ್ಲಕ್ಷದ್ವೀಪಮೆರಡುಲಕ್ಷಯೋಜನಮುಂ, ಇದಂ ಬಳಸಿದ ಇಕ್ಷುಸಮುದ್ರಮೆರಡುಲಕ್ಷಯೋಜನಮುಂ, ಇದಂ ಬಳಸಿದ ಶಾಲ್ಮಲಿದ್ವೀಪಂ ನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷಯೋಜನಮುಂ, ಇದಂ ಬಳ

ಸಿದ ಸುರಾಸಮುದ್ರಂ ನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷಯೋಜನಮುಂ, ಇದಂ ಬಳಸಿದ ಕುಶದ್ವೀಪಂ ಎಣ್ಟುಲಕ್ಷಯೋಜನಮುಂ, ಇದಂಬಳಸಿದ ಘೃತಸಮುದ್ರಂ ಎಣ್ಟುಲಕ್ಷಯೋಜನಮುಂ, ಇದಂಬಳಸಿದ ಕ್ರೌಂಚದ್ವೀಪಂ ಪದಿನಾರುಲಕ್ಷಯೋಜನಮುಂ, ಇದಂಬಳಸಿದ ದಧಿಸಮುದ್ರಂ ಪದಿನಾರುಲಕ್ಷಯೋಜನಮುಂ, ಇದಂಬಳಸಿದ ಶಾಕದ್ವೀಪಂ ಮೂವತ್ತೆರಡುಲಕ್ಷಯೋಜನಮುಂ, ಇದಂಬಳಸಿದ ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರಂ ಮೂವತ್ತೆರಡುಲಕ್ಷಯೋಜನಮುಂ, ಇದಂಬಳಸಿದ ಪುಷ್ಕರದ್ವೀಪಂ ಅರವತ್ತನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷಯೋಜನಮುಂ, ಇದಂಬಳಸಿದ ಸ್ವಾದೂದಕಸಮುದ್ರಂ ಅರವತ್ತನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷಯೋಜನಮುಮಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ; ಈ ಪಯಿನಿತ್ತುಂ ಮನುಷ್ಯಪ್ರಾಣಿಗಳಸಂಚಾರಯೋಗ್ಯಮಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಇದರಪ್ರೊರವಳೆಯುಂ ಪ್ರಾಣಿಸಂಚಾರಯೋಗ್ಯಮಲ್ಲದ ಕನ್ನಡಿಯಂತೆ ನಿರ್ಮ್ಮಲಮಾಗಿ ಸುವರ್ಣ್ಣಮಯಮಾಗಿರ್ಪ್ಪ ಭೂಮಿ ಪತ್ತುಕೋಟಿಯುಂ ಪದಿನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷಯೋಜನದಗಲಮುಮಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಇದಂ ಬಳಸಿದ ಲೋಕಾಲೋಕಪರ್ವತಂ ಪತ್ತುಸಾವಿರ ಯೋಜನದುದ್ದಮುಂ, ಪತ್ತುಸಾವಿರಯೋಜನದಗಲಮುಮಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಇದಂ ಬಳಸಿದನ್ಧಕಾರ ಭೂಮಿ ಅಣ್ಡಕಟಾಹಪರ್ಯ್ಯನ್ತಕ್ಕೆ ಪನ್ನೆರಡುಕೋಟಿಯುಂ ಮೂವತ್ತೆರಡುಲಕ್ಷಮುಂ ನಾಲ್ವತ್ತುಸಾವಿರಯೋಜನದಗಲಮುಮಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ.

ಇಂತು ಭೂಮಧ್ಯದಿಂದಮೊನ್ದು ದಿಕ್ಕಿನಣ್ಡಭಿತ್ತಿಪರ್ಯ್ಯನ್ತಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಕೋಟಿಯೋಜನವಿಸ್ತಾರಮಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಅದೆನ್ತೆನೆ:— ಜಮ್ಬೂದ್ವೀಪಮಧ್ಯದಿನ್ದೆ ಲವಣಸಮುದ್ರಪರ್ಯ್ಯನ್ತಕ್ಕೆ ಅಯ್ವತ್ತುಸಾವಿರಯೋಜನಮುಂ, ಮಿಕ್ಕಾರು ದ್ವೀಪಂಗಳುಮೇಳುಂ ಸಮುದ್ರಂಗಳುಂ ಕೂಡಿ ಎರಡು ಕೋಟಿಯುಮಯ್ವತ್ತು ಮೂರು ಲಕ್ಷಯೋಜನಮುಂ, ಸುವರ್ಣ್ಣಭೂಮಿ ಪತ್ತುಕೋಟಿಯುಂ ಪದಿನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷಯೋಜನಮುಂ, ಲೋಕಾಲೋಕಪರ್ವತಂ ಪತ್ತು ಸಾವಿರಯೋಜನಮುಂ, ಅನ್ಧಕಾರಭೂಮಿ ಪನ್ನೆರಡುಕೋಟಿಯುಂ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಲಕ್ಷಮುಂ ನಾಲ್ವತ್ತುಸಾವಿರಯೋಜನಮುಂ, ಕೂಡಿ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಕೋಟಿ ಯೋಜನಮಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಇನ್ತು ಮೇರುಮಧ್ಯದಿನೊನ್ದು ನಿಟ್ಟು ಇರ್ಪ್ಪತ್ತೈದು ಕೋಟಿ ಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರಮಾಗಿರ್ಪ್ಪದರಿಂ ಭೂಮಣ್ಡ

ಲಮಿತ್ತಣ್ಡಭಿತ್ತಿಯಿನ್ದತ್ತಣಂಡಭಿತ್ತಿಪರ್ಯನ್ತಕ್ಕೈ ಐವತ್ತುಕೋಟಿಯೋಜನವಿಸ್ತಾರಮಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಇನ್ತಪ್ಪಭೂಮಂಡಲಂ ಪ್ರಳಯಾಮ್ಬುಧಿಯೊಳ್ಮುಳುಂಗಿದನ್ದು ನೀವೆತ್ತು ಪೊರೆದುದರಿಂದಖಂಡಭೂಮಂಡಲಾಧೀಶ್ವರನೆನಿಸುವೈ. ನಿನ್ನೈಶ್ವರ್ಯಮಂ ಕಡೆಗಾಣ್ಬಡೆ ಅಮ್ಬುಜಸಮ್ಭವಾದಿಗಳ್ಗಮರಿದಾದೊಡಂ ಮರುಕದಿನ್ದಾನೆನ್ನ ಬಿನ್ನಣಮಿರ್ದನಿತು ಬಿನ್ನವಿಪೆನಿದಂ ಮನ್ನಿಪುದು ಮನ್ನಿಪುದು ಅನನ್ಯಜನಸುಲಭ, ಶ್ರೀ ಯದುಶೈಲವಲ್ಲಭಾ! * * *

— ಪದಿನಾರನೆಯ ಬಿನ್ನಪಂ —

ಕಂ॥ ಮೇದಿನಿಯೊಳೆಸೆವಸಗ್ಗದ।
ಭೇದಙ್ಗಳನುಣ್ಟುಮಾಡಿದೈನೀನೆಂದಾ॥
ಕೈದುವಿಡಿದರೊಳ್ಗಂಡಂ।
ಯಾದವಗಿರಿನಾಥನಡಿಗೆಬಿನ್ನತಿಗೆಯ್ದುಂ॥

ನಿಖಿಲಭೋಗಪ್ರದಾ! ಭೋಗಮೆಂಬುದು ಸುಖದುಃಖಾನುಭವಂ; ಈ ದುಃಖಾನುಭವದೇಶಂ ನರಕಮೆನಿಪ್ಪುದು, ಸುಖಾನುಭವದೇಶಂ ಸ್ವರ್ಗಮೆನಿಪ್ಪುದು. ಈ ಸುಖಾನುಭವಮಾದ ಸ್ವರ್ಗಂಗಳ್ಪದಿನಾಲ್ಕುಂ ಲೋಕಂಗಳೊಳವೊಳವು. ಅವರಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯೊಳಿರ್ಪ್ಪಸ್ವರ್ಗಂಗಳ್ ಭೂಸ್ವರ್ಗಂಗಳೆನಿಪ್ಪುವು. ಅವಾವುವೆಂದೊಡೆ:— ಜಮ್ಬೂದ್ವೀಪದ ನವವರ್ಷಂಗಳೊಳ್ ಭಾರತವರ್ಷಮೊಂದನುಳಿದು ಮಿಕ್ಕಿನೆಣ್ಟುವರ್ಷಂಗಳುಂ, ವರ್ಷಪರ್ವತಂಗಳುಂ, ಮಹಾಮೇರುವುಂ, ಪ್ಲಕ್ಷಶಾಲ್ಮಲಕುಶಕ್ರೌಂಚಶಾಕಂಗಳೆಮ್ಬ ಅಯ್ದುಂ ದ್ವೀಪಂಗಳೊಳಿರ್ಪ್ಪ ಮೂವತ್ತೆರಡುಂ ವರ್ಷಗಳುಂ ಅನಿತುಂವರ್ಷಪರ್ವತಂಗಳುಂ, ಪುಷ್ಕರದ್ವೀಪದೊಳಿರ್ಪ್ಪ ಎರಡುಂವರ್ಷಂಗಳುಂ, ವರ್ಷಪರ್ವತಮೊಂದುಂ, ಇನಿತುಂ ಭೂಸ್ವರ್ಗಂಗಳೆನಿಪ್ಪುವು. ಇವರಲ್ಲಿ ಜಮ್ಬೂದ್ವೀಪದೊಳಿರ್ಪ್ಪ ಎಣ್ಟುಂ ವರ್ಷಂಗಳೊಳಂ, ಪುಷ್ಕರದ್ವೀಪದೊಳಿರ್ಪ್ಪ ಎರಡುಂ ವರ್ಷಂಗಳೊಳಂ, ಮನುಜರೆಲ್ಲರ್ಗ್ಗಂ ಪತ್ತುಸಾಸಿರ ಬರಿಸದಾಯುಸ್ಸುಣ್ಟಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ; ರೋಗಮುಂ ಈರ್ಷ್ಯಾಸೂಯಾದಿಗಳೊಂದುಮಿಲ್ಲದಿರ್ಕ್ಕುಂ; ಎಲ ಗು

ಮೋತ್ತಮ ಜಾತಿಯಾಗಿರ್ಪ್ಪುದರಿಂ ಜಾತಿಯೊಳ್ಪೆರ್ಚ್ಚುಕುಂದುಗಳಿಲ್ಲದಿರ್ಕ್ಕುಂ.* ಜಾತಿಭೇದಮಿಲ್ಲದುದರಿಂದೆ ಆಚಾರಭೇದಮಿಲ್ಲದಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಇಲ್ಲಿರ್ಪ್ಪ ಮನುಜರೆಲ್ಲರುಮಾವಗಂ ಪಸಿವುಂ ತೃಷೆಯುಮಿಲ್ಲದೆ, ಪರಮಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ ದೇವತೆಗಳುಂ ತಾಮುಂ ಸಮಾನ ವೇಷಮುಂ, ಸಮಾನ ಬುದ್ಧಿಯುಂ, ಸಮಾನ ಶಕ್ತಿಯುಮಾಗಿರ್ಪ್ಪರ್. ಪ್ಲಕ್ಷ ಶಾಲ್ಮಲ ಕುಶ ಕ್ರೌಂಚ ಶಾಕದ್ವೀಪಂಗಳೊಳಿರ್ಪ್ಪ ಮೂವತ್ತೈದುಂ ವರ್ಷಂಗಳೊಳಂ, ವರ್ಷಪರ್ವತಂಗಳೊಳಂ, ಕಾಲಮಾವಗಂ ತ್ರೇತಾಯುಗ ಸಮಮಾಗಿಯೇ ಇರ್ಪ್ಪುದು. ಇಲ್ಲಿಯ ಮನುಷ್ಯರುಂ ದೇವ ಗಂಧರ್ವರುಮೊಡನಾಡುತ್ತೆ, ಎಯ್ದು ಸಾಸಿರಂ ಬರಿಸದಾಯುಸ್ಸುಂಟಾಗಿ, ಆಧಿವ್ಯಾಧಿಗಳೊಂದುಮಿಲ್ಲದೆ ಸುಖದೊಳಿರ್ಪ್ಪರ್. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ವೈಶ್ಯ ಶೂದ್ರರೆಂಬ ಶುದ್ಧಜಾತಿಯವರಾಗಿ, ಸದಾಚಾರಸಂಪನ್ನರಾಗಿರ್ಪ್ಪರಲ್ಲದೆ, ಒರ್ವ್ವರುಂ ಸಂಕರಜಾತಿಯವರಲ್ಲದಿರ್ಪ್ಪರ್. ಇವರೊಳಂ ಇಳಾವೃತ ವರ್ಷದೊಳ್ಪಲವುಂ ಪಲವುಂ ಭೋಗಂಗಳಾಸ್ಪದಮಾಗಿ, ರಮಣೀಯಮಾದ ಸ್ಥಾನಂಗಳಿರ್ಪ್ಪುವು. ಅವಾವುವೆನೆ:— ಮಹಾ ಮೇರು ಚಲಿಸದಂತೆ, ನಾಲ್ಕುಂ ದೆಸೆಯೊಳುಂ ಬಲಿದ ಕೀಲ್ಗಳಂತೆ, ನಾಲ್ಕುಂ ಪರ್ವತಂಗಳಿರ್ಪ್ಪವು. ಅದರೊಳ್ ಮೂಡದೆಸೆಯಲ್ಲಿ ಮಂದರ ಪರ್ವತಮಿರ್ಪ್ಪುದು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಸಾಸಿರದ ನೂರು ಯೋಜನದುದ್ದಮಾದ ಕಡಬದ ಮರನಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಆಮರಕ್ಕೆ ಸಾಸಿರ ಮೇರ್ಗ್ಗೊಂಬುಗಳುಂ, ಪತ್ತುಸಾಸಿರ ಕೀರ್ಗ್ಗೊಂಬುಗಳುಮಾಗಿ, ಸರ್ವಕಾಲದೊಳಂ ಪೂಗಳುಂ ಫಲಂಗಳುಮುಂಟಾಗಿ, ಬಳಸಿ ಸಾವಿರ ಯೋಜನ ದಿವ್ಯಪರಿಮಳಮಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಈ ಪರ್ವತದೊತ್ತಿನೊಳ್ಕ್ರೀಡಲಾಗಿ ಚೈತ್ರರಥಮೆಂಬ ಸಿಂಗರದ ದೊಂಟಮುಂ, ಅರುಣೋದಮೆಂಬ ಸರಸ್ಸುಮಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಮೇರುವಿಂಗೆ ತೆಙ್ಕಲಾಗಿ ಗನ್ಧಮಾದನಮೆಂಬ ಪರ್ವತಮಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಸಾವಿರದ ನೂರು ಯೋಜನದುದ್ದಮಾದ ನೇರಿಲ ಮರನಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಇದರ ಕೊಂಬುಗಳಿಂ ಸ್ವಾದುವಾಗಿ ಮೃದುವಾಗಿ ಸುಗನ್ಧಯುಕ್ತಮಾಗಿ ಮಹಾ ಗಜಪ್ರಮಾಣಮಾಗಿರ್ಪ್ಪ ಪಣ್ಗಳ್ ಮಾಸರೆಯೊಳ್ಬಿದ್ದು ಕರಗಿ ಜಮ್ಬೂನದಿಯೆಂಬ ಪೊಳೆಯಾಗಿ ಮೇರು

ವಂ ಬಳಸಿ ಪೊನಲ್ಪರಿವುತಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಅದರ ತಡಿಯ ಪಣ್ಗಳಾರಸ
ಹಿಂ ನನೆದುದರಿಂ ಜಾಂಬೂನದಸ್ವರ್ಣ್ಣಮಾಗಿ ದೇವಭೂಷಣ ಯೋಗ್ಯ
ಮಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಅದರ ತೆಙ್ಕಣ ತಡಿಯೊಳ್ ಗನ್ಧಮಾದನಮೆಮ್ಬ
ಸಿಂಗರದೋಣ್ಟಮುಂ ಮಾನಸಮೆಮ್ಬ ಸರಸ್ಸುಮಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಮೇ
ರುವಿಂಗೆ ಪಡುವಲಾಗಿ ವಿಪುಲಮೆಮ್ಬ ಪರ್ವ್ವತಮಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಅದರಮೇ
ಲೆ ಸಾಸಿರದ ನೂರು ಯೋಜನದುದ್ದಮಾದ ಅರಳಿಯ ಮರನಿರ್ಕ್ಕುಂ.
ಅದರ ಪಣ್ಗಳ್ ಸಾರ್ವ್ವಕಾಲಮುಂ ಮಹಾಕುಂಭಪ್ರಮಾಣಮಾಗಿ, ಪ
ರಿಮಳಯುಕ್ತಮಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಅದರ್ಕ್ಕೆ ಪಡುವಲಾಗಿ, ವೈಭ್ರಾಜಮೆಂ
ಬ ಸಿಂಗರದೋಂಟಮುಂ ಸಿತೋದಮೆಂಬ ಸರಸ್ಸುಮಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಮೇ
ರುವಿಂಗೆ ಬಡಗಲಾಗಿ ಸುಪಾರ್ಶ್ವಮೆಂಬ ಪರ್ವ್ವತಮಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಅದರ ಮೇ
ಲೆ ಸಾಸಿರದ ನೂರು ಯೋಜನದುದ್ದಮಾದ ಆಲದ ಮರನಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಅ
ದರ ಪಣ್ಗಳ್ ಸಾರ್ವ್ವಕಾಲಮುಂ ಮಹಾಕುಂಭಪ್ರಮಾಣಮಾಗಿ ಪರಿಮ
ಳಯುಕ್ತಮಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಅದರೊತ್ತಿನೊಳ್ ನನ್ದನಮೆಂಬ ಸಿಂಗರ
ದೋಣ್ಟಮುಂ ಸಿತೋದಮೆಮ್ಬ ಸರಸ್ಸುಮಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಈ ನಾಲ್ಕುಂ
ಪರ್ವ್ವತಙ್ಗಳ ಪೊರವಳಯದೊಳ್ ಪಲವುಂ ಬೆಟ್ಟಂಗಳಿರ್ಪ್ಪುವು. ಇ
ವು ತಾವರೆಯ ಕೇಸರಗಳ ಮರ್ಯ್ಯಾದೆಯಾಗಿರ್ಪ್ಪುದರಿಂ ಕೇಸರಪರ್ವ್ವ
ತಂಗಳೆನಿಪ್ಪುವು. ಆವಾವುವೆನೆ:— ಮೇರುವಿಂಗೆ ಮೂಡಲಾಗಿ ಸಿ
ತಾಂತ, ಉದಕುಂಜ, ಮಾರ್ಷ, ವಿರುಜಙ್ಗ, ಮಣಿಶೃಙ್ಗ, ಸಬಿನ್ದು,
ಮಂದರ, ವೇಣುಮಂತ, ಸಮೇಘ, ನಿಷಧ, ದೇವಪರ್ವ್ವತಮೆಂಬೀ ಪ
ರ್ವ್ವತಂಗಳಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಮೇರುವಿಂಗೆ ತೆಂಕಲಾಗಿ ತ್ರಿಶಿರ, ತ್ರಿಶೃಂಗ, ಕಪಿಂ
ಗ, ಪತಂಗ, ಕುಚಕ್ರ, ತಾಂಮ್ರಾಭ, ವಿಶಾಲ, ಶ್ವೇತೋದ, ಸಮೂಲ,
ವಸುಧಾರ, ರತ್ನಧಾರ, ಏಕಶೃಂಗ, ಮಹಾಮೂಲ, ಗಜಶೈಲ, ಪಿಶಾಚ
ಕ, ಪಂಚಶೈಲ, ಕೈಲಾಸ, ಹಿಮವಂತಮೆಂಬೀ ಪರ್ವ್ವತಂಗಳಿರ್ಕ್ಕುಂ.
ಮೇರುವಿಂಗೆ ಪಡುವಲಾಗಿ ಕಪಿಲ, ಪಿಂಜಕ, ಭದ್ರಸುರಸ, ಮಹಾಬ
ಲ, ಕುಮುದ, ಮಧುಮಂತ, ಅಂಜನ, ಮಕುಟ, ಕೃಷ್ಣ, ಪಾಂಡರ,
ಸಹಸ್ರಶಿಖರ, ಪಾರಿಯಾತ್ರ, ತ್ರಿಶೃಂಗಮೆಂಬೀ ಪರ್ವ್ವತಂಗಳಿರ್ಕ್ಕುಂ.
ಮೇರುವಿಂಗೆ ಬಡಗಲಾಗಿ ಶಂಖಕೂಟ, ವೃಷಭ, ಹಂಸ, ನಾಗ, ಕಪಿಂ
ಗಲ, ಇಂದ್ರಶೈಲ, ನೀಲ, ಕನಕಶೃಂಗ, ಶತಶೃಂಗ, ಪುಷ್ಕರ, ಮೇ

ಘುಶೈಲ, ವಿರಜ, ಜಾರುಧಿ, ತ್ರಿಶೃಂಗಮೆಂಬೀಪರ್ವತಂಗಳಿರ್ಕುಂ. ಈ ಕೇಸರ ಪರ್ವತಂಗಳ ತಪ್ಪಲ್ಗಳೊಳ್ ರಮಣೀಯ್ಯವಾಗಿ ದೇವತೆಗಳ್ಗೆ ಕ್ರೀಡಾಸ್ಥಾನಂಗಳಾಗಿರ್ಕುಂ. ಅವಾವುವೆನೆ:— ಮೇರುವಿಂಗೆ ಮೂಡಲಾಗಿ, ಸಿತಾಂತಕುಮುದ ಪರ್ವತಂಗಳ ನಡುವೆ ಮುನ್ನೂರು ಯೋಜನದ ನೀಳಮುಂ, ನೂರು ಯೋಜನದಗಲಮುಮಾಗಿ, ಸ್ವಾದುವಾಗಿ, ನಿರ್ಮಲಮಾಗಿದ್ದ ಜಲದಿಂಪೂರ್ಣ್ಣಮಾದ ಶ್ರೀಸರಸ್ಸೆಂಬ ಕೊಳನಿರ್ಕುಂ. ಅದರೊಳ್ ಕೊಳಗದ ತೋರಮಾದ ತಾವರೆಗಳಿರ್ಕುಂ. ಅದರೊಳ್ಕೋಟಿದಳಯುಕ್ತಮಾಗಿ, ಸ್ವರ್ಣ್ಣಮಯಮಾದುದೊಂದು ತಾವರೆಯೊಳ್ ಸಾಕ್ಷಾನ್ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಇರುತಿರ್ಪಳ್. ಈ ಕೊಳದೊತ್ತಿನೊಳ್ ನೂರುಯೋಜನದಗಲಮುಂ ಇನ್ನೂರುಯೋಜನದ ನೀಳಮುಮಾದ ಬಿಲ್ವವತ್ತದ ವನಮಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಅದರೊಳ್ಮರಂಗಳಾವಗಂ ಫಲ ಪುಷ್ಪ ಯುಕ್ತಮಾಗಿ, ಅರೆಕೂಗು ದಾರಿಯುದ್ದಮಾಗಿರ್ಕುಂ. ಅಲ್ಲಿಯುಂ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸಿದ್ಧಸಂಗ ನಿಷೇವಿತೆಯಾಗಿಪ್ಪುದರಿಂದಾ ವನಕ್ಕೆ ಶ್ರೀವನಮೆಂಬ ಪೆಸರಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಮತ್ತಂ ವೈಕಂಕ ಮಣಿಶೈಲಮೆಂಬೀಪರ್ವತಂಗಳ ನಡುವೆ ಇನ್ನೂರುಗಾವುದ ನೀಳಮುಂ ನೂರುಗಾವುದದಗಲಮುಮಾಗಿ ನಿರ್ಮಲೋದಕಮಾದುದೊಂದು ದೋಣೆಯಿರ್ಕುಂ. ಅದರ ತಡಿಯೊಳರೆಕೂಗುದಾರಿಯುದ್ದಮಾದ ಪಲವುಂ ಮರಗಳಿಂದೆಸುವುದೊಂಧು ಮಹಾವನಮಿರ್ಕುಂ. ಅದರ ನಡುವೆ ಕಾಶ್ಯಪ ಮುನಿಗಾಶ್ರಮಮಾಗಿರ್ಕುಂ. ಮತ್ತಂ ಮಹಾನೀಲ ಕುಂಡಶೈಲಂಗಳ ನಡುವೆ ಪದ್ಮಷಂಡೋಪಶೋಭಿತಮಾದ ಸುಖನದಿಯೆಂಬುದೊಂದುಕೊಳನಿರ್ಕುಂ. ಅದರ ತಡಿಯೊಳೈವತ್ತುಯೋಜನದ ನೀಳಮುಂ ಮೂವತ್ತು ಯೋಜನದಗಲಮುಮಾದ ಹನೆಯ ಮರದ ಬನಮಿರ್ಕುಂ. ಆಮರಂಗಳರೆಕೂಗುದಾರಿಯುದ್ದಮಾಗಿರ್ಕುಂ. ದೇವಶೈಲಮೆಂಬ ಬೆಟ್ಟದ ತಪ್ಪಲೊಳ್ ಗಿಡಮರಂಗಳೊಂದುಮಿಲ್ಲದೆ ಸಾವಿರಗಾವುದ ನೀಳಮುಂ ನೂರು ಗಾವುದದಗಲಮುಂ ಸಮತಳಮಾದುದೊಂದು ಕಲ್ಲರೆಯಾಗಿ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಮೊಳಕಾಲುದ್ದ ನೀರುಂಟಾಗಿ ಐರಾವತಕ್ಕೆ ಕ್ರೀಡಾಸ್ಥಾನಮಾಗಿರ್ಕುಂ. ಇವಿನತುಂ ಮೇರುವಿಂಗೆ ಮೂಡಲಾಗಿಪ್ಪ ತಾಣಂಗಳ್. ಮೇರುವಿಂಗೆ ತೆಂಕಲಾಗಿ ತ್ರಿಶಿರಪತಂಗಶೈಲಂಗಳನಡುವೆ ಸೀಯಾ

ಗೆ ತಿಳಿನೀರುಂಟಾದ ಬಹೂದಕವೆಂಬ ಪ್ರೊಳೆ ಪರಿವುತಿರ್ಕುಂ. ಅದರ ತಡಿಯೊಳ್ನೂರುಗಾವುದ ನೀಳಮುಂ ಮೂವತ್ತು ಗಾವುದದಗಲಮುಮಾದ ಅತ್ತಿಯ ಕಾಡಿರ್ಕುಂ. ಆ ಮರಂಗಳೊಂದುಂಬಿನೆಸುಗೆಯುದ್ದವಾಗಿ ಪವಳವರ್ಣವಾದ ಹರವಿಯು ತೋರವಾದ ಪಣ್ಗಳುಂಟಾಗಿ, ಕರ್ದಮಪ್ರಜಾಪತಿಗಾಶ್ರಮವಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ತಾಮ್ರಾಭಪತಂಗಶೈಲಂಗಳ ನಡುವೆ ನೂರುಗಾವುದನೀಳಮುಂ, ನೂರು ಗಾವುದದಗಲಮುಮಾದ ಸರಸ್ಸುಮಿರ್ಕುಂ. ಅದರೊಳ್ಕೆಂದಾವರೆಗಳ್ಬಾಲಸೂರ್ಯನಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಮಾಗಿರ್ಕುಂ. ಆ ಸರೋಮಧ್ಯದೊಳಿರ್ಪ್ಪದೊಂದು ಬೆಟ್ಟದಮೇಲೆ ಕೋಟಿ ಕೊತ್ತಳಗಳುಂಟೊಪ್ಪುವದೊಂದು ವಿದ್ಯಾಧರ ಪುರವಿರ್ಕುಂ. ವಿಶಾಲ ಶ್ವೇತಪರ್ವತಂಗಳ ನಡುವೆ ಮೂವತ್ತು ಗಾವುದದಗಲಮುಂ ಎಯ್ವತ್ತು ಗಾವುದ ನೀಳಮುಮಾಗಿರ್ಪ್ಪದೊಂದು ಕೊಳನಿರ್ಕುಂ. ಅದರತಡಿಯೊಳೊಂದು ದೊಡ್ಡಿತಾದ ಮಾವಿನ ಮರಮಿರ್ಕುಂ. ಅದರೊಳ್ಮಾವಿನ ಪಣ್ಗಳ್ಸುವರ್ಣ ಸಂಕಾಶಮಾಗಿ, ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಮಳಯುಕ್ತಮಾಗಿ, ಹರವು ತೋರಮಾಗಿರ್ಕುಂ. ವಸುಧಾರಾ ರತ್ನಧಾರಾ ಪರ್ವತಂಗಳ ನಡುವೆ ಮೂವತ್ತುಗಾವುದನೀಳಮುಂ ನೂರುಗಾವುದದಗಲಮುಮಾದುದೊಂದು ಮುತ್ತುಗದ ಬನಮಿರ್ಕುಂ. ಅದರ ಪೂಗಳಾವಗಂ ನೂರುಗಾವುದಪರ್ಯಂತಂ ಪರಿಮಳಿಸುತಿರ್ಕುಂ. ಅದರೊಳ್ಸದ್ವ್ಯಂಗಾಶ್ರಮಮಾಗಿರ್ಕುಂ. ಮೇರುವಿಂಗೆ ಪಡುವಲಾಗಿ ಸುಪಾರ್ಶ್ವ ಶಿಖಿಪರ್ವತಂಗಳ ನಡುವೆ ನೂರುಗಾವುದದಗಲಮುಂ ನೂರುಗಾವುದ ನೀಳಮುಂ ಬೆಂಕಿಯಿಂ ಬೆಂದ ಬಿಸಯನೆಲನಾಗಿರ್ಕುಂ. ಅದರ ನಡುವ ಇಪ್ಪತ್ತು ಗಾವುದನೆಲಂ ವಹ್ನಿಮಂಡಲಮೆನಿರ್ಕುಂ. ಅದರೊಳಾವಗಂ ಪ್ರಳಯಕಾಲಾಗ್ನಿ ಸಾವೆಯಿಲ್ಲದೆ ಉರಿವುತಿರ್ಕುಂ. ಕುಮುದಾಂಜನ ಪರ್ವತಂಗಳ ನಡುವೆ ಪುಣ್ಯಹ್ರದವೆಂಬ ಕೊಳನಿರ್ಕುಂ. ಅದರತೀರದಲ್ಲಿ ಪತ್ತುಗಾವುದದಗಲಮುಂ, ಪತ್ತುಗಾವುದ ನೀಳಮುಮಾದ ಮಾದಳದ ವನಮಿರ್ಕುಂ. ಅದರೊಳಾವಗಮರಿಸಿನಬಣ್ಣಮಾಗಿ ಪಿರಿದಾದ ಪಣ್ಗಳಿರ್ಕುಂ. ಅದರೊಳ್ಬೃಹಸ್ಪತಿಗಾಶ್ರಮವಾಗಿರ್ಕುಂ. ಪಿಂಜರ ಸುರಸಪರ್ವತಂಗಳ ನಡುವ ಅನೇಕಯೋಜನದನೀಳಮುಂ, ಅನೇಕ ಯೋಜನದಗಲಮುಮಾದ ಮಹಾದ್ರೋಣಿಯೆಂಬ ಕೊಳನಿರ್ಕ್ಕುಂ.

ಅವರೊಳ್ವಿಷ್ಣುವಿಂಗೆ ತಾಣವಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಕೃಷ್ಣಪಾಂಡರಪರ್ವತಂಗಳ ನಡುವೆ ಮೂವತ್ತು ಗಾವುದದಗಲಮುಂ, ತೊಂಭತ್ತುಗಾವುದ ನೀಳಮುಮಾಗಿ ಮರಗಿಡುಗಳೊಂದುಮಿಲ್ಲದೆ ನಿಷ್ಪಂಕದೀರ್ಘಿಕೆಯೆಂಬ ಕೊಳನಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಅದರೊಳೈಗಾವುದದಗಲವಾದ ಆಲದ ಮರನಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಆ ಮರದೊಳ್ಚಂದ್ರವರ್ಣನಾಗಿ, ನೀಲವಸ್ತ್ರಧರನಾದ, ಸಹಸ್ರವದನನೆಂಬ ಸ್ವಾಮಿ ಯಕ್ಷಾದಿಗಳಿಂದಾವಗಂ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುತಿರ್ಪ್ಪಂ. ಸಹಸ್ರಶಿಖರ ಕುಮುದಪರ್ವತಂಗಳ ನಡುವೆ ಎಪ್ಪತ್ತು ಗಾವುದದಗಲವಾದ ಪಲವುಂ ಸೀವಣ್ಗಳುಂಟಾದ ವನಮಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಅದರೊಳ್ ಚಂದ್ರಂಗಾಶ್ರಮವಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಮೇರುವಿಂಗೆ ಬಡಗಲಾಗಿ ಶಂಖಕೂಟನಿಷದಪರ್ವತಂಗಳ ನಡುವೆ ಅನೇಕಯೋಜನವಗಲವಾದ ಪುರುಷಸ್ಥಲವೆಂಬ ಸ್ಥಾನಮಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಅದರೊಳ್ಮರಂಗಳನೇಕಯೋಜನದುದ್ದವಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಕಪಿಂಗನಾಗಪರ್ವತಂಗಳ ನಡುವೆ ನೂರು ಗಾವುದದಗಲಮುಂ ಇನ್ನೂರುಗಾವುದದನೀಳಮುಮಾಗಿ, ದ್ರಾಕ್ಷಾಖರ್ಜೂರದ ವನಮಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಅದರೊಳಾವಗಂ ಪಣ್ಗಳ್ ಅತ್ಯಂತಮಧುರವಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಪುಷ್ಕರಮೇಘಪರ್ವತಂಗಳ ನಡುವೆ ನೂರುಗಾವುದ ನೀಳಮುಂ ಅರವತ್ತು ಗಾವುದದಗಲಮುಮಾದ ಕಲ್ಲರೆ ಇರ್ಕ್ಕುಂ. ಅದರೊಳ್ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನೊಳಂ ಅನೇಕಯೋಜನವಿಶಾಲಾಯತವಾದ ನಾಲ್ಕುಕೊಳನುಂ, ನಾಲ್ಕುವನಮುಮಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಕೇಸರಮರ್ಯಾದಾಪರ್ವತಂಗಳಮೇಲೆ, ಎಣ್ಬ ಬಗೆಯ ದೇವತೆಗಳ ಪಟ್ಟಣಂಗಳಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಇವಿನಿತುಂ, ಭೋಗಭೂಮಿಂಗಳೆನಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಇವರೊಳನುಭವಿಸುವ ಭೋಗಮನಿತ್ಯವಾದುದರಿಂದೆ ಆನಿವಂ ಬಯಸಿದವನಲ್ತು; ನಿತ್ಯಭೋಗಮೆನಿಪ ನಿನ್ನೊಳಗಮನೆ ಬಯಸಿದೆಂ. ನಿಖಿಲಭೋಗಪ್ರದನಪ್ಪ ನೀನೆನಗಿದಂ ನೆಲೆಗೊಳಿಪುದು, ನೆಲೆಗೊಳಿಪುದು ಅನನ್ಯಜನಸುಲಭ, ಶ್ರೀ ಯದುಶೈಲವಲ್ಲಭಾ! * * *

— ಪದಿನೇಳನೆಯ ಬಿನ್ನಪಂ —

ಕಂ॥ ನರಕದೊಳಳವರೆ ತಾವಕ।
ಚರಣಾಬ್ಜಕೆ ಮಣಿದರಲ್ತು ಮುನ್ನೊರ್ಮೆಯುಮಂ॥
ದುರುವಿಕ್ರಮನಡಿದಾವರೆ।
ಗರಿನೃಪವೇಶ್ಯಾಭುಜಂಗನನುಗೊಳೆ ಪೇೞ್ದಂ॥

ನರಕಾನ್ತಕಾ! ನರಕಮೆಂಬುದು ದುಃಖಾನುಭವಸ್ಥಾನಂ. ಈ ನರಕಂಗಳ್ ಸಪ್ತಪಾತಾಳಲೋಕಂಗಳ ಕೆಳಗಣ ಗರ್ಭೋದಕಕ್ಕೆ ಕೀೞಾಗಿಯುಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಣ್ಡಕಟಾಹಮಂ ಪತ್ತಿದ ಗರ್ಭೋದಕಕ್ಕೆ ಮೇಲಾಗಿಯುಮಿರ್ಪ ಬಯಲೊಳ್, ತೆಂಕಣದೆಸೆಯೊಳಿರ್ಪ ರೌರವಸೂಕರ ರೋಧಮೆಂಬಿವು ಮೊದಲಾಗಿ ಪಲವುಂ ತೆರನಾಗಿರ್ಕುಂ. ರೌರವಮೆಂಬ ನರಕದೊಳಿರ್ದವನಂ ಯಮಭಟರ್ ಪುಲ್ಲೆಯುಂ ಬೇಂಟೆಕಾಱರೆಸುವಂತೆ, ದಯೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅವಗಮೆಸುತಿರ್ಪರ್. ತಾಂ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರ್ದುಂ ಕಂಡಂತೆ ನುಡಿಯದವನುಂ, ಕಾಣದುದಂ ನುಡಿದವನುಂ, ಧರ್ಮ್ಮಾಧಿಕಾರದೊಳ್ನಿನ್ದು ಪಕ್ಷಪಾತಂಗೆಯ್ವವನುಂ, ಪುಸಿಗಾರನುಂ, ಈ ನರಕದೊಳ್ಬೀೞ್ವರ್. ಬೇಂಟೆಯೊಳ್ಸಿಕ್ಕಿದ ಪಂದಿಯನಿರಿವಂತೆ, ಅವಗಮಿರಿವುತಿರ್ಪರ್. ಆ ನರಕಂ ಸೂಕರಮೆನಿಪುದು; ಗರ್ಭಮಂ ಕರಗಿಸಿದವನುಂ, ಮೂಗುಬಾಯ್ಗಳಂ ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಲ್ವವನುಂ, ಗೋಹತ್ಯೆಗೆಯ್ವವನುಂ, ಇದರೊಳ್ಬೀೞ್ವರ್. ನೆಲೆವನಗೆಯ್ದು ಪಲದೊಳ್ಪೊಳ್ವರ ನರಕಂ ರೋಧಮೆನಿಪುದು. ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾ ಸುರಾಪಾನ ಸ್ವರ್ಣಸ್ತೇಯ ಗುರುತಲ್ಪಗಮನ ತತ್ಸಂಯೋಗಂಗಳೆನಿಪ ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕಂಗಳಂ ಮಾಡಿದವರಿದರೊಳ್ ಬೀೞ್ವರ್. ಉನ್ನತಮಾದ ಹನೆಯ ಮರನಿಂ ನೆಲಕ್ಕೆ ಕೆಡಪುವ ನರಕಂ ತಾಳಮೆನಿಪುದು; ಕ್ಷತ್ರಿಯವೈಶ್ಯರ್ಕಳಂ ಕೊಂದವರಿದರೊಳ್ಬೀೞ್ವರ್. ಕಾಯ್ದೆಣ್ಣೆಯ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಯೊಳ್ಕುದಿಸುವ ನರಕಂ ತಪ್ತಕುಂಭಮೆನಿರ್ಕುಂ; ಪತಿವ್ರತೆಯುಂ ಮಾರಿದವನುಂ ಕುದುರೆಯಂ ಕೊಂಡು ಮಾರುವವನುಂ, ನಂಬಿದವರಂ ಕೈಬಿಡುವವನುಂ, ಒಡಹುಟ್ಟಿದವಳ್ಗೆಳಸಿದವನುಂ, ಅರಮನೆಯ ಮನುಷ್ಯರುಂ ಮಡುಪಿದವನುಂ, ಇದರೊಳ್ಬೀೞ್ವರ್. ಬೆಂಕಿಯೊಳ್ ಪುರಿದು ಚೌಳುಪ್ಪಿನೊಳೊಸರಿಪ ನರಕಂ ಲವಣಮೆನಿರ್ಪುಂ. ತಂದೆತಾಯ್ನೊಡಲಾದ

ಹಿರಿಯರಂ ದೂಷಿಸುವನುಂ, ವೇದಮುಂ ನಿಂದಿಪನುಂ, ಕೂಲಿಗೆ ವೇದಮನೋದಿಪನುಂ, ಸೋದರಮಾವನ ಪೆಣ್ಡತಿಗಳುಹಿದವನುಂ, ಇದರೊಳ್ಬೀಳ್ವರ್. ಕತ್ತಲೆ ಮುಸುಂಕಿದೆಡೆಯೊಳ್ಕಾಡನೊಣ ಜಿಗುಳೆ ಮೊದಲಾದ ಕ್ರೂರಜನ್ತುಗಳೆತೆವಿಡದೆ ಕಡಿವ ನರಕಂ ಕ್ರಿಮಿಭಕ್ಷಮೆನಿಪ್ಪುದು; ದೇವಬ್ರಾಹ್ಮಣದ್ವೇಷಿಯುಂ, ಸದಾಚಾರಮಂ ಮಾಣ್ಪವನುಂ, ಇದರೊಳ್ಬೀಳ್ವರ್. ಪೆರರುಗುಳ್ದ ನೀರಂಭಕ್ಷಿಸುವ ನರಕಂ ಲಾಲಾಭಕ್ಷಮೆನಿಪ್ಪುದು ; ದೇವಪೂಜೆಯುಂ, ಪಿತೃಕರ್ಮ ಮೊದಲಾದುವೊಂದುಮಿಲ್ಲದೆ ತನಗೆಂದಟ್ಟುಣ್ಬುವರಿದರೊಳ್ಬೀಳ್ವರ್. ಕತ್ತಿಚೂರಿ ಮೊದಲಾದ ಅಲಗುಗಳ್ನಟ್ಟಿರ್ಪ ಬಾವಿಯೊಳ್ನೂಂಕುವ ನರಕಂ ವಿಶಸನಮೆನಿಪ್ಪುದು. ಆಯುಧಂಗಳಂ ಮಾಡಿ ಬರ್ದುಂಕುವವರುಂ, ಬೇಹುಕೆಂಬು ಮೊದಲಾದಕವಟದಾಯುಧಂಗಳಂ ಧರಿಸಿದವರುಂ, ಇದರೊಳ್ಬೀಳ್ವರ್. ಕಾಸಿದ ಸಂಕಲೆಯಂ ಕಾಲ್ಗೆ ತುಡಿಸಿ ಉರಿಮಸಗುವ ಬಾವಿಯೊಳ್ತಲೆಕೆಳಗುಮಾಡಿ ತೂಗುವ ನರಕಂ ಅಧೋಮುಖಮೆನಿಪ್ಪುದು; ಶಾಸ್ತ್ರನಿಷಿದ್ಧವಸ್ತುಗಳಂ ಪರಿಗ್ರಹಿಸುವರಿದರೊಳ್ಬೀಳ್ವರ್. ಪೊಲಸುನಾರುವ ಕೀವಿನ ತೊರೆಯ ನರಕಂ ಪೂಯವಹಮೆನಿಪ್ಪುದು; ದುಡುಕುಗಾರನುಂ, ಎಲ್ಲರುಂ ಬಿಟ್ಟು ತಾನೊರ್ವನೆ ಮೃಷ್ಟಾನ್ನಮನುಣ್ಬವನುಂ, ಅರಗು ಮಾಂಸಂ ಪಾಲ್ಕೊಸರ್ ತುಪ್ಪಜೇನ್ಮೊದಲಾದ ಸದ್ದ್ರವ್ಯಮುಮಂ ಎಳ್ಳುಪ್ಪು ಮೊದಲಾದುವಂ ಮಾರುವವನುಂ, ಇದರೊಳ್ಬೀಳ್ವರ್. ಕಾಸಿದ ಕೀವುಂ ನೆತ್ತರುಂ ತೀವಿದ ಬಾವಿ ರುಧಿರಾಂಭಸನರಕಮೆನಿಪ್ಪುದು ; ತಗರು ಕೋೞಿ ಮುಂತಾದುವಂ ಜೂಜುಗಾಳಗಕ್ಕೆ ಬಿಡುವವನುಂ, ಅಟ್ಟಮುಡಕೆಯೊಳೆ ಉಣ್ಬವನುಂ, ವಿಷಮನಿಕ್ಕುವವನುಂ, ಅರಸುಗಳ ಸಂಗಡಮಿಲ್ಲದ ಚಾಡಿಗಳಂ ಪೇಳ್ವವನುಂ, ಪೆಂಡತಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದೊಡವೆಯಿಂ ಬರ್ದುಂಕುವವನುಂ, ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಸಂಕ್ರಮಣಂಮೊದಲಾದ ಪರ್ವಕಾಲದೊಳಭ್ಯಂಗ ಸ್ತ್ರೀಸಂಗಂ ಮೊದಲಾದುವನೆಸಗಿದವನುಂ, ಮನೆಗಳಂ ಕಿಚ್ಚಿಕ್ಕಿ ಸುಡುವನುಂ, ಪಕ್ಕಿಯ ನಿಮಿತ್ತಮುಂ ಪೇಳ್ವವನುಂ, ಪಕ್ಕಿಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಮಾರಿ ಬರ್ದುಂಕುವವನುಂ, ಗ್ರಾಮಯಾಜಕನುಂ, ಇದರೊಳ್ಬೀಳ್ವರ್. ಬೆಂಕಿಯಂತೆ ಕಾಯ್ದ ತುಪ್ಪದ ತೊರೆ ವೈತರಣಿಯೆನಿಪ್ಪುದು; ಜೇನಳಿವವನುಂ, ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಕೇಡನೆ

ಣಿಸುವನುಮಿದರೊಳ್ಬೀಳ್ವರ್. ಕಾಯ್ದ ಕರ್ಬುನದ ಮೊಳೆಗಳಂ ನಾಂಟಿರ್ದ ನೆಲದೊಳ್ನಡೆವ ನರಕಂ ಕೃಷ್ಣಮೆನಿಪ್ಪುದು; ಧನದಿಂದೆಯುಂ, ಯೌವ್ವನದಿಂದೆಯುಂ, ಕೊಬ್ಬಿ ಮೇರೆಯಂ ಮೀರಿ ನಡೆವವನುಂ ಎಂಜಲು ಮೈಲಿಗೆಗಳ್ಗೆ ಹೇಸದವನುಂ, ಇಂದ್ರಜಾಲಂಮೊದಲಾದ ಕಪಟವಿದ್ಯೆಯಿಂ ಬದುಂಕುವವನುಂ, ಇದರೊಳ್ಬೀಳ್ವರ್. ಇಂತಿವುಮೊದಲಾದ ಪಲವುಂ ತೆರದ ಪಾತಕಂಗಳನೆಸಗಿದವರ್ಬೀಳ್ವ ನರಕಂಗಳ್ಪಲವುಂ ತೆರನಾಗಿ ಮಿತಿಯಿಲ್ಲದಿರ್ಪುವು. ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯಸಂಕೀರ್ತನದಿಂದಮೆ ಸಕಲ ನರಕ ಭಯಮುಂ ಪರಿಹಾರಮಪ್ಪುದರಿಂ, ನಿನಗೆ ನರಕಾಂತಕನೆಂಬ ಪೆಸರಾಗಿರ್ಕುಂ. ಇಂತಿರ್ಪ ನಿನ್ನನೆ ನೆರೆನಂಬಿದೆನೆನ್ನ ಭಯಮಂ ಪರಿಹರಿಸಿ, ನಿನ್ನಡಿಯಾಗಳಮನಿತ್ತು, ಮನ್ನಿಪುದು ಮನ್ನಿಪುದನನ್ಯಜನಸುಲಭ, ಶ್ರೀ ಯದುಶೈಲವಲ್ಲಭಾ!

— ಪದಿನೆಂಟನೆಯ ಬಿನ್ನಪಂ —

ಕಂ ॥ ಉದ್ಧೃತ ಪಾಪಿಗಳುಂ ಪರಿ ।
ಶುದ್ಧರ್ನಿನ್ನಡಿಯ ನೆನೆದಮಾತ್ರದೊಳೆನ್ಢ ॥
ಸಿದ್ಧಗರುಡಧ್ವಜಾಙ್ಕಂ ।
ಸಿದ್ಧಾರ್ಚ್ಚಿತ ಪದಯುಗಂಗೆ ಬಿನ್ನತಿ ಗೆಯ್ದಂ ॥

ಪರಮಪಾವನಾ! ಪಾಪಂಗಳೆಂಬವು ಕಾಯಿಕಂಗಳೆಂದುಂ, ವಾಚಿಕಂಗಳೆನ್ದುಂ, ಮಾನಸಿಕಂಗಳೆನ್ದುಂ, ಮೂರುಂತೆರನಾಗಿರ್ಕುಂ. ಪೊಲ್ಲದ ವಸ್ತುಗಳಂ ತಿಂಬುದುಂ, ಪೊಲ್ಲದರ ಮನೆಯೊಳುಣ್ಬುದುಂ, ಪೊಲ್ಲದವರ್ಗೆ ಯಜ್ಞಾದಿಕ್ರಿಯೆಗಳಂ ಮಾಡಿಪುದುಂ, ಪೊಲ್ಲದವರಿಂ ದಾನಮಂ ಕೊಳ್ವುದುಂ, ಪರರ ಪೆಂಡಿರ್ಗಳುಪುವುದುಂ, ಪೊಲ್ಲದವರನೋಲಗಿಪುದುಂ, ಪರರೊಡೆವೆಯನಪಹರಿಪುದುಂ, ಪ್ರಾಣಿಹಿಂಸೆಗೆಯ್ವುದುಂಮೊದಲಾದವು ಕಾಯಕಮಾದ ಪಾಪಂಗಳೆನಿಪುವು. ನಿಷ್ಠುರೋಕ್ತಿಗಳನಾಡುವುದುಂ, ಪುಸಿಮಾತನಾಡುವುದುಂ, ಚಾಡಿಯ ಪೇಳ್ವುದುಂ, ಇಹಪರಪ್ರಯೋಜನಮಿಲ್ಲದ ಬರಿಮಾತಿನೊಳ್ ಪೊಳ್ತುಗಳೆವುದುಂ, ನಿವಾದಂಗೆಯ್ವುದುಂ, ವೇದಮಂ ಕೂಲಿಗೋದಿಪುದುಂ, ಪರ ನಿನ್ದೆಗೆಯ್ವುದುಂ ಮೊದಲಾದವು ವಾಚಕ ಪಾಪಂಗಳೆನಿಪುವು.

ಪರರ್ಗೆ ದ್ರೋಹಮನೆಣಿಪುದುಂ, ಸಲ್ಲದಾಸೆಯುಂ, ಸಲ್ಲದ ಕೋಪಮುಂ, ಲೋಭಮುಂ, ಅಜ್ಞಾನಮುಂ, ಕೊಬ್ಬುಂ, ಕೇಣಸರಮುಂ ಮೊದಲಾದವು ಮಾನಸಿಕ ಪಾಪಂಗಳೆನಿಪುವು. ಈ ಪ್ರಕಾರದ ಪಾಪಂಗಳಂ ಮಾಡಿದವರ್, ಆವಾವ ಪಾಂಗಿನ ಶರೀರದೊಳಾವಾವ ತೆರದೊಳ್ ಪಾಪಂಗಳನೆಸಗಿದರ್, ಮರಣಾನ್ತದೊಳದೇಪ್ರಕಾರದ ಯಾತನಾಶರೀರಮಂ ಪರಿಗ್ರಹಿಸುವರ್. ಯಾತನಾಶರೀರಮೆಂಬುದು ಕೊಯ್ದೊಡಂ, ಕೊರೆದೊಡಂ, ಸೀಳ್ದೊಡಂ, ಸುಟ್ಟೊಡಂ ಅಳಿದು ಪೋಗದೆ ಮುಟ್ಟಿದೊಡೆ ಕಂದುವಂತೆ ಮೆಲ್ಲಿತಾಗಿ ಮಿತಿಯಿಲ್ಲದ ವೇದನೆಯನನುಭವಿಸುತಿಪ್ಪುದು. ಇನ್ತಿಪ್ಪ ಶರೀರದೊಳ್ ಪಾಪಿಗಳಂ ಯಾತನೆಬಡಿಸುವ ಕ್ರಮವೆಂತೆನೆ:— ಈ ಪಾಪಿಯನ್ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಗರಗಸದಿಂ ಕೊಯ್ವುದುಂ, ಬಾಚಿಯೊಳ್ ಕೆತ್ತುವುದುಂ, ಚಾಳು ನೆಲದೊಳ್ ಪೊರಳಿಪುದುಂ, ನಿಂಬೆವುಳಿಯ ಮಡುವಿನೊಳ್ ಮುಳುಂಗಿಪುದುಂ, ಕಾದೆಣ್ಣೆ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಯೊಳ್ ಕುದಿಯಿಪುದುಂ, ತಳಸಿದ ಕೊವಲಿಯೊಳ್ ಸಂದುಸಂದುಗಳಂ ತತ್ತರಿಪುದುಂ, ಪದ್ದು ಗಾಗೆ ಗೂಗೆ ನಾಯ್ನರಿಗಳ್ಗಂ ಭೂತಪ್ರೇತಪಿಶಾಚಕಂಗಳ್ಗಂ ಕರುಳ್ಕಿತ್ತಕ್ಕಣ್ಣಂಗಳಂ ಪಚ್ಚುಕುಡುವುದುಂ, ಸಾಣೆವಿಡಿದ ಶಸ್ತ್ರದಂತಿಪ್ಪಲಗಳಿಂದೆಸೆವೆಲೆಗಳ್ವೆಯ ಕಾಡೆಂಬ ಅಸಿಪತ್ರವನದೊಳ್ ಅತ್ತಣಿಂದಿತ್ತಣ್ಗೋಡಿಸಿ ಇತ್ತಣಿಂದತ್ತಣ್ಗೋಡಿಸಿ ಮೈಯ್ಯಕಣ್ಣು ಕರುಳ್ಗಳಂ ಕತ್ತರಿಪುದುಂ, ಕವಣೆಯೊಳಿರಿಸಿ ಬೀಸಿಬೀಸಿಮುವುದುಂ, ಉದ್ದವಾದ ಬೆಟ್ಟದ ಕೊನೆಯ ಕೋಡುಗಲ್ಗಳ ಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಜರಿಗೆ ತಲೆಕೆಳಗು ಮಾಡಿ ನೂಂಕುವುದುಂ, ಕಾಯ್ದ ಕಾವಲಿಯ ಮೇಲೆ ಪೊರಳಿಪುದುಂ, ಮೈಯ್ಯೆಲ್ಲಮಂ ಪಿರಿದು ಕಿರಿದಾಗಿ ಕತ್ತರಿಪುದುಂ, ಕತ್ತರಿಸಿದ ತುಂಡುಗಳಂ ಗುಂಭದೋಳ್ತುಂಬಿ ಕುದಿಯಿಸುವುದುಂ, ಇವು ಮೊದಲಾದ ಯಾತನೆಗಳಂ ಪಲವುಂ ಕೋಟಿ ಯುಗಮನುಭವಿಸಿ, ಮಗುಳೆ ಭೂಮಿಯೊಳ್ಪುಟ್ಟುವಾಗಳುಂ ಮಾನಸಿಕ ಪಾಪಂಗಳನೆಸಗಿದವರ್ ಪಕ್ಷಿಮೃಗಂಗಳಾಗಿಯುಂ, ಕಾಯಿಕ ಪಾಪಂಗಳನೆಸಗಿದವರ್ ಪುಲ್ಗಿಡುಮ [illegible]

ಯ್ದವರ್ ಶ್ವಾನಸೂಕರಖರೋಷ್ಟ್ರಯೋನಿಗಳೊಳಂ ಆಡುಕುರಿ ಪುಲ್ಲೆಪಕ್ಷಿಗಳೊಳಂ ಚಾಂಡಾಲಯೋನಿಗಳೊಳಂ ಪಲವುಂ ಬಾರಿ ಪುಟ್ಟುತಿಪ್ಪರ್. ಸುರಾಪಾನಮಂ ಮಾಡಿದ ಪಾರ್ವರ್ ಕ್ರಿಮಿ ಕೀಟ ಪತಂಗಯೋನಿಗಳೊಳಂ ಅಮೇಧ್ಯಭಕ್ಷಕಂಗಳಾದ ಶ್ವಾನಸೂಕರಾದಿಗಳೊಳಂ, ಹಿಂಸಕಂಗಳಾದ ಪುಲಿಕರಡಿಮುಂತಾದವರೊಳಂ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯಂಗಳಾದ ಗಾಗೆಗೂಗೆಮೊದಲಾದುವರೊಳಂ, ಅನ್ತ್ಯಜಾತಿಯೊಳಂ ಪಲರ್ಮೆ ಪುಟ್ಟುತಿಪ್ಪರ್. ಸುವರ್ಣಸ್ತೇಯಮಂ ಮಾಡಿದವರ್ ಪಾವು ಪಲ್ಲಿಗಳೊಳಂ, ನೀರ ಕಾಗೆ ಕೋಳಿಮೊದಲಾದ ಜಲಚರ ಪಕ್ಷಿಗಳೊಳಂ, ಭೂತ ಪ್ರೇತ ಪಿಶಾಚ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸ ಜಾತಿಯೊಳಂ, ಪುಟ್ಟುತಿಪ್ಪರ್. ಗುರುತಲ್ಪಗಮನಮನೆಸಗಿದವರ್ ಪುಲ್ಪೊದರ್ಬಳ್ಳಿಗಳಾಗಿಯುಂ, ಪೆಣ್ದಿನಿಗಳಾದ ನಾಯ್ನರಿಗಳಾಗಿಯುಂ, ಕ್ರೂರಕರ್ಮರತರಾದ ಮನುಷ್ಯರಾಗಿಯುಂ ಪುಟ್ಟುತಿಪ್ಪರ್. ಈ ಮಹಾಪಾತಕಿಗಳೊಡನಾಡುವ ತತ್ಸಂಯೋಗಮೆಂಬ ಪಾತಕಮನೆಸಗಿದವರ್ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸಯೋನಿಯೊಳ್ಪುಟ್ಟುತಿಪ್ಪರ್. ಇಂತಿವುಮೊದಲಾಗಿ ಪಲವುಂ ತೆರದ ಪಾಪಂಗಳನೆಸಗಿದವರ್ ಪಲವುಂ ಪಾಪಯೋನಿಗಳೊಳ್ಪುಟ್ಟುತಿಪ್ಪರ್. ಈ ಪಾತಕಿಗಳ್ತಮ್ಮ ಪಾತಕಂಗಳನಿತರ್ಕ್ಕಂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಮನೆಸಗುವುದು ಜನ್ಮಕೋಟಿಯೊಳಂ ತೀರದು. ದಯಾಳುವಾದ ನಿನ್ನ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂ ಮನದೊಳ್ವಿವೇಕಂಪುಟ್ಟಿ, ಪಿಂತಣ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಮುಂಟಾಗಿ, ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಮನಾಚರಿಸಿ, ನಿನ್ನಾಳ್ದರುಂ ತಾವಾಗು ಮೊಂಬೆಳಕೆಗೂಡಿ, ನಿನ್ನನೇ ನೆನೆವುತಿಪ್ಪರೆಂಬ ಕೃಷ್ಣಾನುಸ್ಮರಣಮೊಂದರಿಂದಮೆ ಸಕಲ ಪಾಪಂಗಳುಂ ಸಮಾಸನಮಾಗಿ ಪೋಪುದೆಂಬ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥತತ್ತ್ವಮಂ ತಿಳಿಯೆ, ನೀನೆ ಪರಮ ಪಾವನನೆನಿಸುವೆ. ಅದರಿಂ, ನೀನೆನ್ನ ಪಾಪಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸದೆ ನಿನ್ನ ಪಾವನತ್ವಮಂ ಮೆರೆವೆನ್ನಂ ಪೊರೆವುದು ಪೊರೆವುದು ಅನನ್ಯಜನಸುಲಭ, ಶ್ರೀ ಯದುಶೈಲವಲ್ಲಭಾ ! * * * * *

ವೃ॥ ಶ್ರೀಪತಿಲೋಕಕರ್ತೃ ನಿಗಮಸ್ತುತನಪ್ರತಿಮೈಭವಂ ಜಗ।
ದ್ರೂಪನಸಾಧ್ಯಸಾಧಕನಶೇಷನುಮಂ ಪರತತ್ತ್ವನುಂ ಪೃಥ॥
ಗ್ರೂಪವಿಚಿತ್ರಕರ್ಮಫಲದಾಯಕನೆಂದುಮಹೀಮಹೇಂದ್ರನೊ।
ಲ್ದೀಪರಿ ಬೈತ್ತ್ಯವೃತ್ತಿಗೊರೆದಂ ಪದಿನೆಂಟುಮುದಾರಗದ್ಯದೊಳ್॥

ಪದಿನಾಲ್ಕುಂ ಲೋಕಮುಂ ಭಾವಿಸೆಯುಸುಖಮನಿತ್ಯಂ
ಪರಬ್ರಹ್ಮಮೊಂದೇ। ವಿದಿತಂನಿತ್ಯಾಪಿತಾನಂದಮಯಮ
ನಿದ ಘಂಟಾರ್ಥಮಂ ಭಾವಿಸಲ್ಕೀ॥ ಪದದೊಳ್ವೈರಾಗ್ಯ
ಮುಂ ಮೋಕ್ಷದೊಳೆರಕಮುಮುಕ್ಕುಂ ಬುಧರ್ಗೆಂದುಮಿ
ಕ್ಕೆಂ। ಮುದದೊಳ್ ಪ್ರಾಥಪ್ರತಾಪಂ ಸನಕಮುನಿ ಸ
ಮಾರಾಧಿತಂಗೊಲ್ದು ದೇಳ್ದಂ॥ ೨॥

ಕಂ॥ ಮುಕ್ತಿಯೊಳಾಸೆಯುಮಿತರವಿ।
ರಕ್ತಿಯುಮನುಗೂಡಿದವರ್ಗೆ ಮೋಕ್ಷೋಪಾಯಂ॥
ಯುಕ್ತಮನೆಪೇಳ್ದನಿತರ।
ಭಕ್ತಕುಟುಂಬಂಗೆಮಣಿದುಚಿಕದೇವೇಂದ್ರಂ॥ ೩॥
ಈರಾರುಂಗದ್ಯದೊಳ।
ನ್ನೇರನ್ತಿಯ ಮುಕ್ತ್ಯುಪಾಯಮುಂ ಮೋಕ್ಷಮುಮಂ॥
ಸೂರಿಸಮಾಜಂ ಸ್ತೈಯೆನೆ।
ನಾರಾಯಣನಡಿಗಭೇದ್ಯವಿಶ್ರಮನುಸಿರ್ದಂ॥ ೪॥

ಮೋಕ್ಷದಾನೈಕದೀಕ್ಷಿತಾ! ಲೋಕಗರ್ಬ್ಬಯಸುವ ಪುರುಷಾರ್ಥಂಗಳೊಳರ್ಥಕಾಮಾದಿಗಳಸ್ಥಿರಂಗಳುಮಲ್ಪಸುಖಂಗಳುಮೆಂದು, ಅವಂ ಜರೆದು, ನಿತ್ಯಮುಂ ನಿರವಧಿಕಾನನ್ದಮುಮಪ್ಪುದರಿಂ ಮೋಕ್ಷಮೊನ್ದನೆ ಪೊಗಳ್ದು, ಇದಂ ಸಾಧಿಸಲ್ಕೆ ಕರ್ಮ ಜ್ಞಾನ ಭಕ್ತ್ಯಾದಿಗಳುಪಾಯಂಗಳೆಂದುಂ ವೇದಾನ್ತಂಗಳುಂ ತಿಳಿಪಿದ್ದೈ. ಈ ತತ್ತ್ವಾರ್ಥಮಂ ಪಿರಿಯರುಪದೇಶದಿಂದರಿತು ವಿಚಾರಿಸೆ, ಕರ್ಮಯೋಗಮೆಂಬುದು:— ಅರಿವುಮಾಪ್ಪರ್ವಂ ಪುರುಳಲ್ಲದೆಮಗೆ ನೀನಿವೆಲ್ಲಮನಿತ್ತು. ನೀನಿತ ಸಾಮಗ್ರಿಯುಂ ನಿನ್ನೊಳಗೆಮುವ, ನಿತ್ಯಕರ್ಮಂಗಳನೆ

ಮ್ಮ ಕೈಯೊಳ್ನೀನೇ ಮಾಡಿಸುವುದರಿಂ ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ಧರ್ಮಂಗಳ ನಾಮೆಸಗುವೆವೆಮ್ಬ ಕರ್ತೃತ್ವಕ್ಕಂ, ಈ ಕರ್ಮದಿಂದೆ ಈ ಫಲಮಂ ಪಡೆವೆವೆಂಬ ಕಾಮನೆಗಂ ಕಾರಣಮಿಲ್ಲೆಂದು ತಿಳಿದು, ಈ ನೆನಪು ಗೂಡಿ ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ಧರ್ಮಂಗಳನೆಸಗುವ ಜಾಣ್ಮೆ ; ಜ್ಞಾನಯೋಗಮೆಂಬುದು:— ಈ ಕರ್ಮಯೋಗದಿಂ ಪಿಂತಣ ಸಕಲಪಾಪಂಗಳೆಂಬ ಕಲ್ಮಷಮಂ ಕಳೆದು, ನಿರ್ಮಲಮೆನಿಪಂತಃಕರಣದೊಳ್ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ಕ್ರಮದಿಂದಿಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕುಂ ತತ್ವಂಗಳ ನೆಲೆಯುಂ ತಿಳಿದು, ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕಂ ಅಧಿಕಮೆನಿಪ ಜೀವಾತ್ಮ ಪರಮಾತ್ಮ ಸ್ವರೂಪಮುಂ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿದಂತೆ ಅರಿವ ತಿಳಿವು ; ಭಕ್ತಿಯೋಗಮೆಂಬುದು:— ಜೀವಪರಮರ ನೆಲೆಯುಂ ತಿಳಿದು, ನಿತ್ಯಮೆನಿಪ ವರ್ಣಾಶ್ರಮಧರ್ಮಂಗಳನಾಚರಿಸುತ್ತೆ ವೇದಾನ್ತವಿಹಿತಕ್ರಮದೊಳ್ ಪ್ರೀತಿರೂಪಮಾಗಿ ನಿನ್ನಡಿಗಳನಡವಿಡದೆ ನೆನೆವ ನಿಧಿಧ್ಯಾಸನಂ. ಇವರ ನೆಲೆಯುಂ ವಿಚಾರಿಸೆ, ಕರ್ಮಯೋಗಂ ಮನಸ್ಸಿಂಗೆ ಪರಿಶುದ್ಧಿಯನೆಸಗುತ್ತೆ ಜ್ಞಾನಯೋಗಮನುಣ್ಟುಮಾಡಿ ಭಕ್ತಿಯೋಗಕ್ಕಂಗಮಾಗಿಪ್ಪುದಲ್ಲದೆ ಸ್ವಾತನ್ತ್ರ್ಯದಿಂ ಮೋಕ್ಷಸಾಧನಮಲ್ತು ; ಜ್ಞಾನಯೋಗಮುಂ ಭಕ್ತಿಗೆಯ್ದ ಜೀವಾತ್ಮಸ್ವರೂಪಮುಂ ಭಕ್ತಿಗೆ ವಿಷಯಮಪ್ಪ ನಿನ್ನಸ್ವರೂಪಮುಂ ತಿಳಿಪ ಭಕ್ತಿಯೋಗಮಂ ಬಳೆಯಿಪುದಲ್ಲದೆ ಸ್ವಾತನ್ತ್ರ್ಯದಿಂ ಮೋಕ್ಷಸಾಧನಮಲ್ತು ; ಭಕ್ತಿಯೋಗಮುಂ ಆಳ್ದನಪ್ಪ ನಿನ್ನಡಿಯೊಳ್ ಆಳೆನಿಸಿದ ಆಮೆಸಗುವ ಪ್ರೀತಿ, ಲೋಕದೊಳ್ ಆಳ್ದಂಗೆ ಆಳ್ಗಳೊಳ್ಪುಟ್ಟುವ ಪ್ರೀತಿಯೇ ಕಾರ್ಯಕರಮಲ್ಲದೆ ಆಳೆನಿಸಿದವರ್ಗ್ಗೆ ಆಳ್ದನೊಳುಂಟಾದ ಪ್ರೀತಿ ಮಾತ್ರಮೇ ಕಾರ್ಯಕರಮಲ್ತೆಂಬುದರಿಂ, ಭಕ್ತಿಯುಂ ಸಾಕ್ಷಾನ್ಮೋಕ್ಷಸಾಧನಮಲ್ತು. ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯೊಂದೇ ಮೋಕ್ಷಸಾಧನಮಪ್ಪುದರಿಂ, ನಿನ್ನ ದಯಾಮೃತದೊಳ್ಪುಟ್ಟ ಬೆಳೆದ ಪರಾಂಕುಶ ಪರಕಾಲ ಯತಿವರಾದಿಗಳ್ಪಿಡಿದು ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಚಾರ್ಯಪರ್ಯನ್ತಮಾದ ಪಿರಿಯರುಂ ಕುರಿತೆನ್ನೊಳ್ ದಯೆಗೆಯ್ವುದು ದಯೆಗೆಯ್ವುದನನ್ಯಜನಸುಲಭ, ಶ್ರೀಯದುಶೈಲವಲ್ಲಭಾ! •

ಕಂ ॥ ಸಾತ್ವಿಕಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳೊಳೇ।
ತತ್ತ್ವಂನಿರ್ಣೀತಮಕ್ಕುಮೆಂದಾದರದಿಂ ॥
ಸಾತ್ವನಿಧಿಯಡಿಗೆ ವೈಷ್ಣವ ।
ತತ್ತ್ವೋದ್ಧರಣಪ್ರವೀಣನೊಳ್ಪಂದೊರೆದಂ ॥

ಸತ್ವಪ್ರವರ್ತಕಾ! ವೇದಾನ್ತಾರ್ಥಮನ್ನಿಶ್ಚೈಸುವೆಡೆಯೊಳ್ ಇತಿಹಾಸಪುರಾಣಂಗಳಿಂದು ನಿಶ್ಚೈಸವೇಳ್ಪುದು. ಅವರೊಳ್ ಶ್ರೀರಾಮಾಯಣ ಭಾರತಂಮೊದಲಾದ ಇತಿಹಾಸಂಗಳ್ ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಯನೆ ಪೇಳ್ವುದರಿಂ, ಸಾತ್ವಿಕಂಗಳಾಗಿ ಸರ್ವಾಂಶದೊಳಂ ಪ್ರಮಾಣಂಗಳಾಗಿಪ್ಪುವು. ಪುರಾಣಂಗಳನಿತುಂ ಚತುರ್ಮುಖಂ ಪವಣ್ಗೈದುದರಿಂ ಆ ಚತುರ್ಮುಖಂಗೆ ಆ ದಿವಸದೊಳಾವಗುಣಂ ಪೆರ್ಚಿರ್ಪ್ಪುದು, ಆ ದಿನದೊಳ್ಪೇಳ್ದ ಪುರಾಣಂ ಆಗುಣವಾಗಿಪ್ಪುದು. ಅದೆಂತೆನೆ:— ನಾಲ್ಮೊಗನ ದಿನಕ್ಕೆ ಕಲ್ಪಮೆಂದು ಪೆಸರ್. ನಾಲ್ಮೊಗನುಂ ಪ್ರಕೃತಿಯೊಳ್ಸಲ್ಕಿದವನಾದಕಾರಣಂ, ಆತಂಗಂ ಸತ್ವ ರಜಸ್ತಮೋಗುಣಂಗಳೊಳವು. ಆವಕಲ್ಪಂಗಳೊಳ್ ಸತ್ವಗುಣಂ ಪ್ರಬಲಗುಣವಾಗಿರ್ಕುಂ, ಆ ದಿವಸಂಗಳೊಳ್ಪೇಳ್ದ ಪುರಾಣಂಗಳ್ ಸಾತ್ವಿಕಂಗಳೆನಿಸಿ, ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಯಂ ಪೊಗಳ್ದು, ಮೋಕ್ಷಸಾಧನವಾಗಿರ್ಕುಂ. ಮತ್ತಂ ಆವದಿವಸಂಗಳೊಳ್ ರಜೋಗುಣಂ ಪ್ರಬಲಮಾಗಿರ್ಕುಂ, ಆ ದಿವಸದೊಳ್ಪೇಳ್ದ ಪುರಾಣಂಗಳ್ ರಾಜಸಂಗಳೆನಿಸಿ, ನಾಲ್ಮೊಗನ ಪೇರ್ಮೆಯಂ ಪೇಳ್ದು ಸ್ವರ್ಗೈಶ್ವರ್ಯಾದಿ ಮಧ್ಯಮ ಫಲಸಾಧನವಾಗಿರ್ಕುಂ. ಮತ್ತಂ ಆವ ದಿವಸಗಳೊಳ್ತಮೋಗುಣಂ ಪ್ರಬಲಮಾಗಿರ್ಕುಂ, ಆ ದಿವಸಂಗಳೊಳ್ ಪೇಳ್ದ ಪುರಾಣಂಗಳ್ತಾಮಸಂಗಳೆನಿಸಿ, ರುದ್ರನ ಪೆರ್ಚುಗೆಯಂ ನುಡಿದು, ಅಧೋಗತಿಸಾಧನವಾಗಿರ್ಕುಂ. ಆದುದರಿಂ ನಾಲ್ಮೊಗಂ ಸತ್ವೋದ್ರಿಕ್ತದಿವಸಂಗಳೊಳ್ಪೇಳ್ದ ಸಾತ್ವಿಕಪುರಾಣಂಗಳ್ಮುಖ್ಯಪ್ರಮಾಣಮಾಗಿರ್ಕುಂ. ಮಿಕ್ಕ ರಾಜಸತಾಮಸಪುರಾಣಂಗಳೊಳ್ ಸಾತ್ವಿಕಪುರಾಣಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧಮಲ್ಲದುಶಮೆಲ್ಲಮುಂ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾ

ಗಿರ್ಕ್ಕುಂ ; ವಿರುದ್ಧಮಾಗಿರ್ಪ್ಪುದಂಶಂ ಸ್ವಾರ್ಥದೊಳಪ್ರಮಾಣಮಾಗಿ, ಪ್ರಶಂಸಾಧಿವರಮಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಈ ಮರ್ಯ್ಯಾದೆಯುನರಿಯದೆ, ರಾಜಸ ತಾಮಸ ಪುರಾಣಂಗಳೊಳ್ಪೇಳ್ದುದೆಲ್ಲಮುಂ ಪ್ರಮಾಣಮೆಂದು ನಂಬಿ ನಡೆವರ್ಗ್ಗೆ ಮಧ್ಯಮಗತಿಯುಮಧೋಗತಿಯುಮಪ್ಪುದೆಂದು ಮತ್ಸ್ಯಪುರಾಣದೊಳ್ಪೇಳ್ದುದು ; ಶ್ರೀ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯೊಳ್ ನೀನುಂ ಪೇಳ್ದೆ. ಇದರ ನೆಲೆಯುಂ ವಿಚಾರಿಸೆ, ಪರಮಪುರುಷಾರ್ಥಮಾದ ಮೋಕ್ಷಮೆಂಬುದು ಅರ್ಥಪಂಚಕ ತತ್ವಜ್ಞಾನಮಿಲ್ಲದೆ ಕೂಡದು, ಆ ತತ್ವಜ್ಞಾನಂ ಸಾತ್ವಿಕಶಾಸ್ತ್ರಪ್ರವೇಶಮಿಲ್ಲದೆ ಕೂಡದು, ಆ ಸತ್ವಗುಣಂ ನಿನ್ನ ಜಾಯಮಾನಕಟಾಕ್ಷಮಿಲ್ಲದೆ ಕೂಡದು. ಅದರಿಂ ನಿನ್ನ ಜಾಯಮಾನಕಟಾಕ್ಷಮುಂ ಪಡೆದು, ಸಾತ್ವಿಕರಾಗಿ ಸಾತ್ವಿಕ ಪುರಾಣಾನುಗುಣಮಾಗಿ ವೇದಾನ್ತಾರ್ಥನಿಶ್ಚಯಂಗೆಯ್ವ ಮಹಾತ್ಮರಂ ಸೇರೆ ನೆಮ್ಬುವ ಸತ್ವಗುಣಮನೆನಗೆ ಪಾಲಿಪುದು ಪಾಲಿಪುದನನ್ಯಜನ ಸುಲಭ, ಶ್ರೀ ಯದುಶೈಲವಲ್ಲಭಾ ! * * *

— ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೆಯ ಬಿನ್ನಪಂ —

ಕಂ ॥ ಯೋಗಂಸಾಂಖ್ಯಂಪಾಶುಪ।
ತಾಗಮಮಿನಿತರ್ಕ್ಕೆಪಾಂಚರಾತ್ರವಿರ್ಪ್ಪರಿದೆಂ।
ದಾಗೋವಿಂದನೊಳುಸಿರ್ದಂ।
ರಾಗದೆ ದುರ್ಮ್ಮತವಿಮರ್ದನದ್ಭುತಚರಿತಂ॥

ಸರ್ವತನ್ತ್ರಸ್ವತನ್ತ್ರಾ! ತಂತ್ರಂಗಳೆಂಬವು— ಸಾಂಖ್ಯಮುಂ, ಯೋಗಮುಂ, ಪಾಶುಪತಮುಂ, ಶ್ರೀ ಪಾಂಚರಾತ್ರಮೆಂಬುವು. ಇವರ್ಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಾನ್ತಂಗಳೆಂದುಂ, ಆಗಮಂಗಳೆಂದುಂ, ಪೆಸರಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಇವರೊಳ್ ಸಾಂಖ್ಯತಂತ್ರಮೆಂಬುದು, ಈ ಪಂಚವಿಂಶತಿ ತತ್ವಂಗಳ ಸ್ವರೂಪಮಂ ನಿರೂಪಿಸಲ್ಕಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿರ್ಪ್ಪುದರಿಂ, ತತ್ವನಿರೂಪಣಂಗೆಯ್ವಂಶದೊಳ್ ಪ್ರಮಾಣಮಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಈ ತತ್ವನಿರೂಪಣದೊಳೆಲರುಂ ಪ್ರೀತಿಯಿಂ ಪ್ರವರ್ತಿಸವೇಳ್ಕುಂದೆಂದು ಈ ಪಂಚವಿಂಶತಿ ತ

ಳಿಂದಮಾ ಜಗಂ ಪುಟ್ಟುವದು, ಬೇರೆಯಿರ್ಪ್ಪರ್ತ್ತಾರನೆಯ ತತ್ವಮಾದ ಈಶ್ವರನಂ ಕಣ್ಡವರಾರ್? ' ಎಂದಿವು ಮುಂತಾಗಿ ವೇದವಿರುದ್ಧಂಗಳಾಗಿ ಕೆಲವು ವಚನಂಗಳಿರ್ಪುವು ; ಆಯಂಶಂ ಸ್ತುತಿರೂಪಮಲ್ಲದೆ ಪ್ರಮಾಣಮಲ್ತು. ಯೋಗ ತಂತ್ರಮೆಂಬುದು, ಯಮ ನಿಯಮಾದಿ ಯೋಗಾಂಗಂಗಳಂ ನಿರೂಪಿಸಲ್ಕಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿರ್ಪುದರಿಂ, ಯೋಗನಿರೂಪಣಾಂಗ್ಯವ ಅಂಶದೊಳ್ಪ್ರಮಾಣಮಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಈ ಯೋಗನಿರೂಪಣದೊಳೆಲ್ಲರುಂ ಪ್ರೀತಿಯಿಂ ಪ್ರವರ್ತಿಸಲ್ಕಾಗಿ ಜಗದೀಶ್ವರಂಗಂ ಈ ಯೋಗ ಪ್ರಭಾವಪಂಪಮು ಜಗದೀಶ್ವರತ್ವಮುಣ್ಟಾಯಿತೆಂಬಿವು ಮುನ್ತಾಗಿ ವೇದವಿರುದ್ಧಂಗಳಾಗಿ ಕೆಲವು ವಚನಂಗಳಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಆಯಂಶದೊಳ್ ಸ್ತುತಿರೂಪಮಲ್ಲದೆ ಪ್ರಮಾಣಮಲ್ತು. ಪಾಶುಪತಮೆಂಬುದು, ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಂಗಳೆಂಬ ತ್ರಿವರ್ಗಫಲಸಾಧನಮಾದ ದೇವತಾನ್ತರೋಪಾಸನಪ್ರಕಾರಮಂ ನಿರೂಪಿಸಲ್ಕಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿರ್ಪ್ಪುದರಿಂದಾ ದೇವತೋಪಾಸನಾ ನಿರೂಪಣಂ ಗೆಯ್ವಂಶದೊಳ್ಪ್ರಮಾಣಮಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಈ ದೇವತಾನ್ತರೋಪಾಸನಂಗಳೊಳೆಲ್ಲರುಂ ಪ್ರೀತಿಯಿಂ ಪ್ರವರ್ತಿಸಲ್ಕಾಗಿ ಈ ದೇವತಾಂತರಂಗಳೇ ಪರತತ್ವಮೆಂದಿವು ಮುಂತಾಗಿ ವೇದವಿರುದ್ಧಂಗಳಾಗಿ ಕೆಲವು ವಚನಂಗಳಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಆ ಯಂಶದೊಳ್ ಸ್ತುತಿಮಾತ್ರಮೆಯಲ್ಲದೆ ಪ್ರಮಾಣಮಲ್ತು. ಶ್ರೀ ಪಾಂಚರಾತ್ರಮೆಂಬುದು ವೇದಾನ್ತತಾತ್ಪರ್ಯವಿಷಯಮಾದ ಭಗವದುಪಾಸನಾ ನಿರೂಪಣಾರ್ಥಮಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿರ್ಪುದರಿಂ, ಸರ್ವಾಂಶದೊಳಂ ವೇದಾನ್ತಾನುಗುಣಮಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣಮಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಈಯರ್ಥಂ ಮಹಾಭಾರತದ ಶಾನ್ತಿಪರ್ವದೊಳ್ಸುವ್ಯಕ್ತಮಾಗಿರ್ಕ್ಕುಂ. ಅದೆಂತೆನೆ: ಮೋಕ್ಷಧರ್ಮದೊಳ್ನಿಷ್ಠಾ ನಿರ್ಣಯಾಧ್ಯಾಯದೊಳ್ “ ವೇದಂಗಳುಂ, ಶ್ರೀ ಪಾಂಚರಾತ್ರಮುಂ, ಸಾಂಖ್ಯಮುಂ, ಯೋಗಮುಂ, ಪಾಶುಪತಮೆಂಬೀ ಪಂಚ ಸಿದ್ಧಾಂತಂಗಳುಂ ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧಮಾದ ತತ್ವದ ನೆಲೆಗಳಂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುವೋ? ಎಲ್ಲಮುಂ ಒನ್ದೇ ತತ್ವದ ನೆಲೆಯಂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುವೊ? ” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಪೂರ್ವಕಮಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿ, ಪಲವುಂ ದಾರಿಗಳೊಂದೇ ಪಟ್ಟಣಮಂ ಸೇರಿಯೊಂದೇನೆಲೆಯಂ ಪಡೆವಂತೆ ವೇದಮುಂ ಶ್ರೀ ಪಾಂಚರಾತ್ರಮುಂ ಮಿಕ್ಕಿನ ಮೂರುಂ ತಂತ್ರಂಗ

ಳುಂ ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಯುಂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿಯೊಂದೇ ನೆಲೆಯಂ ಪಡೆವುವೆಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಗಿರ್ಪುದು. ಇನ್ನು ತಂತ್ರಂಗಳನಿತುಂ ನಿನ್ನಂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತು ನಿನಗೆ ಪರತಂತ್ರಮಾಗಿರ್ಪುದಱಿಂ, ನೀಂ ಸರ್ವತಂತ್ರಸ್ವತಂತ್ರನೆನಿಸುವೈ. ಇಂತಿರ್ಪ ನೀನೆಯೆನಗೆ ನಿನ್ನ ನೆಲೆಯುಂ ತಿಳುಪುವುದು ತಿಳುಪುವುದನನ್ಯಜನಸುಲಭ, ಶ್ರೀ ಯದುಶೈಲವಲ್ಲಭಾ!

— ಇರ್ಪತ್ತೆರಡನೆಯ ಬಿನ್ನಪಂ —

ಕಂ॥ ಆರಯೆವಿಷಯಾವಳಿಯೊಳ್ ।
ವೈರಾಗ್ಯಂಸುಲಭಮೊಳ್ಪನರಿವರ್ಗೆನ್ನಾ॥
ಸೂರವಡೆಸೂರೆಗಾರು ।
ಸಾರಸಭವಸನ್ನುತಂಗೆಬಿನ್ನತಿಗೆಯ್ವಂ॥

ಅನನ್ಯಜನಸುಲಭಾ! ಜಗದೊಳ್ಮನುಜರ್, ಶಬ್ದಾದಿ ವಿಷಯಂಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ನಿನ್ನನೆ ನೆರೆ ನಂಬಿದವರ್ಗೆ ನೀಂ ಸುಲಭನೆಂದು ತಿಳಿದ ಮಹಾತ್ಮರ್ ನಿನ್ನಡಿಗಳಂ ಸಾರ್ದು ತಮ್ಮ ಭಾವಮಂ ನಿಳುಪಿ ಸುಖದೊಳಿರ್ಪರ್; ಮತ್ತೆ ಕೆಲರ್ಪಂಡಿತಮನ್ಯರ್, ಶರೀರಮುಳ್ಳನ್ನೆವರಂ ವಿಷಯಂಗಳಂ ಬಿಡಕೂಡದುದಱಿಂ ನಿನ್ನ ಭಜನೆ ದುರ್ಘಟಮೆಂಬರ್. ಅವರ್ಪೇಳ್ವ ಕುಯುಕ್ತಿಗಳ್ಕೆಲವೊಳವು. ಅವೆಂತೆನೆ:— ವಿಷಯಂಗಳಂ ಪರಿತ್ಯಜಿಸುವದೆಂಬುದು ಯೆರಳ್ತೆರಂ ; ವಿಷಯಂಗಳನಿತುಮಂ ನಾಶಂಗೆಯ್ವುದೊಂದು, ಅಲ್ಲದೊಡೆ ವಿಷಯಂಗಳಿರ್ದ್ದೊಡಂ ಅವು ಸೋಂಕದಿರ್ಪುದುಮೊಂದು. ಇವರೊಳ್ನೀನುಂಟುಮಾಡಿದ ವಿಷಯಂಗಳನಿತುಮಂ ನಾಶಂಗೆಯ್ದೊಡೆ, ನಿನ್ನೊಡಮೆಗಳಂ ಕೆಡಿಸಿದ ಸ್ವಾಮಿದ್ರೋಹಂ ಬರ್ಪುದು ; ವಿಷಯಂಗಳ ಸೋಂಕಿಲ್ಲದಿರ್ಪೆವೆಂದೊಡೆ, ಈ ಪ್ರಕೃತಿಮಣ್ಡಲಮಂ ಬಿಟ್ಟು ಪೋಗದಱಿಂದಮಶಕ್ಯಮಲ್ತು. ಊರೊಳಿರ್ಪ ವನಿತಾದಿವಿಷಯಮಂ ಮಾಣ್ದು ಬನದೊಳಿರ್ದೊಡಂ, ನೀರೊಳ್ಮುಳುಂಗಿರ್ದೊಡಂ, ಆದಿಭರತನಂತೆಯುಂ ಸೌಭರಿಯಂತೆಯುಂ ಎರಳೆಯ ಕಱು ಮೀನ್ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಂಗಳ್ಸಂಸಾರಸಂಬನ್ಧಮನುಂಟು ಮಾಡದೆ ಬಿಡವು, ಅದಱಿಂ ವಿಷಯತ್ಯಾಗಮಶಕ್ಯಮೆಂಬರ್. ಇವರೋ

ರ್ಮ್ಮೆಯುಂ ವೇದಾನ್ತವಿತ್ತುಗಳಪ್ಪ ಪಿರಿಯರಡಿನೆಳಲೊಳಿರ್ದ್ದು ಪೊಳ್ತುಗಳೆದವರಲ್ತು. ಪಿರಿಯರುಪದೇಶದಿಂ ತಿಳಿಯೆ, ವಿಷಯಪರಿತ್ಯಾಗಮುತ್ಪನ್ನಸುಲಭಮಾಗಿರ್ಪ್ಪುದು. ಅದೆನ್ತೆನೆ:— ಆಳೋರ್ವ್ವನರಸನ ನೆಣಿಸದೆ ಅವನ ಭಣ್ಡಾರಕ್ಕೆ ಸಲುವ ನಾಡು ಬೀಡಗಳೊಳಪ್ಪೊಡವೆಗಳಂ ತನಗೆಂದು ಘುಳಿಸಿ, ತನ್ನಿಚ್ಛೆಬನ್ದನ್ತೆ ಬೀಯ್ಯಂಗೆಯ್ದು ಕಿಡಿಸಿದೊಡೆ ಆಸೆಗನುಂ ಸ್ವಾಮಿದ್ರೋಹಿಯುಮಕ್ಕುಂ ; ಅನ್ತಲ್ಲದೆ ತಾನಾಳೆಂಬ ನೆನಪುಗೂಡಿ ಅವನ ಸೇವೆಗೆಂದೊಡವೆಗಳಂ ಸಂಪಾದಿಸಿದುದೆಲ್ಲಮನಂದಂದಿಗೊಪ್ಪಿಸಿ, ಅವನಾರೋಗಣೆಗೆಯ್ದುಳಿದ ಅಮೃತಾನ್ನಮನುಣ್ಡು ಅವನುಟ್ಟು ತೊಟ್ಟು ಕಳದಿತ್ತೊಡವೆಯುಡಿಗೆಗಳಂ ಧರಿಸಿ, ಸಿರಿವಡೆದು ಮೆರೆದೊಡಂ ನಿಸ್ಪೃಹನುಂ, ವಿಶ್ವಾಸಿಯುಮೆನಿಕ್ಕುಂ. ಅಂತು ನಿನ್ನೊಳಗಮನೆನಿಸಿದ ತನ್ನ ಸ್ವರೂಪಮಂ ತಿಳಿಯದೆ ತಾಂಸ್ವತನ್ತ್ರನೆಂಬಜ್ಞಾನದಿಂ ತನ್ನ ಭೋಗಾರ್ಥಮಾಗಿ ವಿಷಯಂಗಳನನುಭವಿಸುವಂಗೆ ವಿಷಯತ್ಯಾಗಮುಂ ನಿನ್ನ ಭಕ್ತಿಯುಂ ಕೂಡದು; ಅಂತಲ್ಲದೆ ತಾಂ ನಿನಗೆ ಆಳೆನಿಪ ನೆನಪುಣ್ಟಾಗಿ ವರ್ಣಾಶ್ರಮಧರ್ಮ್ಮಂಗಳೆನಿಪ ನಿನ್ನೊಳಗಂಗಳೊಳ್ ಶಕ್ತಿವಂಚನೆಯಿಲ್ಲದೆ ನಡೆದು, ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳೆಂಬ ನಿರೂಪಸಹಮಾಗಿ ನೀಂ ಕರುಣಿಸಿದ ವಿಷಯಂಗಳನನುಭವಿಸಿದೊಡೆ, ಅದುವುಂ ನಿನ್ನೊಳಗಂಗಳಲ್ಲದೆ ವಿಷಯಾಸಕ್ತಿಯಲ್ತು. ಇನ್ತು ನಡೆದ ವಸಿಷ್ಠವಿಶ್ವಾತ್ರರ್ ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮದೊಳಿರ್ದ್ದುಂ ನಿತ್ಯಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯುಂ, ನಿತ್ಯೋಪವಾಸಿಯುಮೆನಿಸಿದರ್. ಅದರಿಂ ನೀನವರ್ಗ್ಗೆ ಸುಲಭಮೆನಿಪುದು. ವಿಷಯವಿರಕ್ತಿಯನಿತ್ತು, ನಿನ್ನ ಭಕ್ತಿಯನೆನಗೀವುದು ಎನಗೀವುದನನ್ಯಜನಸುಲಭ, ಶ್ರೀ ಯದುಶೈಲವಲ್ಲಭಾ! * * * *

— ಇಪ್ಪತ್ತಮೂರನೆಯ ಬಿನ್ನಪಂ —

ಕಂ ॥ ಸಲ್ಲದುಕೇವಲಕರ್ಮ್ಮಂ ।
ಬಲ್ಲರಮತದಿಂದೆಮುಕ್ತಿಮಾರ್ಗಕ್ಕೆಂದಾ॥
ಬಲ್ಲರಬಲ್ಲಹನೊಲವಿಂ।
ಮೆಲ್ಲಡಿಯೊಳ್ಮಣಿದುಹರಿಗೆಬಿನ್ನತಿಗೆಯ್ದಂ॥

ಸಕಲಕರ್ಮಫಲಪ್ರದಾ! ಕರ್ಮಮೆಂಬುದು ಮಾನಿಸರೆಸಗುವೆಸಕಂ. ಅದು ಸತ್ಕರ್ಮಮೆಂದುಂ ದುಷ್ಕರ್ಮಮೆಂದುಂ ಎರಳ್ತೆರಂ. ಸತ್ಕರ್ಮಮೆಂಬುದು ನಿನ್ನ ನಿರೂಪವಾದ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳೊಳ್ಪೊಗಳ್ತೆವೆತ್ತ ನಡತೆ. ದುಷ್ಕರ್ಮಮೆಂಬುದು ಅದರೊಳಲ್ಲಗಳೆದ ನಡೆತೆ. ಸತ್ಕರ್ಮದಿಂ ಪುಣ್ಯಮುಂ, ದುಷ್ಕರ್ಮದಿಂ ಪಾಪಮುಮಕ್ಕುಂ. ಪುಣ್ಯಮೆಂಬುದು ನಿನ್ನೊಲ್ಮೆ. ಪಾಪಮೆಂಬುದು ನಿನ್ನ ಮುನಿಸು. ಪುಣ್ಯದಿಂ ಸುಖಮುಂ, ಪಾಪದಿಂ ದುಃಖಮುಮಕ್ಕುಂ. ಆ ಸತ್ಕರ್ಮಮುಂ ನಿತ್ಯಮೆಂದುಂ ಕಾಮ್ಯಮೆಂದುಂ ಎರಳ್ತೆರಂ. ನಿತ್ಯಮೆಂಬುದು ಈ ವರ್ಣದವರ್ ಈ ಆಶ್ರಮದವರ್ ಇದಂ ನಡೆವುದು, ಇದಂ ಬಿಡುವುದು, ಎಂದು ನೀಂ ಸ್ವರುಚಿಯಿಂದಾಣತಿಗೆಯ್ದೆಸಕಂ. ಇದಂ ನಿನ್ನ ಭಕ್ತರ್ ನೀಂ ಸರ್ವಜ್ಞನುಂ ಸರ್ವಶಕ್ತಿಯುಂ ಭಕ್ತವತ್ಸಲನೆಂದುಂ ನಿನ್ನನೆ ನೆರೆನಂಬಿ, ನಿನ್ನ ಗುಣಂಗಳ್ಗೆ ಮಾರುವೋಗಿ, ನಿನ್ನಾಣತಿವಿಡಿದು, ನಿನ್ನೊಳಗಂ ಗೈದುದೇ ಸ್ವಯಂ ಫಲಮೆಂದೆಸಗಿ, ಮೋಕ್ಷಮಂ ಪಡೆವರ್. ಕಾಮ್ಯಮೆಂಬುದು ನಿನ್ನ ಮನಂ ಬಾರದಿರ್ದೊಡಂ, ಅವರವರಾಸೆವಡುವ ನಿರ್ಬನ್ಧದಿಂ ಈ ಫಲಮನೆಳಸಿದವನೀಕರ್ಮಮನೆಸಗುವುದೆಂದು ಉದಾಸೀನಬುದ್ಧಿಯಿಂ ನೀಂ ಕಟ್ಟುಮಾಡಿದುದು. ಫಲದಾಸೆಯಿಂದೀ ಕಾಮ್ಯಕರ್ಮಂಗಳಂ ಸಾಂಗಮಾಗಿ ಯಾಚರಿಸಿದವರ್ಗ್ಗೆ ಇಹದೊಳ್ ಪೃಥ್ವೀಪತಿತ್ವಪರ್ಯ್ಯನ್ತಮಾದೈಶ್ವರ್ಯಮುಂ, ಪರದೊಳ್ ಸತ್ಯಲೋಕಾಧಿಪತ್ಯಪರ್ಯ್ಯನ್ತಮಾದೈಶ್ವರ್ಯಮೆಂಬುದು. ದುಷ್ಕರ್ಮಮೆಂಬುದು ನೀಂ ನಿರವಿಸಿದುದಂ ಬಿಡುವುದುಂ, ನೀನಲ್ಲಗಳೆದುದಂ ನಡೆವುದುಮೆಂಬೆರಡು ತೆರಂ. ಇದರಿಂದಿಹದೊಳ್ ಚಿತ್ರವಧಾನ್ತಮಾದ ದುಃಖಮುಂ ಪರದೊಳ್ ಮಹಾನರಕಪಾತಾನ್ತಮಾದ ಯಾತನೆಯುಮಕ್ಕುಮೆಂದು ವೇದಾನ್ತವಿತ್ತುಗಳಾದ ಪಿರಿಯರಿಂ ಕೇಳ್ದು ತಿಳಿದೆಂ. ಇದರ ನೆಲೆಯಂ ವಿಚಾರಿಸೆ ಕಾಮ್ಯಕರ್ಮಮುಂ ದುಷ್ಕರ್ಮಮುಂ ನಿನ್ನ ಮನಕ್ಕೆ ಬಾರದಿರ್ದ್ದುದರಿಂ, ನಿನ್ನಡಿಯಂ ಸೇರಲೀಸದೆ ಸಂಸಾರಮೆಂಬ ಸೆರೆವನೆಯೊಳ್ಕೆಡಪಿ ಕಾಲ್ದೊಡಕಾಗಿರ್ಪ್ಪುದರಿಂ ಪೊನ್ನ ಕರ್ಬೊನ್ನ ಸಂಕಲೆಗಳಂತಿರ್ಪ್ಪುವು. ಅದರಿಂದೀ ಯೆರಡುಂ ತೆರದ ಬನ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿಲ್ಕದೆ ನಿನ್ನನೆ ನೆರೆನಂಬಿ ನೀನೊಲ್ದು ನಿರವಿಸಿದುದೊಳಗಮುಂ ಸನ್ತಸದೊಳೆಸ

ಗಿ, ನಿನ್ನ ಮನ್ನಣೆಯಂ ಪಡೆವ ಸೈಪನೆನಗೆ ಪಾಲಿಪುದು ಪಾಲಿಪುದು ಅನನ್ಯಜನಸುಭ, ಶ್ರೀ ಯದುಶೈಲವಲ್ಲಭಾ! * *

—— (*******) ——

—ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕನೆಯಬಿನ್ನಪಂ—

ಕ ॥ ಔದಾಸೀನ್ಯದೊಳತರಮು ।
ನಾದರದಿಂಮುಕ್ತಿಪದಮನೀವೈನೀನೆ॥
ನ್ನಾದೇವದೇವನಂಘ್ರುಗೆ।
ಯಾದವನಾರಾಯಣಾಙ್ಕನೊಲವಿನ್ದೊರೆದಂ॥

ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಟಪ್ರದಾ! ಜೀವಾತ್ಮರ್ ಪ್ರಕೃತಿಯೊಳ್ಪುದುಗಿರ್ಪು ದರಿಂ ತಾತಮ್ಮ ಸ್ವರೂಪಮುಂ ಮರೆತು, ತಾಂ ಸ್ವತನ್ತ್ರರೆಂದೆಣಿಸಿ ದೇಹಮೇ ತಾವೆಂದು ಭ್ರಮಿಸುವರ್ ; ಈ ಯಜ್ಞಾನಮವಿದ್ಯೆಯೆನಿ ಪುದು. ತಾಂ ಸ್ವತನ್ತ್ರರೆಮ್ಬುದರಿಂ, ತಂತಮ್ಮ ಹಿತಂ ಗೈವೆವೆಂದು ಕಾರ್ಯಾಕಾರ್ಯಮನರಿಯದೆ ತಮ್ಮಿಚ್ಛೆಬನ್ದಂತೆ ನಡೆವರ್; ಅದು ಕರ್ಮ ಮೆನಿಪುದು. ಆ ಕರ್ಮಮುಂ ಯಜ್ಞದಾನತಪಸ್ಸುಮೊದಲಾದ ಸತ್ಕ ರ್ಮಮೆನ್ದುಂ, ಅಕೃತ್ಯಕರಣ ಕೃತ್ಯಾಕರಣಂಮೊದಲಾದಪಾಪಕರ್ಮಮೆ ನ್ದುಂ ಎರಡುಂ ರಾಸಿಯಾಗಿರ್ಕುಂ. ಇನ್ತು ಪಲವುಂ ತೆರನಾದ ಕ ರ್ಮಂಗಳೊಳಾವವನು ಪಲಕರ್ಮಮನಾಚರಿಪ್ಪುತಿರ್ಪನಾತಂಗೆ ಕರ್ಮದೊ ಳಭ್ಯಾಸಮಪ್ಪುದರಿಂ, ತಾಂ ನಡೆಯುವೆಳ್ಪುದೆಂಬದಕ್ಕೆ ನೆನಪಿಲ್ಲದೆ ಮರೆದಿರ್ದಾಗಳುಂ ತಾನರಿಯದನ್ತೆ ಮುನ್ನಡೆದ ಕರ್ಮದೊಳ್ಪ್ರವೃ ತ್ತಿಪುಟ್ಟುಗುಂ; ಇದು ವಾಸನೆಯೆನಿಪುದು. ಮತ್ತಂ, ತಾಂ ನಡೆದ ಕರ್ಮದೊಳ್ ಮತ್ತಂ ಮಗುಳ್ದುಂ ಆಂ ಗೈವೆನೆಂಬ ಪ್ರೀತಿ ಪುಟ್ಟುಗುಂ; ಇದು ರುಚಿಯೆನಿಪುದು. ಇನ್ತುರುಚಿಗೂಡಿ ನಡೆದವರ್ ಆ ಕರ್ಮದ ಫ ಲಮಂ ಭುಜಿಸಲ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನೀನಿತ್ತ ದೇವಮನುಷ್ಯಾದಿ ಶ ರೀರದೊಳ್ಪುಗುವರ್; ಇದು ಪ್ರಕೃತಿಸಂಬನ್ಧಮನೀವುದು. ಇನ್ತು ಶರೀರಾತ್ಮಭ್ರಮಂಮೊದಲಾದ ಅವಿದ್ಯೆಯುಂ, ಆ ಭ್ರಮದಿಂ ನಡೆವ ನಡೆ ತೆಯೆನಿಪ ಕರ್ಮಮುಂ, ಆ ನಡೆತೆಯೊಡಂಬಟ್ಟು ತಾನರಿಯದಾಗಳುಂ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವ ವಾಸನೆಯುಂ, ಆ ನಡತೆಯೊಳ್ಪ್ರೀತಿ ಯೆಂಬ ರುಚಿ

ಯುಂ, ಆ ರುಚಿವೆರಸುನಡೆದ ಕರ್ಮಫಲಮಾದ ಶರೀರಸಂಬಂಧಮುಂ ಜನ್ಮಜನ್ಮದೊಳ್ಮರಲ್ದು ಮರಲ್ದು ಬರ್ಪುದರಿಂದಿದೇ ಸಂಸಾರ ಚಕ್ರಮೆನಿಪುದು. ಈ ಸಂಸಾರಚಕ್ರದೊಳ್ ಬವಣಿಗೊಂಬ ಜೀವಾತ್ಮರ್ ತಂತಮ್ಮ ನಡತೆಗಳಂ ಸ್ವರೂಪಮುಳಿಯದಂತೆ ನೀನವರೊಳ್ದಯೆಗೆಯ್ದು, ಸುಖದುಃಖಾನುಭವದಿಂದವರ ಕರ್ಮಂಗಳಂ ಕಳೆವುತ್ತೆ, ಒರ್ಮೆ ನಿನ್ನಂ ಪೂಜಿಸಿ ಮುಕ್ತಿಯಂ ಪಡೆಯಲ್ಕನುಗುಣಮಾದ ಮನುಷ್ಯಶರೀರಮನುಣ್ಟುಮಾಳ್ಪುದರಿಂ ನೀಂ ಸಂಸಾರಿಗಳೊಳ್ದಯೆಯುಳ್ಳವನೆಂಬುದು. ಇನ್ತಿರ್ಪ್ಪ ಸಂಸಾರಿಗಳೊಳ್ಕೆಲವರ್ಗ್ಗೆ ವೈರಾಗ್ಯಂ ಪುಟ್ಟಮುಮುಕ್ಷುಗಳೆನಿಸೆ ಅವರ್ಗ್ಗೆ ಮೋಕ್ಷೋಪಾಯಮನನುಗೊಳಪುದರಿಂ ನೀಂ ಮುಮುಕ್ಷುಗಳೊಳ್ದಯೆಯುಳ್ಳವನೆನಿಪುದು. ನಿತ್ಯಮುಕ್ತರ್ಗ್ಗಂ, ಮೋಕ್ಷಮಂ ಪಡೆದವರ್ಗ್ಗಂ, ನಿರವಧಿಕಾನಂದಮನೆಡವಿಡದೆ ಬಳೆಯಿಸುವುದರಿಂ, ಮುಕ್ತರೊಳಂ ದಯಾಳುವೆನ್ಬುದು. ಇಂತು ಸರ್ವಸಮನೆನಿಪ ನೀಂ ನಿನ್ನ ದಯಾಮೃತಾಂಬುಧಿತರಂಗದಿಂದೆನ್ನ ಅಳಗೆಯ್ತಂಗಳೆಂಬ ಕರುವ್ಮಂ ಕಳೆದು ನಿನ್ನಾಳ್ತನಮೆಂಬ ಪೊಗರಂ ಪೊಣ್ಮಿಪುದು ಪೊಣ್ಮಿಪುದನನ್ಯಜನಸುಲಭ, ಶ್ರೀ ಯದುಶೈಲವಲ್ಲಭಾ!

— ಇಪ್ಪತ್ತೈದನೆಯಬಿನ್ನಪಂ —

ಕಂ॥ ಫಲಮುಪ್ಪುದುನಿನ್ನಿಂದಮೆ।
ಪಲತೆರದೊಳ್ಪೆರತಿನಲ್ತುದಿಟಮೆಂದೊರೆದಂ॥
ನಲವಿಂ ಸತ್ಯಪರಾಕ್ರಮ।
ನಲಸದೆಕಲ್ಯಾಣತೀರ್ಥನಿಲಯನಪದದೊಳ್॥

ಪ್ರಪನ್ನಜನಪರಿಪಾಲಕಾ! ಪಾಲನಮೆನೆ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಂಗಳಂ ಪೊತ್ತಿಸಗುವುದು. ಯೋಗಮೆನೆ ಮುಂಪಡೆಯದ ಶ್ರೇಯಮನೊಡಗೂರ್ಚುವುದು. ಕ್ಷೇಮಮೆನೆ ಮುನ್ನಮೆ ಯಿರ್ಪ್ಪ ಶ್ರೇಯಸ್ಸುಗಳಂ ಕಾಪಿಡುವುದು. ಈ ಯೆರಡರ್ಕ್ಕಂ ನೀನೇ ಸ್ವತಂತ್ರ ಕರ್ತೃ. ಮಿಕ್ಕಿನ ಕಾರಣಂಗಳೆಲ್ಲಮುಂ ನಿನ್ನಧೀನಮೆನಿಸಿದುಪಕರಣಂಗಳ್. ಈ ನೆಲೆಯನರಿಯದೆ ಕೆಲಮ್ಬರ್ ಶಾಸ್ತ್ರ ತಾತ್ಪರ್ಯದೊಳ್ ಭ್ರಮಿಸುವರ್.

ಅವರೊಳ್ ಕೇವಲಕರ್ಮ್ಮಠರ್ ಕರ್ಮ್ಮದಿಂದಮೆ ಫಲಮೆಂದುಂ, ದೇವತಾನ್ತ ರವರಾರಾಧ್ಯರ್ ದೇವತಾನ್ತರದಿಂದಮೆ ಎನ್ದುಂ, ಜ್ಯೋತಿರ್ವಿದರ್ ಗ್ರಹಾನುಕೂಲ್ಯಮೊನ್ದಿದ ಕಾಲದಿಂದಮೆ ಎನ್ದುಂ, ಲೌಕಿಕರ್ ಪುರು ಷಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಮೆ ಎನ್ದುಂ, ನಾಸ್ತಿಕರ್ ಕಾರಣಮೊನ್ದುಮಿಲ್ಲದೆ ತನ್ನಿಂದು ತಾನೆ ಎನ್ದುಂ ಪೇಳ್ವರ್. ಈ ಪಕ್ಷಂಗಳನಿತುಂ ಯುಕ್ತಿ ವಿರುದ್ಧಂಗಳ್. ಅದೆನ್ತೆನೆ:— ಕರ್ಮ್ಮಮೆಂಬುದು ತಾಂ ನಡೆವ ನಡತೆ. ಅದು ಅಚೇತನಮಾಗಿರ್ಪ್ಪುದರಿಂ ಪುರುಷಂ ಬಯಸಿದ ಫಲಮಂ ತಿಳಿ ದೆಸಗಲರಿಯದು. ದೇವತಾನ್ತರಮುಂ ಚೇತನಮಾದೊಡಂ ತನ್ನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಕ್ಕಂ ನಿನ್ನಂ ಬಯಸುವುದರಿಂ, ಸ್ವಾತನ್ತ್ರ್ಯದಿಂ ಫಲ ಮಲ್ತು. ಪುರುಷಪ್ರಯತ್ನಮೆ ಫಲಸಾಧಕಮಾದೊಡೆ, ಕಾರಣ ಮೊಂದುಮಿಲ್ಲದಿರ್ಪೊಡಂ, ಆವಗಮನಿಬರ್ಗ್ಗಂ ಅನಿತುಂ ಫಲಮಾಗ ವೇಳ್ಪುದು. ಅದರಿಂದಮೊಂದುಂ ಫಲಪ್ರದಂಗಳಲ್ತು. ಮತ್ತಂ ಜ ಗಮೊಳಾಳ್ಗಳಂ ಪೊರೆವರಸಂಗೆ ಆಳ್ಗಳೆಸಗುವ ಊಳಿಗದನ್ತೆ ಕರ್ಮ್ಮಂ; ಆಳೆಸಗಿದೂಳಿಗಮನರಸಂಗಂ ಅರಸನಿತ್ತ ಜೀವನಮನಾಳ್ಗಮೊಪ್ಪಿ ಸುವ ಸೇರುವೆಗಾರನಂತೆ ದೇವತಾನ್ತರಂಗಳ್; ಜೀವಿತಮನೀವುದ ಕ್ಕೆಲ್ ಮಿತಿಗೆಯ್ದ ಪಗಲಂತೆ ಕಾಲಂ; ಅರಸನೂಳಿಗದೊಳ್ಕೈಕಾಲ್ಗಳ ನಾಡಿಸುವನ್ತೆ ಪುರುಷಪ್ರಯತ್ನಂ; ಆಳ್ದನೊಲವನರಿಯದ ಮರುಳೂ ಳಿಗದವನನ್ತೆ ತನ್ನಿಂದೆ ತಾನೆ ಫಲಮೆನ್ಬುದು; ಇನ್ತಿರೆ, ತಾಂ ಗೆ ಯ್ವೂಳಿಗದಿಂದಮೆ ಬದ್ಕುಂಕುವೆನೆಂದುಂ, ಸೇರುವೆಗಾರನಿಂದಮೆ ಬಾಳ್ವೆನೆಂದುಂ, ಮಿತಿಗೆಯ್ದ ದಿನಂ ಬಂದೊಡೆ ಸಂಬಳಂ ಬರ್ಕ್ಕುಮೆಂ ದುಂ, ವಿಷಯಂಗಳಂ ಸೋಂಕಿ ತನ್ನ ಬೆಮರಸೊಮ್ಮಿಂದಮೆ ತಾಂ ಪೇ ರ್ಚ್ಚುವೆನೆಂದುಂ, ಆಕಸ್ಮಿಕಮಾಗಿ ಪೆಂಪುವಡೆದಿರ್ಪ್ಪೆನೆಂದುಂ, ಎ ಣಿಸುವರ್ ಆಳ್ದನೂಳಿಗದೊಳ್ನಲೆನಿಂದು ಕಡೆವಾಯಲರಿಯರ್. ಅದರಿಂ ದೆ ಈ ಭ್ರಾನ್ತಿಗಳನುಳಿದು ನಿನ್ನಿಂದಮೆ ಬದ್ಕುಂಕುವೆನೆಂದು ನಿ ನ್ನಂ ನೆರೆನಂಬಿದವರ್ ಎನ್ತಪ್ಪರಾದೊಡಂ ಅವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಂಗ ಳಂ ಪೊತ್ತೆಸಗುವೆನೆಂದು ನೀಂ ಮುನ್ನಮರ್ಜುನಂಗೆ ಪೇಳ್ದುದಂ ಮ ರೆಯದೆ ಈಗಳೆನ್ನಂ ಪಾಲಿಪುದು ಪಾಲಿಪುದನನ್ಯಜನಸುಭ, ಶ್ರೀಯ ದುಶೈಲವಲ್ಲಭಾ!   *   *   *

— ಈರ್ವೆರ್ತ್ತರನೆಯ ಬಿನ್ನಪಂ —

ಕಂ॥ ಸರ್ವರನೋವುವನುಂ ನೀಂ।
ನೋರ್ವನೆ ಪೆರರಾರುಮಾರ್ಪರಲ್ತೆನ್ದೊರೆದಂ॥
ನೀರ್ವೂವಸಿರನಪಾದಕೆ।
ಪೇರ್ವಗೆದಳವೇಂಟಕಾರನಾದರದಿಂದಂ॥

ಸರ್ವರಕ್ಷಕಾ! ನೀನೊರ್ಬ್ಬನೇ ಅನಿಬರಂ ಸಲಹುವಂ. ಅಲ್ಲದೆ ಉಳಿದ ದೇವತಾನ್ತರಂಗಳುಂ ತಂದೆಮೊದಲಾದಬನ್ಧುಗಳುಂ ಧನಧಾನ್ಯಾದಿವಿಭವಂಗಳುಂ ರಕ್ಷಕರಲ್ತು. ಅದೆನ್ತೆನೆ:— ನಾಲ್ಮೊಗಂ ರಕ್ಷಕನಲ್ತೆಂಬುದು ತನ್ನ ತಲೆಯುಂ ನೀಗಾಡಿದುದಲ್ಲದೆಯುಂ ವೇದಾಪಹರಣದೊಳ್ಕಂಗಾಣದೆ ಮೋಸವೋದದರಿಂ ತಿಳಿವುದು. ರುದ್ರನುಂ ರಕ್ಷಕನಲ್ತೆಂಬುದು ವೃಕಾಸುರವರಪ್ರದಾನದೊಳ್ ಬವಣೆಗೊಂಡು ಬನ್ನಂಬಟ್ಟುದಲ್ಲದೆಯುಂ ಕೈದುವಿಡಿದು ಕಾದಿದುರ್ಗಂ ತನ್ನಿದಿರೊಳ್ಪೊಳ್ತೇಳ್ಗಳ್ಪರಿದರಿಚುವ ಬಾಣಾಸುರನಂ ಬಿಟ್ಟು ಪರಿದೋಡಿದುದರೊಳ್ತಿಳಿವುದು. ಇಂದ್ರಾದಿದೇವತೆಗಳುಂ ರಕ್ಷಕರಲ್ತೆಂಬುದು ಹಿರಣ್ಯಕಬಲಿವೃತ್ರಾಸುರಾದ್ಯುಪದ್ರವಂಗಳಿಂ ತಂತಮ್ಮ ಬೀಡುಗಳಂ ಮಾಣ್ದು ಪರಿದೋಡಿದುದರೊಳ್ತಿಳಿವುದು. ತಂದೆಯುಂ ರಕ್ಷಕನಲ್ತೆಂಬುದು ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವಿನೊಳ್ತಿಳಿದುದು. ಒಡಹುಟ್ಟಿದರುಂ ರಕ್ಷಕರಲ್ತೆಂಬುದು ವಾಲಿಯೊಳ್ತಿಳಿವುದು. ಮಕ್ಕಳುಂ ರಕ್ಷಕರಲ್ತೆಂಬುದು ಕಂಸನೊಳ್ತಿಳಿವುದು. ಗಂಡಂದಿರುಂ ರಕ್ಷಕರಲ್ತೆಂಬುದು ಪಾಂಡವರೊಳ್ತಿಳಿವುದು. ಧನಧಾನ್ಯಾದಿವಿಭವಂಗಳುಂ ರಕ್ಷಕರಲ್ತೆಂಬುದು ದಾಯಿಗರ್ ಪಗೆವರ್ ಕೊಳ್ಳಕಳ್ಳರ್ ಪಟ್ಟುಂ ಮೊದಲಾದುದರಿಂದಳಿದು ಪೋಪುದರೊಳ್ತಿಳಿವುದು. ಇನ್ತು ತಾಂ ರಕ್ಷಕರಲ್ಲದೊಡಂ ಅಲ್ಪಬುದ್ಧಿಗಳ್ಗೆ ರಕ್ಷಕಂಗಳಂತೆ ತೋರಿ ಮೋಸಂಗೊಳ್ವುದರಿಂ ರಕ್ಷಕಾಭಾಸಂಗಳೆನಿಪುವು. ಅಂತಲ್ಲದೆ ನೀಂ ನಾಲ್ಮೊಗಂಗೆ ವೇದಮಂ ತಂದಿತ್ತುಂ, ರುದ್ರಂಗೆ ವೃಕಾದ್ಯುಪದ್ರವಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಿಯುಂ, ಇಂದ್ರಾದಿಗಳ್ಗೆ ದಾನವೇಂದ್ರರಂ ಗೆಲ್ದು ತಂತಮ್ಮಧಿಕಾರಂಗಳೊಳ್ನಿಲೆಸಿಯುಂ, ಪ್ರಹ್ಲಾದಂಗಭಯಮುಂ, ಸುಗ್ರೀವಂಗೆ ರಾಜ್ಯಮುಂ, ಉಗ್ರಸೇನಂಗರಸುತನಮುಂ, ದ್ರೌಪದಿಗಭಿಮಾನರಕ್ಷೆಯುಮನೊಡರ್ಚ್ಚಿ ಸರ್ವರಕ್ಷಕನೆನಿಸಿ ನೆಗಳ್ದ ನಿನ್ನಂ ಮರೆವೊಕ್ಕು

ನಿನ್ನ ಮೆಲ್ಲಡಿಗಳೆ ಉಪಾಯೋಪೇಯಂಗಳೆಂದು ನೆರೆನಂಬಿ ಪೆರತೆಲ್ಲಮಂ ತೊರೆದು ಅನನ್ಯಗತಿಯೆನಿಸಿದೆಂ. ಎನ್ನಂ ರಕ್ಷಿಪುದು ರಕ್ಷಿಪುದು ಅನನ್ಯಜನಸುಲಭ, ಶ್ರೀ ಯದುಶೈಲವಲ್ಲಭಾ! * *

—— (*******) ——

— ಇರ್ಪತ್ತೇಳನೆಯ ಬಿನ್ನಪಂ —

ಕಂ || ತನ್ನಿರವಿಂ ತಾನಳ್ಕದೆ |
ನಿನ್ನಿರವಂ ತಿಳಿವನಳವುಗೊಂಬಂ ದಿಟಮೆ ||
ನ್ನುನ್ನತಮಹಿಮಂಗೊರೆದಂ |
ಮನ್ನಿಯ ಬಲ್ವಾಗೆಯ ಬಂದಿಕಾರಂ ನಲವಿಂ ||

ಅಖಿಲಲೋಕಶರಣ್ಯಾ! ನೀಂ ಮರೆವೊಕ್ಕರೆಡರಂ ಕಳೆದು ಅವರಭೀಷ್ಟಮುಂ ಸಲಿಪಂ. ಸಕಲಮುಂ ತಿಳಿಯಲ್ಕೆ ಸರ್ವಜ್ಞನುಂ, ತಿಳಿದಂತೆಸಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಕೆ ಸರ್ವಶಕ್ತಿಯುಮೆಂದು ಪಿರಿಯರಿಂ ಕೇಳ್ದಾಸೆಯಿಂ ನಿನ್ನಂ ಮರೆವುಗುವೆನೆಂದು ಪೂಣ್ದೆಂ. ಈಗಳುಮೆನ್ನ ದೋಷಂಗಳನೆಣಿಸಿ, ಪಿಂದೆಗೆವೆನೆಂದೊಡೆ, ನಿನ್ನ ಗುಣಂಗಳೆನ್ನಳ್ಕಂ ತೀರ್ಚಿ, ಬಲ್ಕೆಯಿಂದೆಳೆದೊಯ್ದು, ನಿನ್ನ ಸಿರಿಯಡಿ ನೆಳಲೊಳ್ನಿಲಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದೆನ್ತೆನೆ:— ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದೀವರೆಗಮಾನೊಡರ್ಚಿದ ಪಲವುಂ ಪಾತಕಂಗಳನೆಣಿಸಿ ಕೈದೆಗೆವನಿತರೊಳೆ ಸೇರಿದರ ತಪ್ಪನೊಪ್ಪುಗೆಯ್ವ ನಿನ್ನ ವಾತ್ಸಲ್ಯಗುಣಂ ಮುಂದುವರಿದೆನ್ನಂ ದಟ್ಟಗಟ್ಟಸುತ್ತಿದೆ. ಆಂ ಅಜ್ಞನುಮಶಕ್ತನುಮಾದುದರಿಂ ನಿನ್ನ ಚಿತ್ತಂ ಬರ್ಪಂತೆ ಇನಿಸುಂ ನಡೆಯಲಾರದೆನ್ನಂ ನೀನೇತರದಿಂ ಕೈವಿಡಿವೆ ಎಂದೆಣಿಸಿ, ಬೆರ್ಚುವನಿತರೊಳೆ ನೀನೊಡೆಯನುಮಾನೊಡಮೆಯುಮಪ್ಪುದರಿಂದೊಡೆಯನೊಡಮೆಯಂ ಕಾಪಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಲಿಯಿಲ್ಲೆಂಬೀ ಸ್ವ-ಸ್ವಾಮಿಸಂಬನ್ಧಜ್ಞಾನಮುಭಯಮನೀವುತ್ತಿದೆ. ಅಖಿಲಹೇಯ ಪ್ರತ್ಯನೀಕನಪ್ಪ ನಿನ್ನ ಮೇಲ್ಮೆಯುಮಂ, ಸಕಲಹೇಯಾಸ್ಪದಮಪ್ಪೆನ್ನ ಕೀಳ್ಮೆಯುಮನೆಣಿಸಿ ನಿನಗಮೆನಗಂ ಸಂಗತಿಯಿಲ್ಲೆಂದು ಪಿಂದೆಗೆವನಿತರೊಳೆ ಪಿರಿಯನಾಗಿಯುಂ ಕಿರಿಯರೊಳೊಂದುವೆರಸಿ ಸೊಗಯಿಸುವ ನಿನ್ನ ಸೌಶೀಲ್ಯಗುಣಂ ಎನ್ನಂ ಬರಸೆಳೆವುತ್ತಿದೆ. ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳ್ಗಮವಾಙ್ಮನಸಗೋ

ಚರನಪ್ಪ ನಿನ್ನಂ ಆಂ ಕಾಣ್ಬುದರಿದೆಂದು ಪೆರಸಾರ್ವನಿತರೊಳೆ ಯದು
ಶೈಲದೀಪವೆನಿಸಿ ಸಕಲಜನನಯನಾನನ್ದಮಾದ ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯಮಂಗಳ
ವಿಗ್ರಹಮೆನ್ನನಾಳ್ಗೊಳುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ತಪ್ಪುದರಿಂ ಜ್ಞಾನಭಕ್ತಿವೈ
ರಾಗ್ಯಾದಿಸದ್ಗುಣಸಂಪನ್ನರ್ಗಂ ಅಕಿಂಚನರುಮನನ್ಯಗತಿಗಳುಮಪ್ಪ
ಎನ್ನವಂದಿಗರ್ಗ್ಗಂ ಬಂಟೆ ಕಾಪಾಗಿ ಸರ್ವಶರಣ್ಯನೆನಿಸಿದ ನಿನ್ನಂ ಮ
ರೆವೊಕ್ಕೆಂ. ಎನ್ನಂ ಕೈವಿಡಿದು ಕಾಪಿಡುವುದು ಕಾಪಿಡುವುದನನ್ಯಜನ
ಸುಲಭ, ಶ್ರೀ ಯದುಶೈಲವಲ್ಲಭಾ! * *

— ಈರ್ಪ್ಪತ್ತೆಂಟನೆಯ ಬಿನ್ನಪಂ —

ಕಂ॥ ಮಾಯಾತತ್ತ್ವಾರ್ಯ್ಯಂಗಳ್।
ನೀಯೆಡೆಯೊಳ್ಬಡಿಸಿಸಲಪುವೈನೀನೆಂದಾ॥
ಮಾಯಿಮರಾಬರಗಣ್ಡಂ।
ಮಾಯಾತೀತಂಗೆಮಾಣಪಬಿನ್ನತಿಗೆಯ್ದಂ॥

ಸಕಲಜೀವದಯಾಪರಾ! ಜೀವಾತ್ಮರ್ಪಲರಾಗಿ, ನಿತ್ಯರೆಂದುಂ
ಮುಕ್ತರೆಂದುಂ ಬದ್ಧರೆಂದುಂ ಮೂರುಂ ತೆರನಾಗಿರ್ಪ್ಪರ್. ಅವರೊಳ್
ನಿತ್ಯರ್ ನಿನ್ನ ಸತ್ಯಸಂಕಲ್ಪದಿಂದೆ ಒರ್ಮೆಯುಂ ಪ್ರಕೃತಿಸಂಬಂಧಮಿಲ್ಲ
ದೆ ಆವಗಂ ನಿನ್ನಯ ಸನ್ನಿಧಿಯೊಳಿರ್ದು ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಂಗಳನನುಭವಿ
ಸುತ್ತೆ ನಿನ್ನ ಪಲವ್ರೊಳಗದವರಾಗಿರ್ಪ್ಪರ್. ಮುಕ್ತರೆಂಬರ್ ಅನಾದಿ
ಕಾಲದಿಂ ಸಂಸಾರದೊಳಿರ್ದ್ದು ನಿನ್ನ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂ ಸತ್ವಗುಣಸಂಪನ್ನ
ರಾಗಿ ಮುಕ್ತಿಯುಂ ಪಡೆದು ನಿತ್ಯರಂತೆ ನಿನ್ನೊಳಗದವರಾಗಿರ್ಪ್ಪರ್.
ಬದ್ಧರೆಂಬವರ್ ಸಂಸಾರದೊಳ್ಕಟ್ಟುವಡೆದು ಪ್ರಕೃತಿ ಪರತಂತ್ರರಾಗಿ
ರ್ಪ್ಪರ್. ಈ ಬದ್ಧರುಂ ಸಂಸಾರಿಗಳೆಂದುಂ ಮುಮುಕ್ಷುಗಳೆಂದುಂ ಎ
ರಳ್ತೆರನಾಗಿರ್ಪ್ಪರ್. ಅಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರಿಗಳೆಂಬವರ್ ನಿನ್ನಂ ಮರೆದು ವಿ
ಷಯಾನುಭವಪರರಾಗಿರ್ಪ್ಪರ್. ಮುಮುಕ್ಷುಗಳೆಂಬವರ್ ನಿನ್ನ ಕಟಾಕ್ಷ
ದಿಂದೀ ವಿಷಯಂಗಳೊಳ್ ವೈರಾಗ್ಯಂ ಪುಟ್ಟುದುದರಿಂ, ಈ ಪ್ರಕೃತಿ
ಸಂಬನ್ಧಮುಂ ಕಳೆಯುವೇಳ್ಪುದೆಂದು ನಿನ್ನಂ ಮರೆವೊಕ್ಕರ್. ಈ ನಿತ್ಯ
ರ್ಗ್ಗಂ ಮುಕ್ತರ್ಗ್ಗಮಪೇಕ್ಷಿತಮಪ್ಪ ನಿನ್ನೊಳಗಮುಂ, ಮುಮುಕ್ಷುಗಳ್ಗೆ

ಪೇಕ್ಷಿತಮಪ್ಪ ಮೋಕ್ಷಮುಮಂ, ನೀನೆ ಮನಮೊಲ್ದು ಪಾಲಿಸುವೈ. ಸಂಸಾರಿಗಳ್ಗಮಪೇಕ್ಷಿತಮೆನಿಸುವ ಇಹಪರೈಶ್ವರ್ಯಂಗಳಂ ಅವರವರ್ ಪೂಜಿಪ ದೇವತಾನ್ತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿರ್ದ್ದಂ ಪಾಲಿಸುವೈ. ಇಂತು ನೀಂ ಸಕಲಾತ್ಮವರ್ಗ್ಗದೊಳಂ ದಯೆಗೈವುತ್ತಿರೆ, ಆನಿಂದು ನಿನ್ನಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವ ಚಾಪಲಮಂ ಸೈರಿಸಿ ಸಲಪುವುದು ಸಲಪುವುದನನ್ಯಜನಸುಲಭ, ಶ್ರೀ ಯದುಶೈಲವಲ್ಲಭಾ! * *

(***************)

— ಈಪ್ಪತ್ತೊಂಭತ್ತನೆಯ ಬಿನ್ನಪಂ —

ಕಂ॥ ಸಿರಿಯನೆಲೆ ಸಿದ್ಧಭೋಗ್ಯಂ।
ನಿರವದ್ಯಂ ನಿನ್ನದಿವ್ಯವಿಗ್ರಹಮೆಂದಾ॥
ಧರಣೀವರಾಹಬಿರುದಂ।
ಚರಣಾಬ್ಜಕೆಮಣಿದುಚೆಲ್ವರಾಯಂಗೊರೆದಂ॥

ದಿವ್ಯಮಂಗಳವಿಗ್ರಹಾ! ಪುಟ್ಟುವಾಗಳ್ ನಿನ್ನ ಕಟಾಕ್ಷಮಂ ಪಡೆದು ಸಾತ್ವಿಕರಾದವರ್ ಪ್ರಾಕೃತಮಾದ ಶಬ್ದಾದಿವಿಷಯಂಗಳ್ ಹೇಯಂಗಳೆಂದು ತಿಳಿದು, ಅವರೊಳ್ ಪ್ರೀತಿಯನುಳಿದು, ಪರಮಭೋಗ್ಯಮಪ್ಪ ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯಮಂಗಳವಿಗ್ರಹಮಂ ಬಯಸುವರ್. ಕುಮತಿಗಳ್ಕೆಲಂಬರ್ ನಿನಗೆ ವಿಗ್ರಹಮಿಲ್ಲೆಂದು ಅಪಲಪಿಸುವರ್. ಅವರ್ಪೇಳ್ವಣಿಸುವ ಕುಯುಕ್ತಿಗಳೆನ್ತೆನೆ:— ಪರಮಾತ್ಮಂಗೆ ಶರೀರಮುಂಟಾದೊಡೆ ಜೀವಾತ್ಮನಂತೆ ಕರ್ಮವಶ್ಯನಕ್ಕುಂ ; ಶರೀರಾತ್ಮಭ್ರಮದಿಂ ಸಂಸಾರಿಯುಮಕ್ಕುಂ ; ಶರೀರಮುಳ್ಳವಂಗೆ ಇಂದ್ರಿಯಸನ್ನಿಕೃಷ್ಟವಸ್ತುಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಮಲ್ಲದೆ ಸಕಲವಸ್ತುಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಮಿಲ್ಲದುದರಿಂ, ಸ್ವಾಧೀನಮಾಗಿರ್ಪ್ಪ ಕಾಲದೊಳ್ಕೃತಿಯಾಗಿರ್ಪ್ಪ ಕಾಲದೊಳಲ್ಲದೆ ಎಣಿಸಿದನ್ತೆಲ್ಲಮುಮೆಸಗ ಕೂಡುದುದರಿಂದೆ ಅಲ್ಪ ಶಕ್ತಿಯುಮಕ್ಕುಂ ; ಅದರಿಂದೆ, ಪರಮಾತ್ಮಂಗೆ ಶರೀರಮಿಲ್ಲೆಂದು ಪೇಳ್ವರ್. ಈ ಪಕ್ಷಂ ಯುಕ್ತಾಯುಕ್ತವಿಚಾರಂಗೈವ ಭಾವುಕರ್ಗ್ಗೆ ಸೊಗಯಿಸದು. ಅದೆನ್ತೆನೆ:— ದೇವತಿರ್ಯಕ್‌ಸ್ಥಾವರರೂಪಮಾದ ಸಕಲಜೀವಶರೀರದೊಳನ್ತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿರ್ದ್ದಂ ನಿರ್ಲೇಪನಾಗಿರ್ಪ್ಪವಂಗೆ ತನಗೆಂದು ಬಂದು ಶರೀರ

ಮುಂಟಾದೊಡೆ ಮುಮ್ಮೇಳ್ದ ದೋಷಂ ಬರ್ಕುಮೆಂಬುದು ಯುಕ್ತಮಲ್ತು. ದೇವಮನುಷ್ಯಾದಿಗಳ್ ತಂತಮ್ಮ ಪೂರ್ವಕರ್ಮಾನುಗುಣವಾದ ಶರೀರದೊಳಿರ್ದು ಕರ್ಮಫಲಮನನುಭವಿಸುವುದರಿಂದವರ್ಗೆ ಶರೀರಸಂಬಂಧಂ ದೋಷಾವಹಮಾದುದು. ಪರಮಾತ್ಮಂ ತಾಂ ಕರ್ಮಪರವಶನಲ್ಲದೊಡೆ ಜೀವಾತ್ಮರಂ ತತ್ತದ್ವ್ಯಾಪಾರದೊಳ್ ಕರ್ಮಾನುಗುಣಮಾಗಿ ಪ್ರೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ದೇವಮನುಷ್ಯಾದಿಶರೀರದೊಳಿರ್ಪುದು ದೋಷಾವಹಮಲ್ತು. ಇಂತು ಹೇಯಮಾದ ದೇವಾದಿಶರೀರದೊಳಿರ್ದುಂ ನಿರ್ದೋಷನಾಗಿರ್ಪ ಅಪ್ರಾಕೃತಮಾದ ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯವಿಗ್ರಹಸಂಬಂಧದಿಂ ದೋಷಲೇಶಪ್ರಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಮತ್ತಂ, ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯಮಂಗಳವಿಗ್ರಹಂ ನಿನ್ನ ಮೈಮೆಗೆ ತಕ್ಕುದಾಗಿ ನಿನ್ನ ಮನಂಬಂದುದುಮಾದ ಸುಗನ್ಧಮುಂ ಕಾನ್ತಿಯುಂ ಯೌವನಮುಂ ಮುಂತಾದ ಸಕಲಗುಣಂಗಳಂ ಪಡೆದು ಜ್ಞಾನಬಲೈಶ್ವರ್ಯವೀರ್ಯಶಕ್ತಿತೇಜಸ್ಸೌಶೀಲ್ಯಾದಿಸ್ವರೂಪಗುಣಂಗಳ್ಗೆ ಪ್ರಕಾಶಮಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಿವಾಸಸ್ಥಾನಮಾಗಿ ನಿನ್ನ ನೆನೆದುಂತಿರ್ಪುದರಿಂ ನಿನಗತಿಶಯಾವಹಮೆಂದು ಪಿರಿಯರ್ ಪೇಳ್ವರ್. ಅಂತಪ್ಪ ದಿವ್ಯ ಮಂಗಳವಿಗ್ರಹ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರರಸಸರ್ವಸ್ವದಾನದಿಂದೆನ್ನ ಮನೋರಥಮಂ ಸಲಿಪುದು ಸಲಿಪುದನನ್ಯಜನಸುಲಭ, ಶ್ರೀ ಯದುಶೈಲವಲ್ಲಭಾ! * *

— ಮೂವತ್ತನೆಯ ಬಿನ್ನಪಂ —

ಕಂ ॥ ಶ್ರೀನಾಥನಿತ್ಯನಿರವಧಿ।
ಕಾನನ್ದನನ್ತನಿನ್ನಸೇವೆಯೆಫಲಮೆಂ॥
ದಾನಿರ್ಮಲನಡಿಗೊರೆದಂ।
ನಾನಾವಿಧಮಕುಟಮಣ್ಡಲೀಕರಗಣ್ಡಂ॥

ಸಕಲಕಲ್ಯಾಣಗುಣಾತ್ಮಕಾ! ನಿನಗಾಮೇಳೇಳ್ತರದಿಂ ಪಲವೊಳಗದವರಾದುದರಿಂದಾವಗಂ ನಿನ್ನ ಸಿರಿಯಡಿಯಾಳಗಮನೊಡರ್ಚುಪುದೆಮಗೆ ಸ್ವತಸ್ಸಿದ್ಧಮೆಂಬುದು ಮಾತ್ರಮಲ್ತು. ಮತ್ತಂ ನಿನ್ನಡಿಯಾಳಗದವರೊಳ್ನೀಂ ಪೊರೆಯಿಲ್ಲದೊಡವೆರದಿರ್ದುಂ ತಣಿಯದೆ ಅರ್ಜುನಾದಿಗಳೊಳಾಳರಸುತನಮಂ ಪಲ್ಲಟಂ ಗೆಯ್ದು ನಲಿವ ಸುಶೀಲ

ನೆಂದುಂ, ಅವರೊಳೊತ್ತೀರಿದ ತಪ್ಪುಂ ಸೈರಿಪುದಲ್ಲದೆಯುಂ ಭೃಗು ಮುನಿಮೊದಲಾದವರೊಳ್ನೀನೇ ತಪ್ಪಿದವನಂತೆ ಬಡಂಬಡಿಸುವ ಕಡು ಸೈರಣೆಯುಳ್ಳವನೆಂದುಂ, ಅವರ್ಗ್ಗಡಸಿದ ಎಡರಂ ನೀನಿರ್ದ್ದೆಡೆಯೊಳೇಯಿರ್ದು, ಸಂಕಲ್ಪಮಾತ್ರದಿಂ ಪರಿಹರಿಪುದಲ್ಲದೆಯುಂ ಗಜೇಂದ್ರನ ಮೊರೆಯನಾಲಿಸಿದಂದು ಕದುಬುಗೊಂಡು ನೀಂ ಭರದೊಳೊದವಿದ ಕಟ್ಟೆರಕದವನೆಂದುಂ, ಅವರೆಸಗುವ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯುಂ ಸಲಿಪುದಲ್ಲದೆಯುಂ ಭೀಷ್ಮನೊಳ್ನಿನ್ನ ಪ್ರಜ್ಞಾಹಾನಿಯುಮನಂಗೀಕರಿಸಿದ ಭಕ್ತಪ್ರಯೋಜನೈಕಪರನೆಂದುಂ, ಅವರರ್ಚನಾವಿಧಿಯೊಳ್ನವೇದನಂ ಗೈದುದೇನಾದೊಡಮಾರೋಗಿಪುದಲ್ಲದೆ ಸುಚರಿತನ ಕುವರಂ ಬರಿದೆ ತಂದು ಮುಂದಿಟ್ಟ ಭಿಕ್ಷಾನ್ನಮುಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದೊಳ್ಸವಿಸಿದ ಸುಲಭನೆಂದುಂ, ಅವರ್ಗ್ಗೀನ್ನುದೆಲ್ಲಮನಿತ್ತುಂ ಮತ್ತಂ ತಣಿಯದೆ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರ್ಗ್ಗೆ ನಿನ್ನನೇ ಇತ್ತು ಯತಿರಾಜಕುಮಾರನೆನಿಸಿದ ಕಡುಚಾಗಿಯೆಂದುಂ, ಅವರ್ಗ್ಗೆ ದೇಶವಿಶೇಷದೊಳ್ ಸಾಯುಜ್ಯಮನೀವುದಲ್ಲದೆ, ಇಲ್ಲಿಪ್ಪರೆಲ್ಲರುಂ ಕಾಣ್ಬನ್ತೆನ್ನ ರಾಜನ್ಯಪಾಲನು ನಿನ್ನರ್ಚಾವಿಗ್ರಹದ ಮೆಲ್ಲಡಿದಾವರೆಯೊಳ್ಸೇರಿಸಿದ ಪರಮರಕ್ಷಕನೆಂದುಂ, ಇವುಮೊದಲಾದ ನಿನ್ನ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಂಗಳಂ ಕೇಳ್ದು ತಿಳಿದು ಸಂತಸಂ ಬಡೆದು ಈ ಪೊಡೆಯಂಗೆ ಊಳಿಗಮನೆಸಗುವುದರಿಂದೆಯುಂ ಪರತೊಂದಾನಂದಮಿಲ್ಲೆಂದು ಸ್ವರುಚಿಯಿಂದೀಗಳಾಂ ಪ್ರಾಪವೂಳಿಗದವನುಮೆನಿಸಿ ಸೇರಿದೆಂ. ಎನ್ನನಾಳ್ಗೊಂಬುದು ಆಳ್ಗೊಂಬುದು ಅನನ್ಯಜನಸುಲಭ ಶ್ರೀ ಯದುಶೈಲವಲ್ಲಭಾ!

* *

* *

ಮೂವತ್ತಂ ಬಿನ್ನಪಂ ಸಮಾಪ್ತಮ್.

ಇದು– ಸಕಲಜಗದುದಯವಿಭವಾದಿಲೀಲನುಂ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಲೋಲನುಂ, ಅಖಿಲಹೇಯಪ್ರತ್ಯನೀಕನುಂ, ಅಪ್ರಾಕೃತಪ್ರತೀಕನುಂ, ಅವಾಪ್ತಸಮಸ್ತಕಾಮನುಂ, ಅನಂತಕಲ್ಯಾಣಗುಣಗಣಾರಾಮನುಂ, ಸಾರಸಭವಪೂಜಿತನುಂ, ಸನಕಮುನಿಸಭಾಜಿತನುಂ, ಯದುಶಿಖರಿಶಿಖರಾಲಂಕಾರನುಂ, ಯತಿರಾಜಸಂಪತ್ಕುಮಾರನುಂ, ಆಶ್ರಿತರಕ್ಷಾಪರಾಯಣನುಮಪ್ಪ ನಾರಾಯಣನಡಿದಾವರೆಯಗಳಗದೊಳ್ಬಳದೇಳ್ಗದಳೆವ ಯಾದವಕುಲೋದ್ಧಾರಕನುಂ, ಶುಭಗುಣೋದ್ಧಾರಕನುಮಾದ ದೇವರಾಜನೃಪಾಲಪೌತ್ರನುಂ, ಅತ್ರಿಗೋತ್ರಪವಿತ್ರನುಂ, ದೊಡ್ಡದೇವರಾಜಗರ್ಭಾಮ್ಬುಧಿಕಲಾಧರನುಂ, ಸಕಲಕಲಾಧರನುಂ, ಅಶ್ವಾರೋಹಣಕಲಾರೇವನ್ತನುಂ, ಗಜಾರೋಹಣಮಘವನ್ತನುಂ, ಅಸ್ತ್ರವಿದ್ಯಾಭೃಗುರಾಮನುಂ, ಅಪ್ರತಿಮಧಾಮನುಂ, ಕರ್ಣಾಟಕ ಭೂಮಂಡಲಾಧೀಶನುಂ, ದೇವಸಂಕಾಶನುಂ, ಪಶ್ಚಿಮರಂಗಪುರ ಸಿಂಹಾಸನಾಧಿಷ್ಠಿತನುಂ, ಸುಪ್ರತಿಷ್ಠಿತನುಂ, ದೇವಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪರಿಪಾಲನೈಕಾನ್ತನುಂ, ಸಕಲಪ್ರಜಾಕಾನ್ತನುಂ, ಅಸಕೃದಾವರ್ತಿತಷೋಡಶಮಹಾದಾನನುಂ, ಆಶ್ರಿತಸರ್ವಶ್ರೇಯೋನಿದಾನನುಂ, ರಸಿಕಜನಕರ್ಣರಸಾಯನೀಕೃತಸಂಗೀತವಿಸ್ತರನುಂ, ಸಾಹಿತ್ಯವಿದ್ಯಾನಿಕಷಪ್ರಸ್ತರನುಂ, ಪೂರ್ವದಿಗ್ವಿಜಯಯಾತ್ರಾವಿತ್ರಾಸಿತ ಚೇದಮಂಗಲೋಪಾನ್ತಕಾನ್ತಾರೋಪಗೂಢ ವ್ಯೂಢಸೇನಾಭಿಗುಪ್ತ ಪಾಂಡ್ಯಸೇನಾಧಿಪ ಸಂಗರಕಿರೀಟ ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣಶಿಬಿರ ಸರ್ವಸ್ವಹರಣಸಮಸಮಯ ಸಮಾಕ್ರಾನ್ತಮಳಲಿ ಪರಮತಿ ಶಾಲೆಯ ಚೇದಿ ಮಂಗಲ ಕೊಂಗು ಧಾರಾಪುರಾದಿಪಾಂಡ್ಯನೃಪದುರ್ಗಮದುರ್ಗಸ್ತೋಮನುಂ, ಸಂಗರಭೀಮನುಂ ಉದ್ವೃತ್ತ ಸುರತ್ರಾಣ ಚಮೂ ವಿಕ್ಷೋಭಣ ವಿಚಕ್ಷಣ ವಿಕಟ ಮರಾಟ ಶಿವಾಜಿವಾಜಿಸೇನಾಧಿಪ ಜಯತಜಿಕಾಟಕ ದಾದಜಿಕಾಕಡ ಪ್ರಮುಖ ಕಂಠನಾಳೋಚ್ಚಲದ್ರಕ್ತಧಾರಾಸಿಕ್ತ ಕೃಪಾಣ ಸುದರ್ಶನ ವಿಲೀನ ಹರಜಿ ಸಂತಜಿಮುಖ್ಯ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ನೃಪಪ್ರವೇಕನುಂ, ಅಪ್ರತ್ಯನೀಕನುಂ, ಗಂಭೀರೋನ್ನತ ಪರಿಘಾವರಣಭೀಷಣ ಶತಘ್ನೀ ಶತಸಂಕುಲಮತ್ತಮೂವಳೀಸೇನಾವಳೀವರ್ಮ್ಮಿತ ಧರ್ಮ್ಮಪುರೀಪ್ರಸಭಾಕ್ರಮಣಶ್ರವಣನಿರ್ಜನೀಕೃತ ಕೆಂಗೇರಿ ವಾಮಲೂರು ಬೇವುಹಳ್ಳಿ ಬೈರನೆತ್ತ ಕುನ್ನತ್ತೂರ್ಮ್ಮುಖದುರ್ಗವರ್ಗ ನಿರಾಯಾಸಾಕ್ರಮಣ ನಿರ್ವೃತ ನಿಜ

ಸೈನಿಕಸಮೂಹನುಂ, ಆಹವಕಲಾ ಶ್ವೇತವಾಹನನುಂ, ದಕ್ಷಿಣದಿಗ್ವಿಜಯಯಾತ್ರಾ ವಿತ್ರಾಸಿತ ಪಲಾಯಿತ ಪಾಂಡ್ಯಬಲಾನುಧಾವನ ಶ್ರಾನ್ತ ನಿಜಬಲ ವಿಶ್ರಾನ್ತಿಸ್ಥಾನೀಕೃತ ಜಲಧಿವೇಲಾತಮಾಲಾರಣ್ಯನುಂ, ಆನತಜನಶರಣ್ಯನುಂ, ಪಶ್ಚಿಮದಿಗ್ವಿಜಯ ಪ್ರಸ್ಥಾನ ಭೇರೀ ರವಾಕರ್ಣನಸಂಭ್ರಾನ್ತ ದುರ್ದ್ದಾನ್ತ ಹುಶಾನಖಾನಸನಾಥ ಕೆಳದಿನೃಪ ಸಮರ್ಪಿತ ಸರ್ವಸ್ವನಿರ್ವಾಪಿತಕೋಪನುಂ, ಅಮಿತಪ್ರತಾಪನುಂ, ಉತ್ತರದಿಗ್ವಿಜಯ ಸಮಯಾಭಿಯಾತ ಕುತುಪಶಾಹವಾಹಿನೀ ವಿಮರ್ದನ ಕ್ಷಣಾಕ್ರಾಂತ ಕಂಬಿಕೆರೆ ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ ಹೊನ್ನವಳ್ಳಿ ಸಾರತವಳ್ಳಿ ತುರುಗೆರೆ ಪ್ರಮುಖದುರ್ಗಗ್ರಹಪ್ರಕಾರವಾರನುಂ, ಅಸಹಾಯಶೂರನುಂ, ಜಡಕನದುರ್ಗ್ಗಹಠಾದ್ಗ್ರಹಣವೇಳಾ ನಿಖಾತಸುರಂಗಮುಖಾನಲೋತ್ಕ್ಷಿಪ್ತ ಗಂಡೋಪಲಪಾತ ನಿರ್ಧೂತ ಬಿಜ್ಜವರ ಮದ್ದಗಿರಿ ಚನ್ನರಾಯದುರ್ಗ್ಗ ವೀರಣದುರ್ಗ್ಗಾದ್ಯಸಂಖ್ಯದುರ್ಗ್ಗವರ್ಗ್ಗಾಕ್ರಮಣಾನಂತರಾವನತ ಸಾಮಂತನೃಪಾಲಮೌಳಿಮಣಿಘೃಣಿ ನೀರಾಜಿತ ಪದರಾಜೀವನುಂ, ಮಹಾನುಭಾವನುಂ, ಸಹಜಿಮುಖ ಮರಾಟನೃಪರಾಜಧಾನೀ ಕೃತಾಭುಗುರಬೆಂಗಳೂರ್ ಹರಣ ಸಿಷ್ಪ್ರಣಿತ ಶಂಭುಜಿ ಸಾಹಜಿ ಸಂತಜಿ ಹರಜಿಪ್ರಮುಖ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರನೃಪಾಲಜಾಲನುಂ, ರಿಪುಕುಲಕಾಲನುಂ, ಸಂಗ್ರಾಮಭೀಮನುಂ, ಸಾಹಸೋದ್ದಾಮನುಂ, ಘಾ[illegible]ಪ್ರತಾಪನುಂ, ಪ್ರಕಟಿತಾಟೋಪನುಂ, ಅಮಿತಪರಾಕ್ರಮನುಂ, ಅಭೇದ್ಯಾಕ್ರಮನುಂ, ಕರ್ಣಾಟಕಚಕ್ರವರ್ತಿಯುಂ, ಕಲ್ಯಾಣಕೀರ್ತಿಯುಂ, ಲೋಕೈಕವೀರನುಂ, ವೀರರೊಳ್ಗಂಡನುಂ, ಗಂಡರೊಳ್ಗಂಡನುಂ, ಅಂತೆಂಬರಗಂಡನುಮೆನಿಸಿ ನೆಗಳ್ದ ಶ್ರೀಮದಪ್ರತಿಮವೀರ ನರಪತಿ ಶ್ರೀ ಚಿಕದೇವಮಹಾರಾಜು ವಿರಚಿತಮಪ್ಪ ಪದ್ಯಪ್ರಬಂಧಂಗಳೊಳ್

'ಚಿಕದೇವರಾಜಬಿನ್ನಪಕ್ಕ'

ಜಯ ಮಂಗಳಂ.